

**PROTOKÓŁ**  
**kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Powiatu Średzkiego**  
**przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej**  
**ul. Wrocławska 2; 55-330 Środa Śląska**

Kontrolę, na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli wydanych 27 grudnia 2017 r. przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, przeprowadziły:

- 1) Joanna Majchrowska - starszy inspektor kontroli (upoważnienie nr 8) od 12 stycznia do 20 marca 2018 r., wyłączeniem dni: 28 lutego 2018 r.
- 2) Ewa Kozieł - inspektor kontroli (upoważnienie nr 9) od 12 stycznia do 20 marca 2018 r., wyłączeniem dni: 25 stycznia 2018 r. i od 26 lutego do 9 marca 2018 r.
- 3) Renata Luba - inspektor kontroli (upoważnienie nr 10) od 12 stycznia do 20 marca 2018 r., z wyłączeniem dni: 23 stycznia 2018 r. i od 26 lutego do 9 marca 2018 r.

Kontrolą objęto system organizacji i gospodarkę finansową Powiatu Średzkiego w latach 2014-2016 i III kwartale 2017 r. Ustalenia kontroli zawierają rozdziały:

- I. Ustalenia ogólnooorganizacyjne, str. 1
- II. Księgowość i sprawozdawczość, str. 2
- III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego, str. 23
- IV. Gospodarka mieniem, str. 59
- V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi, str. 69

**I. Ustalenia ogólnooorganizacyjne**

Starostą Powiatu Średzkiego jest Sebastian Burdzy, na obecną kadencję wybrany uchwałą Nr I/4/2014 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 listopada 2014 r. Pan Sebastian Burdzy funkcję Starosty pełni trzecią kadencję.

Wicestarostą Powiatu Średzkiego jest Grzegorz Pierchalski, na obecną kadencję wybrany uchwałą Rady Powiatu w Środzie Śląskiej Nr I/5/2014 z 28 listopada 2014 r.

Skarbnikiem Powiatu jest Janina Gawlik, powołana uchwałą Nr III/9/98 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 30 listopada 1998 r. Pismem nr IZPO.0114/4/2010 z 10 marca 2010 r. Starosta upoważnił Skarbnika do wykonywania obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą o rachunkowości (art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości – obecnie Dz.U. 2017 r. poz. 2342 ze zm.). Starosta Średzki nie skorzystał z możliwości wynikającej z art. 53 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) i nie powierzył obowiązków w zakresie gospodarki finansowej. Według § 8 pkt 1 obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego, „Skarbnik powiatu wykonuje funkcje głównego księgowego powiatu oraz zadania i kompetencje w zakresie działania wydziału finansów i budżetu.” Szczegółowe obowiązki Skarbnika określone zostały w zakresie obowiązków, przyjętym 10 sierpnia 2000 r. (pismo nr IZPO.0114/4/2010 z 10 marca 2010 r., str. 1-3 Regulaminu Organizacyjnego oraz uchwałą Nr X/52/2007 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 30 maja 2007 r. **ujęto jako akta kontroli część B Nr I-1, str. 1-5).**

Od 28 lutego 2000 r. Sekretarzem Powiatu jest Mariusz Żałobniak (uchwałą Nr II/7/2000 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 lutego 2000 r.).

Oprócz Starosty i Wicestarosty, członkami Zarządu Powiatu Średzkiego są Kazimierz Buba, Józef Charbaszewski i Jerzy Józef Wieczorek, powołani uchwałami Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 listopada 2014 r. Nr odpowiednio: I/6/2014, I/7/2014 i I/8/2014.

Przewodniczącym Rady Powiatu w Środzie Śląskiej jest Daniel Jarosław Padewski, wybrany uchwałą Nr XXVI/116/2016 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 24 listopada 2016 r.

Ustrój Powiatu Średzkiego określał Statut, wprowadzony uchwałą Nr XLIII/263/2009 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 29 grudnia 2009 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą: Nr V/36/2011 z 24 lutego 2011 r., VII/46/2011 z 28 kwietnia 2011 r. i Nr IX/56/2011 z 21 czerwca 2011 r. Statut Starostwa Powiatowego nadany został uchwałą Nr XLIII/262/2009 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 29 grudnia 2009 r.

Wykaz jednostek organizacyjnych funkcjonujących w latach 2014-2016 i III kwartale 2017 r. ujęty został jako **akta kontroli część B Nr I-2, str. 6-8.**

Powiat Średzki przystąpił do:

- 1) Związku Powiatów Polskich na podstawie uchwały Nr II/17/99 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 22 lutego 1999 r.,
- 2) Związku Powiatów Województwa Dolnośląskiego na podstawie uchwały Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 grudnia 2012 r.

W okresie przyjętym do kontroli obowiązywał Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej nadany przez Radę Powiatu w Środzie Śląskiej uchwałą Nr X/52/2007 z 30 maja 2007 r., który zmieniany był uchwałami: Nr XIII/69/2007 z 27 września 2007 r., Nr XLII/252/2009 z 26 listopada 2009 r., Nr XI/68/2011 z 29 września 2011 r., Nr XXXIV/223/2013 z 26 września 2013 r.

W strukturze Starostwa funkcjonował Wydział Finansów i Budżetu, który na dzień 31 grudnia 2016 r. liczył 6 osób, w tym Kierownika Wydziału, którym od 1 sierpnia 2009 r. jest Izabela Sęk-Braczkowska. Pismem nr IZPO.0114/5/2010 z 10 marca 2010 r. Starosta upoważnił Kierownika Wydziału Finansów i Budżetu do wykonywania obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą o rachunkowości (zakres obowiązków przyjęty 01 sierpnia 2009 r.).

Ostatnia kontrola kompleksowa Powiatu Średzkiego przeprowadzona przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu, zakończona została 28 marca 2014 r. Wystąpienie pokontrolne Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej przekazał Staroście pismem Nr WK.60/P-18/K-5/14 z 27 maja 2014 r. Informacja o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych przekazana została do RIO pismem z 2 lipca 2014 r. nr ORG.S.1710.5.2014.

## **II. Księgowość i sprawozdawczość budżetowa**

### **1. Gospodarka pieniężna**

#### **1.1. Obsługa bankowa**

Obsługę bankową budżetu Powiatu Średzkiego w kontrolowanym okresie, prowadził Bank Spółdzielczy w Środzie Śląskiej, na podstawie umów:

- 1) Umowa nr 37208/RR/12 o prowadzenie przez Bank Spółdzielczy rachunku rozliczeniowego bieżącego/ pomocniczego w złotych i w walutach wymiernalnych, zawarta 7 maja 2012 r. na czas określony od 7 maja 2012 r. do 7 maja 2016 r. Umowa została podpisana przez Starostę i Wicestarostę Powiatu Średzkiego przy kontrasygnacie Skarbnika,
- 2) Umowa o pakiet w zakresie produktów bankowych nr 37208/201 zawarta 8 kwietnia 2016 r., na czas określony do 8 maja 2020 r. Umowa została podpisana przez Starostę i Wicestarostę Powiatu Średzkiego przy kontrasygnacie Skarbnika.

Kontroli poddano procedurę wyboru tego banku.

Zamówienie publiczne na „Obsługę bankową Powiatu Średzkiego w latach 2016-2020”.

Postępowanie o zamówienie publiczne zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (wcześniej: Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2017 r., poz.1579 ze zm.). Szacunkowa wartość zamówienia dla obsługi bankowej została ustalona przez Skarbnika Powiatu na podstawie kosztów obsługi z lat 2012 – marzec 2016 i wynosiła 110.946,94 zł, co stanowiło kwotę 26.574,75 euro, liczoną wg średniego kursu złotego 4,1749



zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2254).

Stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w siedzibie zamawiającego na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej (bip.powiat-sredzki.pl) od 9 marca do 31 marca 2016 r. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 9 marca 2016 r. pod nr 24437-2016.

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) została zatwierdzona przez Starostę 9 marca 2016 r. SIWZ spełniała wymogi art. 36 Pzp.

Przed terminem składania ofert do zamawiającego wpłynęły zapytania dotyczące SIWZ. W związku z tym ogłoszenie o zamówieniu było zmieniane, co zostało udokumentowane wtórnym zamieszczeniem tych zmian, z zachowaniem sposobu i trybu przekazania i zamieszczenia ogłoszenia. Ostatecznie termin składania ofert upływał w dniu 31 marca 2016 r. do godziny 10.00 w siedzibie Zamawiającego.

Na przetarg w wymaganym terminie wpłynęły dwie oferty, tj.:

- 1) Banku Spółdzielczego w Środzie Śląskiej, ul. Wrocławska 2, 55-300 Środa Śląska;
- 2) Banku Zachodniego WBK S.A. Centrum Bankowości Korporacyjnej Wrocław. Rynek 9/11, 50-950 Wrocław.

Komisja przetargowa, powołana zarządzeniem Starosty nr 15/2016 z 31 marca 2016 r., dokonała wyboru jako najkorzystniejszej, oferty Wykonawcy nr 1 tj. Banku Spółdzielczego w Środzie Śląskiej. Po wyłonieniu w przeprowadzonym postępowaniu najkorzystniejszej oferty, Zamawiający przekazał Wykonawcom zawiadomienie o wyniku tego postępowania. Zawiadomienie spełniało wymogi art. 92 Pzp.

Dla udokumentowania przeprowadzonego postępowania został sporządzony Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego – druk ZP-PN. Powołany protokół został sporządzony według obowiązującego wzoru, określonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – załącznik nr 1 (Dz. U. z 2010 r. Nr 223, poz. 1458). Protokół postępowania – dokumentując jako osoba go sporządzająca – podpisał Kierownik Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Organizacji Urzędu a zatwierdził Starosta Powiatu Średzkiego. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 11 kwietnia 2016 r. pod nr 84442-2016.

Umowa z Wykonawcą nr 37208/2016 o pakiet w zakresie produktów bankowych została podpisana 8 kwietnia 2016 r.

W latach 2014-2017 z Bankiem Spółdzielczym w Środzie Śląskiej podpisano umowy o kredyt w rachunku bieżącym odpowiednio nr 37208/1/JST/14 z 2 stycznia 2014 r w maksymalnej kwocie 2.000.000 zł (na okres od 2 stycznia do 31 grudnia 2014 r.), nr 37208/1/JST/14 z 2 czerwca 2015 r. w maksymalnej kwocie 1.000.000 zł (na okres od 2 czerwca do 31 grudnia 2015 r.), nr 37208/1/JST/16 z 8 stycznia 2016 r. w maksymalnej kwocie 1.000.000 zł (na okres od 8 stycznia do 7 maja 2016 r.) i nr 37208/10/JST/17 z 7 kwietnia 2017 r. w maksymalnej kwocie 3.000.000 zł (na okres od 7 kwietnia do 31 grudnia 2017 r.) z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na podstawie przedłożonych wydruków z ewidencji księgowej za 2015 r., 2016 r. i III kwartał 2017 r. Starostwa pn. „KONTO: 130-757-75702-8110W-901000W rachunek bankowy jednostki – OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego-Odsetki od samorządowych papierów wartościowych-Starostwo Powiatowe” i „KONTO: 402-757-75702-8110W-901000W usługi obce-OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO-Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego-Odsetki od samorządowych papierów wartościowych-Starostwo

Powiatowe” stwierdzono, że koszty związane z umowami dotyczącymi kredytu w rachunku bieżącym (odsetki od sald ujemnych) w 2015 r. wyniosły łącznie 483,91 zł, w 2016 r. wyniosły łącznie 8.705,54 zł i w okresie od stycznia 2017 r. do września 2017 r. - 0 zł. Stwierdzono, że odsetki od sald ujemnych w rachunku bieżącym oraz od obligacji ewidencjonowane były na koncie 402 „Usługi obce” zamiast na koncie 751 „Koszty finansowe”. Zgodnie z zasadami funkcjonowania kont dla Starostwa, ujętymi w Zakładowym Planie Kont, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Kierownika jednostki Nr 17/2016 z 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, to konto 751 „Koszty finansowe” służy do ewidencji w szczególności odsetek od obligacji, odsetek od kredytów i pożyczek.

W związku z powyższym na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zwrócono się do Starosty o wyjaśnienie powyższego. W wyjaśnieniu stanowiącym **akta kontroli część B Nr II-1, str. 9-10**, wskazano, że: „Odsetki od linii kredytowej oraz obligacji zostały zaksięgowane na koncie 402 pomyłkowo. Pod datą 31.12.2017 przeksięgowano odsetki w kwocie 240.591,53 od kredytu i obligacji za 2017 r. z konta 402 na konto 751. Odsetki od kredytu i obligacji zgodnie z zakładowym planem kont będą księgowane na koncie 751”. W trakcie kontroli poleceniem księgowania PK nr 177 pod datą 31 grudnia 2017 r. przeksięgowano odsetki od kredytów i obligacji z konta Ma 402 „Usługi obce” na konto Wn 751 „Koszty finansowe” w kwocie 240.591,53 zł (**akta kontroli część B Nr II-2, str. 11-12**).

Ustalono, że nie przekroczono limitów zadłużenia z tytułu kredytów określonych przez Radę Powiatu w uchwale budżetowej Powiatu Średzkiego na rok 2014 Nr XXXVII/237/2013 z 19 grudnia 2013 r. (2.000.000 zł), uchwale budżetowej Powiatu Średzkiego na rok 2015 Nr III/23/2014 z 30 grudnia 2014 r. (2.000.000 zł), uchwale budżetowej Powiatu Średzkiego na rok 2016 Nr XV/73/2015 z 30 grudnia 2015 r. (3.000.000 zł) i w uchwale budżetowej Powiatu Średzkiego na rok 2017 Nr XXVIII/129/2016 z 30 grudnia 2016 r. (3.000.000).

Weryfikacji poddano stany ewidencji księgowej w zakresie wszystkich rachunków bankowych budżetu i Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, wynikające z wyciągów bankowych wg stanu na 31 grudnia 2016 r. i 31 grudnia 2017 r. Stan środków wykazany na rachunkach bankowych był zgodny ze stanami wykazanymi w ewidencji księgowej.

Skontrolowano zgodności stanów rachunków bankowych ze stanami wynikającymi z ewidencji księgowej budżetu i Starostwa kont: 133 - „Rachunek bieżący budżetu”, 130 - „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”, 135-01 - „Rachunek funduszu świadczeń socjalnych”, 139-01 - „Depozyty” według stanu na koniec miesięcy: styczeń-wrzesień 2017 r. Stan środków wykazany na rachunkach bankowych był zgodny ze stanami wykazanymi w ewidencji księgowej za wymienione wyżej okresy.

W sprawozdaniach Rb-ST rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego za 2016 r. i 2017 r. wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego odpowiednio: w kwocie 2.085.850,67 zł i 2.184.197,28 zł. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową konta 133.

Wykaz funkcjonujących rachunków bankowych i odpowiadające im konta księgowe oraz ich stany na 31 grudnia 2016 r. i 31 grudnia 2017 r. dla Starostwa Powiatowego oraz dla budżetu stanowi **akta kontroli część B Nr II-3, str. 13**.

Na podstawie przedłożonych kontrolującym, otrzymanych z Banku Spółdzielczego w Środzie Śląskiej potwierdzeń sald za 2016 r. i 2017 r. stwierdzono, że:

- 1) według stanu na 31 grudnia 2016 r. stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych o nr:
  - 10 9589 ... 0130 stanowił kwotę 0,03 zł,
  - 18 9589 ... 0180 stanowił kwotę 107.093,18 zł,



- 65 9589 ... 0110 stanowił kwotę 91,35 zł,
- 70 9589 ... 0020 stanowił kwotę 21 zł;
- 2) według stanu na 31 grudnia 2017 r. stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych o nr:
  - 10 9589 ... 0130 stanowił kwotę 2,85 zł,
  - 18 9589 ... 0180 stanowił kwotę 83.304,05 zł,
  - 34 9589 ... 0280 stanowił kwotę 31.431,75 EUR,
  - 65 9589 ... 0110 stanowił kwotę 419,74 zł,
  - 70 9589 ... 0020 stanowił kwotę 21,02 zł.

Potwierdzenia sald za 2016 r. i 2017 r. stanowią **akta kontroli część B Nr II-4, str. 14-15.**

Powyżej wykazane stany środków na rachunkach bankowym nie były ujmowane w ewidencji księgowej Starostwa a tym samym w bilansie jednostki budżetowej. W bilansie jednostki budżetowej według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w kolumnie według stanu na koniec roku w pozycji B.III.2 wykazano kwotę 118.671,01 zł (która dotyczyła stanu na rachunkach bankowych o nr: 23 9589 ... 0090 – depozyty kwota 114.658,44 zł i 86 9589 ... 0120 – zakładowy fundusz świadczeń socjalnych kwota 4.012,57 zł) natomiast w bilansie z wykonania budżetu Powiatu Średzkiego za rok 2016 r. w kolumnie według stanu na koniec roku w pozycji I.1.1 wykazano kwotę 2.085.850,67 zł (która dotyczyła stanu na rachunkach bankowych o nr: 19 9589 ... 0010 – kwota 2.085.651,51 zł i 49 9589 ... 0010 – kwota 199,16 zł). Na dzień kontroli bilans jednostki budżetowej oraz z wykonania budżetu według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. nie został jeszcze sporządzony. Tymczasem zgodnie art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a z art. 46 ust. 1 ustawy, że w bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy. W związku z powyższym zwrócono się do Starosty o wyjaśnienie powyższego. W wyjaśnieniu stanowiącym **akta kontroli część B Nr II-5, str. 16-30** wskazano, że: „*Stany środków pieniężnych z rachunków:*

- 10 9589 0003 0003 7208 2000 0130 (Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego)
- 18 9589 0003 0003 7208 2000 0180 (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie)
- 34 9589 0003 0003 7208 2000 0280 (Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1)
- 65 9589 0003 0003 7208 2000 0110 (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie)
- 70 9589 0003 0003 7208 2000 0020 (Skarb Państwa – Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej)

*podlegają ewidencji księgowej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych powiatu zgodnie z podpisanymi porozumieniami.*

*Rachunki bankowe zakładane są przez Powiat Średzki z uwagi na wymóg programowy poszczególnych projektów czy funduszy celowych (PFRON). Wymusza to podpisana umowa, w której wskazuje się realizatora projektu którym jest Powiat oraz konkretną jednostkę za pośrednictwem której projekt jest wdrażany. Środki pieniężne gromadzone na powyżej wymienionych rachunkach nie podlegają ewidencji księgowej w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej ponieważ ich realizacja odbywa się w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Powiatu Średzkiego i tam prowadzone są księgi rachunkowe projektu, funduszu celowego. Potwierdzenie salda za 2016 i 2017 rok dotyczą Powiatu Średzkiego a nie Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej”.*

## 1.2. Gospodarka środkami pieniężnymi

Zasady gospodarki środkami pieniężnymi, w okresie objętym kontrolą, zostały określone w Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej (dalej: „Instrukcja kasowa”), stanowiącej załącznik nr 7 do zarządzenia:

- nr 53/2012 Kierownika jednostki Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej z 20 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,

– nr 17/2016 Kierownika jednostki Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej z 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, oraz w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej, wprowadzonej zarządzeniem nr 16/2016 z 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia powyższej Instrukcji.

Wysokość pogotowia kasowego ustalana było corocznie zarządzeniem Starosty Powiatu Średzkiego. W latach 2016-2018 pogotowie kasowe w wysokości 5.000 zł zostało ustalone odpowiednio zarządzeniami Starosty nr 1/2016 z 2 stycznia 2016 r. - na rok 2016, nr 1/2017 z 2 stycznia 2017 r. - na rok 2017 oraz nr 1/2018 z 2 stycznia 2018 na rok 2018.

Sprawowanie obsługi kasowej Starostwa w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 28 grudnia 2017 r. powierzono Inspektorowi ds. obsługi kasowej Wydziału Finansów i Budżetu (E.D.), zakresem czynności przyjętym 4 stycznia 1999 r. Kasjer złożył oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone pieniądze książeczki czekowe z datą 4 stycznia 1999 r. Od 2 stycznia 2018 r. sprawowanie obsługi kasowej Starostwa powierzono Kasjerowi (M.K.) zakresem czynności przyjętym 3 stycznia 2017 r. Kasjer złożył oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone pieniądze i inne wartości, funkcjonowanie kasy oraz powierzone mienie z datą 2 stycznia 2018 r.

Na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych kontrolujący w obecności Kasjera dokonali kontroli stanu kasy. Protokół z kontroli stanu kasy stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli. Stan rzeczywisty gotówki w kasie był zgodny z raportami kasowymi. Zabezpieczenie gotówki w miejscu jej przechowywania nie budziło zastrzeżeń.

W Starostwie, obroty gotówkowe ewidencjonowane były przy wykorzystaniu systemu komputerowego KASA URZĘDU, autorstwa firmy ZETO z Olsztyna. Raporty kasowe sporządzano za okresy tygodniowe, oddzielnie dla każdego rachunku bankowego, z którego podejmuje się gotówkę bądź dokonuje wpłaty. W kontrolowanym okresie w kasie Starostwa prowadzono również pobór opłaty skarbowej, na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr XLV/376/17 z 31 maja 2017 r. w sprawie poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa.

Kontrolą w zakresie przestrzegania zgodności stanu gotówki w kasie z raportem kasowym, prawidłowości sporządzania raportów i dowodów kasowych oraz ewidencji na koncie 101 „Kasa” objęto raporty kasowe Starostwa Powiatowego:

- 1) sporządzone dla wydatków, w okresie od 24 lipca do 29 września 2017 r. Były to raporty nr:
  - nr 28/1/02/2017 za okres od 2017-07-24 do 2017-07-31, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 29/1/02/2017 za okres od 2017-08-02 do 2018-08-07, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 30/1/02/2017 za okres od 2017-08-08 do 2018-08-14, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 31/1/02/2017 za okres od 2017-08-18 do 2018-08-21, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 32/1/02/2017 za okres od 2017-08-24 do 2018-08-31, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 33/1/02/2017 za okres od 2017-09-01 do 2018-09-07, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 34/1/02/2017 za okres od 2017-09-08 do 2018-09-14, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 35/1/02/2017 za okres od 2017-09-18 do 2018-09-22, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
  - nr 36/1/02/2017 za okres od 2017-09-25 do 2018-09-29, Sp. 5.000 zł; Sk. 5.000 zł;
- 2) sporządzone dla dochodów, w okresie od 1 do 29 września 2017 r., były to raporty nr:
  - nr od 169/1/01/2017 do 173/1/01/2017 za okres od 2017-09-01 do 2018-09-07, Sp. 0zł; Sk. 0zł;
  - nr od 174/1/01/2017 do 178/1/01/2017 za okres od 2017-09-08 do 2018-09-14, Sp. 0zł; Sk. 0zł;
  - nr od 179/1/01/2017 do 183/1/01/2017 za okres od 2017-09-15 do 2018-09-21, Sp. 0zł; Sk. 0zł;



- nr od 184/1/01/2017 do 189/1/01/2017 za okres od 2017-09-22 do 2018-09-29, Sp. 0zł; Sk.0zł;
- 3) sporządzone dla wydatków – fundusz socjalny, były to raporty nr:
  - nr 3/1/04/2017 za dzień 2017-09-25, Sp. 0 zł; Sk. 0 zł;
  - nr 4/1/04/2017 za dzień 2017-12-22, Sp. 0 zł; Sk. 0 zł;
  - nr 5/1/04/2017 za dzień 2017-09-27, Sp. 0 zł; Sk. 0 zł.

Sprawdzono czy dochody ujęte w zestawieniach operacji sporządzonych za dany dzień (załączonych do raportów kasowych) zostały w prawidłowych wysokościach przekazane na rachunek budżetu, czy rozchody kasowe z tytułu wydatków bieżących nie były pokrywane z otrzymanych dochodów oraz czy dowody księgowe (rachunki, faktury, rozliczenia poleceń wyjazdów służbowych, listy płac) ujęte w kontrolowanych raportach kasowych były prawidłowo opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby oraz czy zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych jednostki.

Objęte kontrolą dowody źródłowe zawierały cechy dowodu księgowego, określone przepisem art. 21 powołanej ustawy o rachunkowości. W kontrolowanym okresie gotówka pochodząca z bieżących wpłat do kasy była odprowadzana na rachunek bankowy w dniu ich pobrania.

Na podstawie objętych kontrolą raportów kasowych, ustalono, że w księgach rachunkowych Starostwa operacje gotówkowe (wpłaty i wypłaty) nie były ujmowane w ewidencji księgowej pod faktyczną datą operacji, lecz ujmowano je pod datą zamknięcia raportu, czym naruszono art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm., Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2018 r., poz. 395), stosownie do którego księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi oraz obrotu detalicznego i gastronomii następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane. Ponadto zapis księgowy, zgodnie z art. 23 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, powinien zawierać daty: operacji gospodarczej, dowodu księgowego, jeżeli różni się od daty dokonania operacji oraz zapisu księgowego. W przypadku raportu kasowego datą: operacji jest dzień wypłaty lub wpłaty środków pieniężnych, dowodu księgowego jest moment sporządzenia raportu kasowego, zapisu w księgach rachunkowych jest dzień wprowadzenia i zapisania raportu w księgach rachunkowych. Dekret księgowy dotyczący operacji gotówkowych może zatem posiadać nawet i trzy daty, przy czym za dzień operacji gospodarczej należy uznać termin zdarzenia gospodarczego.

W związku z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwrócono się do Skarbnika Powiatu z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Skarbnika, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-6, str. 31-32** wynikało, że „(...) raporty kasowe księgowane są pod datą zamknięcia z uwagi na fakt iż w programie finansowo księgowym PUMA, w którym prowadzone są księgi rachunkowe Starostwa nie ma możliwości na wprowadzenie dat operacji poszczególnych dokumentów ujętych w raporcie kasowym. Fakt ten został zgłoszony firmie, która zajmuje się obsługą autorską programu księgowość budżetowa FK. Do czasu przyjęcia stosownych rozwiązań, zmian w programie, zdecydowano, że każdy dokument raportu kasowego będzie wprowadzany osobno pod kolejnym rejestrem zgodnie z treścią ekonomiczną i datą zdarzenia gospodarczego.”

### 1.3. Karty płatnicze

Z oświadczenia złożonego przez Skarbnika w dniu 22 stycznia 2018 r., które stanowi **akta kontroli część B Nr II-7, str. 33** wynikało, że „(...) w okresie objętym kontrolą Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, tj. w latach 2014-2017 w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej nie korzystano z kart płatniczych do rachunków bankowych”.



## 2. Księgi rachunkowe budżetu i Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej

### 2.1. Stan i kompletność urzędzeń księgowych

W okresie objętym kontrolą w Starostwie obowiązywały zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniami Kierownika jednostki:

- Nr 53/2012 z 20 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (obowiązujące od 1 stycznia 2012 r.);
- zarządzeniem Nr 17/2016 z 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.).

W formie załączników do powołanego zarządzenia od 1 stycznia 2016 r obowiązywały:

- 1) Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 1), w których określono m.in.: miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych, zasady polityki rachunkowości przy realizacji programów finansowanych ze środków unijnych, określenie roku obrotowego oraz okresów sprawozdawczych, technikę prowadzenia ksiąg rachunkowych, metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych;
- 2) Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego (załącznik nr 2);
- 3) Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 3), w tym:
  - a) zakładowy plan kont dla organu (Powiat) i jednostki (Starostwo Powiatowe) i wykaz kont ksiąg pomocniczych (załącznik 3a);
  - b) wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych (załącznik nr 3b);
  - c) opis systemu przetwarzania danych – systemu informatycznego (załącznik nr 3c).
- 4) System służący ochronie danych, w tym: dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów (załącznik nr 4).
- 5) Integralną część zasad rachunkowości stanowiły:
- 6) Instrukcja w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania (załącznik nr 5);
- 7) Instrukcja inwentaryzacyjna (załącznik nr 6);
- 8) Instrukcja w sprawie gospodarki kasowej (załącznik nr 7).

W oparciu o przedłożone wydruki z ewidencji księgowej budżetu Powiatu - konta bilansowe i pozabilansowe pn.: „*Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za Grudzień 2016; Konta syntetyczne z zakresu od 133 do 992*” z dnia 14 lutego 2018 r., oraz Starostwa Powiatowego, konta bilansowe i konta pozabilansowe pn.: „*Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za Grudzień 2016; Konta syntetyczne z zakresu od 011 do 999*” stwierdzono, że konta księgowe funkcjonujące w budżecie Powiatu i Starostwie Powiatowym są zgodne z kontami zawartymi w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 17/2016 Kierownika jednostki z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami (polityką) rachunkowości, księgi rachunkowe Starostwa i budżetu Powiatu prowadzone są przy użyciu licencjonowanego systemu finansowo-księgowego PUMA firmy ZETO z Olsztyna. Do ewidencji środków trwałych używa się programu ŚRODKI TRWAŁE autorstwa SIGID z Poznania. W Starostwie stosowane są następujące dzienniki częściowe: A – Wyciąg bankowy-dochody, WG – Wyciąg bankowy-geodezja, W – Wyciąg bankowy-rachunek bieżący, WH - Wyciąg bankowy-dochody-holowanie, I – Wyciąg bankowy-inwestycje, Ś – rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, WZ – rachunek sum depozytowych, KD – kasa-dochody, KW – kasa-wydatki, FK – faktury-koszty, F – faktury sprzedaż, FD – decyzje-zajęcie pasa, LP – listy płac, PK – polecenie księgowania, Z – zaangażowanie, FI – Inwestycje, Ś – Środki trwałe, PF – plan finansowy.



Kontrola kompletności obowiązującej polityki rachunkowości, w odniesieniu do przepisów art. 10 powołanej ustawy o rachunkowości oraz wcześniej: do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - uchylonego z dniem 1 stycznia 2018 r., aktualnie: do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911), nie budziła zastrzeżeń.

## 2.2. Prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

Kontrolą objęto prawidłowość przeniesienia stanów końcowych wszystkich kont syntetycznych dla Powiatu Średzkiego oraz Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej z końca 2015 r. na początek 2016 r. oraz z końca 2016 r. na początek 2017 r. Na podstawie wydruków z ewidencji: dla Powiatu pn. „*Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za: grudzień 2015, grudzień 2016, wrzesień 2017; Konta syntetyczne z zakresu od 133 do 992*” (wydruki z 14 lutego 2018 r.) oraz dla Starostwa pn. „*Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za: grudzień 2015, grudzień 2016, wrzesień 2017; Konta syntetyczne z zakresu od 011 do 860*” (wydruki z 22 stycznia 2018 r.), ustalono, że salda kont na koniec 2015 r. i 2016 r. zostały przeniesione w takich samych wysokościach na bilans otwarcia odpowiednio 2016 r. i 2017 r. zarówno dla Powiatu jak i Starostwa Powiatowego, za wyjątkiem dwóch przypadków, które przedstawiono w poniższej tabeli:

Starostwo Powiatowe							
Lp.	Konto księgowe	Bilans zamknięcia 2015 r.		Bilans otwarcia 2016 r.		Różnica	
		Wn (zł)	Ma (zł)	Wn (zł)	Ma (zł)	Wn (zł)	Ma (zł)
1.	201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	10.699,51	414.269,28	10.599,08	306.759,54	100,43	107.509,74
2.	240 Pozostałe rozrachunki	3.462,39	15.886,93	3.562,82	123.396,67	-100,43	-107.509,74

W związku z powyższym na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do Skarbnika Powiatu zwrócono się z prośbą o wyjaśnienie powyższych rozbieżności. Z wyjaśnienia Skarbnika, które stanowi **akt kontroli część B Nr II-8, str. 34-39** wynikało, że „*Powyższa sytuacja była wynikiem przeniesienia przy bilansie otwarcia sald kont sum depozytowych z konta 201 na właściwe konto 240- za zachowaniem poprzedniej numeracji kontrahenta (w załączeniu zestawienie sald kont przeksięgowanych z 201 na 240). Salda kont zostały przeniesione na właściwe konta w prawidłowych wartościach. Przeksięgowanie sald kont w trakcie roku spowodowałoby brak ciągłości zapisów na kartotece za cały rok podczas dokonywania czynności sprawdzającej przy ewentualnym dokonywaniu zwrotu na rachunek wpłacającego*”.

Kontrolę prawidłowości i terminowości zapisów w ewidencji księgowej, ich zgodności z powołaną ustawą o rachunkowości, powołanym rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont (...) oraz przyjętą i obowiązującą polityką rachunkowości dokonano na podstawie dokumentów księgowych objętych kontrolą w rozdziale 1.2. Gospodarka środkami pieniężnymi oraz 2.3. Rozrachunki i roszczenia.

### 2.3. Rozrachunki i roszczenia

Zgodnie z obowiązującym Zakładowym Planem Kont dla budżetu Powiatu w zespole "2" funkcjonowały następujące konta rozrachunkowe: 222 *Rozliczenie dochodów budżetowych*, 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, 224 *Rozrachunki budżetu*, 225 *Rozliczenie niewygasających wydatków*, 240 *Pozostałe rozrachunki*, 250 *Należności finansowe*, 260 *Zobowiązania finansowe*, 290 *Odpisy aktualizujące należności*.

Natomiast dla Starostwa, jako jednostki budżetowej w zespole "2" przewidziano prowadzenie następujących kont rozrachunkowych: 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, 222 *Rozliczenie dochodów budżetowych*, 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, 224 *Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich*, 225 *Rozrachunki z budżetami*, 226 *Długoterminowe należności budżetowe*, 227 *Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich*, 228 *Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi*, 229 *Pozostałe rozrachunki publicznoprawne*, 230 *Rozliczenia z budżetem środków europejskich*, 231 *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń*, 234 *Pozostałe rozrachunki z pracownikami*, 240 *Pozostałe rozrachunki*, 245 *Wpływy do wyjaśnienia*, 290 *Odpisy aktualizujące należności*.

Porównano zgodność urządzeń księgowych i danych bilansu jednostkowego Starostwa według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., wyniki przedstawiono w poniższej tabeli:

#### Rozrachunki na dzień 31.12.2016 r.:

Ewidencja księgowa			Bilans	
Konto	Wn	Ma	Aktywa /poz. bilansu/	Pasywa /poz. bilansu/
201	1.198,00	74.122,15	B.II.1.1 – 6.213,86 (saldo konta 201 – 1.198,00 + saldo konta 221-04 – 5.015,86)	D.I.1.1 = 74.122,15
221	3.509.127,76	41,00	B.II.1.4 – 3.504.111,90	D.I.1.5 = 41,00
225	0	160.575,98	-	D.I.1.2 = 160.575,98
226	255.701,00	0	A.III = 214.852,00 B.II.1.4 – 40.849	-
229	0	285.331,05	-	D.I.1.3 = 285.331,05
231	0	217.502,51	-	D.I.1.4 = 217.502,51
234	71.150,00	0	B.II.1.4 = 71.150,00	
240	100,43	114.758,87	B.II.4 = 100,43	D.I.1.6 = 114.758,87

Z przeprowadzonej weryfikacji sald kont syntetycznych i odpowiednich pozycji bilansu Starostwa Powiatowego wynikało, że konto 226 „*Długoterminowe należności budżetowe*” wykazywało saldo Wn w wysokości 255.701 zł (wydruk pn.: Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za Grudzień 2016; Konta syntetyczne z zakresu od 011 do 860; wydruk z 22 stycznia 2018 r.), natomiast w bilansie Starostwa, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r., konto 226 zostało zaprezentowane w aktywach bilansu, w poz. A.III Należności długoterminowe, w wysokości 214.852 zł. (różnica 40.849 zł) oraz w poz. B.II.1.4 Pozostałe należności w wysokości 40.849 zł. Powyższe naruszało art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że „*zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmują się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną*”.

W związku z powyższym na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do Skarbnika Powiatu zwrócono się z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Skarbnika, które stanowi **ad. 1 akt kontroli część B Nr II-9, str. 40-51**



wynikało, że „(...) sytuacja ta jest wynikiem braku prześięgowania pod datą 31.12.2016 raty przypadającej do zapłaty 31.03.2018 dla niżej wymienionych dłuźników:

- ASSO FILUS - 5.933,-
- R.Pastwa - 3.083,-
- R. Gołqb - 2.833,-
- NZOZ PULS - 29.000,-

W łącznej kwocie 40.849,- (stąd różnica) z konta 226 dla poszczęólnych kontrahentów na konto 221 z podziałem na poszczęólnych kontrahentów. W trakcie sporządzania bilansu saldo konta zostało dokładnie przeanalizowane, przemyślano pod kontem definicji należności długoterminowej, której płatność przypada po upływie roku (bilans sporządzałam w domu, naniosałam dane prawidłowo, jednakże po przyści do pracy wskutek dużej ilości pracy i obowiązków związanych z centralizacją rozliczeń z VAT przeprowadzenia szkoleń z zakresu oprogramowania, oraz rozliczeń podatku VAT, analiza przychodów jednostek pod kontem opodatkowania ich podatkiem VAT była tak absorbująca, że zapomniałam dokonać zapisu prześięgowującego płatności raty). Dodam, że dane w bilansie zostały przedstawione w sposób prawidłowy.”

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy stwierdzić, że dane wykazane w bilansie są zgodne z ich treścią ekonomiczną.

Kontrolą objęto terminowość regulowania zobowiązań oraz prawidłowość ich ujęcia w ewidencji księgowej konta 201 Starostwa. Weryfikacji poddano wszystkie zobowiązania ujęte na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* według stanu na 31 grudnia 2016 r. w wysokości 74.122,15 zł. Wykaz zobowiązań Starostwa na koncie 201 wg stanu na 31 grudnia 2016 r. stanowi **akta kontroli część B Nr II-10, str. 52-53**. Kontrolą objęto również zobowiązania Starostwa wg stanu na 31 grudnia 2016 r., wynikające z kont: 221, 225, 229, 231 oraz 240.

#### Konto 201 "Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami"

Stwierdzono, że objęte kontrolą zobowiązania zostały uregulowane w obowiązującym terminie, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), tj. w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, za wyjątkiem czterech przypadków, tj.:

- Fra VAT nr FS-SR/5944/2016 z 30 grudnia 2016 r. na kwotę 1.458 zł, wystawiona przez Przedsiębiorstwo Higieny Komunalnej TRANS-FORMERS WROCLAW SP. Z O.O., ul. Atramentowa 10 Bielany Wr., 55-040 Kobierzyce; termin płatności 6 stycznia 2017 r.; zapłała 11 stycznia 2017 r.; kontrahent wyraził zgodę na przesunięcie terminu płatności do 12 stycznia 2017 r. bez obciążania odsetkami,
- Fra VAT nr FV BW/2016/43263 z 31 grudnia 2016 r. na kwotę 169,74 zł, wystawiona przez CMA MONITORING, ul. Puławska 359, 02-801 Warszawa; termin płatności 10 stycznia 2017 r.; zapłała 12 stycznia 2017 r.; kontrahent wyraził zgodę na przesunięcie terminu płatności do 12 stycznia 2017 r. bez obciążania odsetkami,
- zbiorcze zestawienie faktur VAT nr 40092072/27/16 z 28 grudnia 2016 r. na kwotę 743,09 zł, wystawiona przez TAURON Dystrybucja S.A., ul. Jasnogórska 11, 31-358 Kraków; termin płatności 11 stycznia 2017 r.; zapłała 16 stycznia 2017 r. (5 dni po terminie); od zapłaty po terminie nie zostały naliczone odsetki,
- faktura VAT nr D/D1/0050053/16 z 3 stycznia 2017 r. na kwotę 1.100,04 zł, wystawiona przez TAURON Dystrybucja S.A., ul. Jasnogórska 11, 31-358 Kraków; termin płatności 16 stycznia 2017 r.; zapłała 19 stycznia 2017 r. (3 dni po terminie); od zapłaty po terminie nie zostały naliczone odsetki.

Ewidencja analityczna prowadzona była w sposób umożliwiający ustalenie rozliczeń oraz stan zobowiązań według poszczęólnych kontrahentów.

Ponadto ustalono, że faktury były prawidłowo opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do zapłaty przez upoważnione osoby, zakwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja).

Ponadto stwierdzono, że na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* ewidencjonowano podatek od nieruchomości, podatek leśny (konto analityczne 201-006056–Gmina Miękinia) oraz rozrachunki z tyt. PFRON (konto analityczne 201-006061-PFRON). Powyższe było niezgodne z opisem konta 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* zawartym w obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont, który stanowi, że konto 201 służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług.(...). W związku z powyższym zwrócono się do Skarbnika Powiatu z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Skarbnika, które stanowi **ad. 2 akt kontroli część B Nr II-9, str. 40-51** wynikało, że „(...) podatek od nieruchomości oraz podatek leśny zamiast na koncie 229 – 18 zaewidencjonowano pomyłkowo na koncie 201-006056 adekwatna sytuacja miała miejsce w przypadku podatku PFRON zamiast na koncie 229-20 zaewidencjonowano na koncie 201 – 006061”.

#### Konto 221 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. na koncie 221 po stronie Ma wystąpiło saldo w kwocie 41 zł, oznaczające nadpłaty. Na powyższą kwotę składają się salda wynikające z kont analitycznych: 221-03-005873 – 20 zł; 221-03-005883 – 20 zł; 221-03-005955 – 1 zł.

#### Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. na koncie 225 po stronie Ma wystąpiło saldo w kwocie 160.575,98 zł. Na podstawie wydruku pn. *Zestawienie obrotów i sald za Grudzień 2016; Konta analityczne z zakresu od 225 do 225* ustalono, że na powyższą kwotę składają się zobowiązania wynikające z kont analitycznych:

- 225-01 PIT-4 – 32.764 zł (wpłata do US: 20 stycznia 2017 r., WB nr 14/2017 – 5.156 zł od wynagrodzeń za m-c grudzień 2016 r. oraz 17 lutego 2017 r. WB nr 34/2017 – 27.608 zł od dodatkowego wynagrodzenia rocznego wypłaconego w styczniu 2017 r.),
- 225-02 VAT-7 – 3.401 zł (wpłata do US 24 stycznia 2017 r., WB nr 16/2017),
- 225-05 PIT-4-DECYZJA RATY – 124.410,98 zł (wpłata do US 22 maja 2017 r, WB nr 98/2017).

Zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz z tyt. podatku VAT, przekazano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym odpowiednio z art. 38 ust.1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2032 ze zm., aktualnie Dz.U z 2018 r., poz. 138), oraz z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U z 2016 r., poz. 710 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 poz. 1221). Ewidencję szczegółową do konta 225 „*Rozrachunki z budżetami*” kontrolowana jednostka prowadziła według tytułów należności i zobowiązań dla poszczególnych rozrachunków.

Zobowiązania wobec budżetów w tej samej wysokości wykazane zostały w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r.

#### Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. na koncie 229 po stronie Ma wystąpiło saldo w kwocie 285.331,05 zł, na które składały się naliczone składki ZUS (społeczne, zdrowotne, fundusz pracy) od wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2016 r. - zapłata 3 stycznia 2017 r. (WB nr 2/2017 z 3 stycznia 2017 r.) oraz od dodatkowego wynagrodzenia rocznego „13” – wypłaconego 4 stycznia 2017 r. - zapłata składek nastąpiła 3 lutego 2017 r. (WB nr 24/2017 z

3 lutego 2017 r.).

Przelewu składek dokonano zgodnie z terminem określonym w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2017 r., poz.1778 ze zm.).

W tej samej wysokości zobowiązania wykazane zostały w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r.

#### Konto 231 – "Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń"

Na dzień 31 grudnia 2016 r. konto 231 wykazywało saldo Ma w wysokości 217.502,51 zł, na które składało się dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2016 r. (wydruk pn. *Wydruk Księgi Głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 12.2016; Konta analityczne z zakresu od 231 do 231; KONTO: 231-01 rozrachunki z tytułu wynagrodzeń-umowa o pracę*), wypłacone 4 stycznia 2017 r. (WB Nr 3/2017 z 4 stycznia 2017 r.).

W tej samej wysokości zobowiązania jednostki wykazane zostały w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r.

#### Konto 240 - „Pozostałe rozrachunki”

Na kwotę zobowiązań konta 240 wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w wysokości 114.758,87 zł, składały się zabezpieczenia należytego wykonania umowy – 98.305,06 zł oraz odsetki od depozytów – 16.453,81 zł.

Powyższe ustalono na podstawie wydruku pn. *Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za Grudzień 2016; Konta analityczne z zakresu od 011 do 999*.

W tej samej wysokości zobowiązania ujęte na koncie 240 wykazane zostały w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r.

Kontroli poddano zgodność wybranych trzech sald zobowiązań z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy:

240-11-01-008532 = 15.329,89 zł;

do kontroli przedłożono: wydruki z ewidencji księgowej pn.: „*OPERACJE NA KONCIE 201-5-221 KRUSZER SP. Z O.O. WARSZAWA*” za lata 2009-2011, „*KONTO: 201-008532 rozrachunki z dost. i odb.-KRUSZER SP. Z O.O. WARSZAWA*” za lata 2012-2015 oraz „*konto: 240-11-01-008532 pozostałe rozrachunki-rozrachunki wadium-depozyty-KRUSZER SP Z O.O. WARSZAWA*” za 2016 r.

Do Starosty zwrócono się z prośbą o wyjaśnienie z jakiego tytułu widnieje powyższe saldo oraz o przedłożenie dokumentów źródłowych, z których wynika kwota zobowiązania. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **ad. 1 akt kontroli część B Nr II-11, str. 54-71** wynikało, że "Na mocy umowy nr MiD/7/2009 z dnia 22.09.2009 r., zawartej na okres od 22.09.2009 r. do 31.03.2010 r., pomiędzy Powiatem Średzkim a firmą Kruszer Sp. z o.o. , z siedzibą w Warszawie, ul. Instalatorów 3b – firma Kruszer uzyskała zezwolenie na przejazd pojazdów wysokotonażowych po drodze powiatowej nr 2052 D, na odcinku Lenartowice – Prężyce – Brzezinka Średzka – w kierunku do Wrocławia do granicy powiatu średzkiego. Zezwolenie obejmowało również firmy, z którymi Kruszer współpracuje. Pojazdy wysokotonażowe mogły poruszać się po drodze powiatowej nr 2052 D, na odcinku Lenartowice – Prężyce – Brzezinka Średzka – w kierunku do Wrocławia do granicy powiatu średzkiego w godzinach 6.00 – 20.00 z wyłączeniem sobót, niedziel i dni ustawowo wolnych od pracy. Tytułem należnego wykonania w/w umowy firma Kruszer wpłaciła zabezpieczenie w kwocie 300.000 złotych. Wniesione zabezpieczenie miało zostać przeznaczone na pokrycie ewentualnych roszczeń Powiatu Średzkiego z racji niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez firmę Kruszer, w szczególności na wykonanie remontów drogi powiatowej nr 2052 D oraz pokrycia szkód powstałych w mieniu osób trzecich związanych z ruchem pojazdów wysokotonażowych firmy Kruszer. Powyższa umowa określała również karę



umowną w wysokości 50.000 zł dla firmy Kruszer za każdorazowe naruszenie warunków w/w umowy oraz za nieuprawnione poruszanie się pojazdów firmy Kruszer. W przypadku należytego wykonania umowy wymienione wyżej zabezpieczenia finansowe podlegałyby zwrotowi wraz z odsetkami. Po przeanalizowaniu dostępnych dokumentów (niestety tylko kserokopii lub niepodpisanych wydruków z komputera) oraz po przeprowadzeniu wywiadu z kierownikiem Służby Drogowej p. Kazimierzem Jaworem należy uznać, iż firma Kruszer w wyniku prowadzonej działalności transportowej w okresie od września 2009 r. do marca 2010 r. sukcesywnie zniszczyła fragment drogi powiatowej nr 2052 D, na odcinku Lenartowice – Prężyce – Brzezinka Średzka – w kierunku do Wrocławia do granicy powiatu średzkiego.

W okresie obowiązywania umowy jak też po zakończeniu okresu obowiązywania pozwolenia na poruszanie się pojazdami wysokotonażowymi (umowa nr MiD/7/2009 z dnia 22.09.2009 r., zawarta na okres od 22.09.2009 r. do 31.03.2010 r., pomiędzy Powiatem Średzkim a firmą Kruszer Sp. z o.o.) – były przeprowadzane okresowe wizje w terenie z udziałem stron umowy, których celem było ustalanie zakresu zniszczeń i sposób oraz termin ich usunięcia (kserokopia protokołu przekazania z 31.03.2010 r.). Zniszczenia były usuwane zarówno przez firmę Kruszer (patrz faktury), przez firmy zewnętrzne na zlecenie Powiatu jak również przez Służbę Drogową we własnym zakresie (patrz rozliczenia i faktury). Należy zaznaczyć, iż firma Kruszer niezbyt solidnie wywiązywała się ze swoich obowiązków.

Na dzień dzisiejszy nie dysponujemy żadnymi oryginałami dokumentów mogących potwierdzić w/w opisaną sytuację. Dlatego też niemożliwym jest ostateczne wyjaśnienie zaistniałej sytuacji.

Z uwagi na upływ czasu (ok. 9 lat) oraz brak kontaktu z firmą Kruszer (najprawdopodobniej została zlikwidowana) zgodnie z obowiązującymi przepisami w prawie należy uznać kwotę 15.329,89 zł figurującą na koncie zabezpieczeń i depozytów Powiatu Średzkiego za przedawnione roszczenie firmy Kruszer. Zgodnie bowiem z przyjętą zasadą w prawie cywilnym – art.118 kc - termin przedawnienia to 3 lata dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz dla roszczeń związanych z podstawową działalnością gospodarczą. W związku z powyższym należy w/w kwotę przesunąć z w/w konta – na konto dochodów Powiatu.”

240-11-01-008571 = 9.035,99 zł; Kwota wynikała z kolejnych zdarzeń gospodarczych:

Zawarta z wykonawcą umowa Nr MiD.6845.148.2011 z 10 lipca 2012 r. (Aneks z 8 marca 2013 r.) na dzierżawę nieruchomości gruntowej o powierzchni 8,53 ha, położonej w obrębie Osiek, gmin Kostomłoty, na cele związane z wydobyciem i eksploatacją kopalini oraz z odzyskiem kopalini. Umowa zawarta na okres trzech lat, tj. od 10 lipca 2012 r. do 9 lipca 2015 r. Tytułem zabezpieczenia Dzierżawca wniósł na rachunek Powiatu kaucję w wysokości 14.154 zł, którą zgodnie z zapisami umowy należało zwrócić Dzierżawcy po zakończeniu umowy w części niewykorzystanej, po potrąceniu z niej ewentualnych zaległości czynszowych bądź innych należności wynikających z umowy.

Kolejną umowę z Dzierżawcą nr MiD.6845.71.2015 zawarto 28 października 2015 r. na okres 10 lat, tj. od 10 lipca 2015 r. do 9 lipca 2025 r. Tytułem zabezpieczenia praw Wydzierżawiającego, wynikających z niniejszej umowy pozostaje wniesiona przez Dzierżawcę, w ramach poprzedniej umowy dzierżawy, kaucja w wysokości 9.036 zł. Pozostała kwota kaucji w wysokości 5.118 zł (wniesiona w ramach poprzedniej umowy) została zaliczona na poczet czynszu dzierżawnego za m-c styczeń, luty i częściowo za marzec 2016 r., na podstawie pisma Dzierżawcy z 10 marca 2016 r.

240-11-01-008596 = 8.917,50 zł; Kwota wynikała z kolejnych zdarzeń gospodarczych:

Zawarta z wykonawcą umowa nr IZPO.273.13.2014 z 25 sierpnia 2014 r. na wykonanie zadania pn.: ”Modernizacja zasobu geodezyjnego i karograficznego polegająca na takim przeniesieniu i konwersji danych zawartych w bazach danych i rejestrach Wydziału Geodezji kartografii i katastru Starostwa powiatowego w Środzie Śląskiej (...) aby możliwa

była obsługa tych baz danych i rejestrów, w komponentach jednego z systemów teleinformatycznych do prowadzenia zasobu geodezyjnego i kartograficznego posiadanych w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej”. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 8.917,50 zł, w formie pieniądza. Zapis w § 10 pkt 5 umowy stanowił, że 70% zabezpieczenia zostanie zwrócone Wykonawcy w terminie 30 dni od dnia wykonania przedmiotu umowy i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane, natomiast pozostałe 30 %, nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady. Protokół odbioru końcowego dla powyższego zadania został podpisany 10 grudnia 2014 r. W związku z tym, 70% zabezpieczenia należało zwrócić w terminie do 9 stycznia 2015 r. natomiast pozostałe 30 % pozostawione na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady należało zwrócić w terminie do 24 grudnia 2016 r. Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej konta 240-11-01-008596 "pozostałe rozrachunki-rozrachunki wadium – depozyty-GEOMATYKA KRAKÓW S.C." za okres 01.2016 – 12.2016, stwierdzono, że do dnia 31 grudnia 2016 r. kwota wniesionego zabezpieczenia nie została zwrócona Wykonawcy.

W związku z powyższym zwrócono się do Starosty z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **ad. 2 akt kontroli część B Nr II-11, str. 54-71** wynikało, że „Kierownik Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Organizacji Urzędu (IZPO) samodzielnie zajmuje się zamówieniami publicznymi oraz nadzorem nad prowadzeniem inwestycji i innych robót budowlanych oraz prowadzeniem wszelkich innych spraw związanych między innymi ze sprawami kadrowymi Dyrektorów jednostek powiatowych oraz wszelkimi innymi sprawami dot. szeroko pojętej organizacji Starostwa a także prowadzeniem zamówień do 30.000 euro (wybór wykonawcy, podpisywanie umów). W przypadku prowadzenia przez Wydział IZPO całości zadania od momentu ogłoszenia przetargu, następnie podpisania umowy i bezpośrednim nadzorem nad realizacją zadania, jak to odbywa się w przypadku np. robót budowlanych – Kierownik jest w stanie dopilnować terminowości zwrotu zabezpieczenia umowy, gdyż protokół odbioru zadania jest sporządzany przez pracownika Wydziału IZPO i przekazywany do dokumentacji po przetargowej.

Natomiast w przypadku prowadzenia przez Wydział IZPO przetargu przy współudziale innego wydziału, którego zadanie dotyczy, przebieg procedury wygląda inaczej. Wówczas Wydz. IZPO przeprowadza postępowanie przetargowe od momentu ogłoszenia do podpisania umowy. Nadzór nad realizacją umowy i odbiorem końcowym zadania prowadzi już wydział merytoryczny – w tym przypadku Wydział GKK. Mogło zdarzyć się, iż protokół odbioru zadania mógł zostać dostarczony do Wydziału IZPO po jakimś czasie (dziś trudno jest określić taki termin), nawet po upływie terminu przewidzianego na zwrot zabezpieczenia. W natłoku wielu zadań Kierownikowi Wydziału prawdopodobnie umknął uwadze fakt, iż powinno zostać zwrócone zabezpieczenie umowy nr IZPO.273.13.2014 w określonym terminie. Nadmieniam, iż w trakcie kontroli zabezpieczenie zostało zwrócone wykonawcy w całości.”

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy stwierdzić, że nieterminowy zwrot zabezpieczenia naruszał postanowienia zawartej umowy. Ponadto zgodnie z art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (wcześniej: Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.), zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, pozostałe 30% wysokości zabezpieczenia jest zwracane nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

### 3. Sprawozdawczość

#### 3.1. Sprawozdawczość budżetowa

Kontrolą objęto zgodność ewidencji księgowej w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, z danymi zaprezentowanymi za 2016 r. i III kwartał 2017 r. w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S i Rb-28S Starostwa Powiatowego, odpowiednio o dochodach

i wydatkach budżetowych. Kontrolę sprawozdawczości budżetowej przeprowadzono poprzez sprawdzenie:

- czy dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych, sporządzonych przez Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej za 2016 r. i III kwartał 2017 r., w zakresie, dochodów wykonanych, wydatków wykonanych, zobowiązań, planu i zaangażowania są zgodne z księgami rachunkowymi prowadzonymi dla Starostwa;
- czy dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym, za okres: od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. i III kwartał 2017 r. wynikają ze sprawozdań jednostkowych poszczególnych jednostek.

### Sprawozdanie Rb-28S

Do kontroli sprawozdań jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego przedstawiono sprawozdania za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. oraz od początku roku do 30 września 2017 r. Ogólne kwoty w rozbięciu na poszczególne rozdziały klasyfikacji budżetowej ujęte w ww. sprawozdaniach, w kol. „Wydatki wykonane” były zgodne z ewidencją księgową konta: 130 *Rachunek bieżący jednostki*, konto analityczne 130-02 „Rachunek bankowy jednostki - wydatki (wydruk z 19 stycznia 2018 r.) i wynosiły w 2016 r – 19.246.551,47 zł oraz III kwartał 2017 r. - 9.507.673,14 zł.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Starostwa za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. oraz za okres od początku roku do 30 września 2017 r., w kolumnie „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem” wykazano łącznie odpowiednio 734.130,69 zł oraz 2.308.892,13 zł. Na podstawie przedłożonych wydruków z ewidencji księgowej dotyczącej kont rozrachunkowych 201, 225, 229, 231 i 240 stan zobowiązań wynikający z ewidencji był zgodny z kwotą zobowiązań wykazaną w sprawozdaniu. Z ewidencji księgowej wynikały następujące zobowiązania:

#### **2016 rok**

- saldo Ma konta 201 – 74.122,15 zł;
- saldo Ma konta 225 – 160.575,98 zł; Zobowiązanie wykazane w sprawozdaniu 157.174,98 zł, z wyłączeniem zobowiązań z tyt. podatku VAT w kwocie 3.401 zł (konto analityczne 225-02);
- saldo Ma konta 229 – 285.331,05 zł;
- saldo Ma konta 231 – 217.502,51 zł;
- saldo Ma konta 240 – 114.758,87 zł. Zobowiązanie nie wykazane w sprawozdaniu. Powyższą kwotę stanowią zobowiązania z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (98.305,06 zł - konto analityczne 240-11) oraz z tytułu odsetek od depozytów (16.453,81 zł – konto analityczne 240-09).


#### **Razem 734.130,69 zł**

#### **III kwarta 2017 r.**

- saldo Ma konta 201 – 2.278.523,33 zł;
- saldo Ma konta 225 – 33.387,15 zł; Zobowiązanie wykazane w sprawozdaniu 29.883 zł, z wyłączeniem zobowiązań z tyt. podatku VAT w kwocie 3.504,15 zł;
- saldo Ma konta 234 – 485,80 zł;
- saldo Ma konta 240 – 210.335,22 zł. Zobowiązanie nie wykazane w sprawozdaniu. Powyższą kwotę stanowią zobowiązania z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz odsetek od depozytów.

#### **Razem 2.308.892,13 zł**

W zakresie zgodności danych „Zaangażowania” wykazanego w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Starostwa za 2016 r. i III kwartał 2017 r. z prowadzoną ewidencją księgową na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stwierdzono że Zaangażowanie w ogólnej kwocie (kol. 5)





w sprawozdaniu za 2016 r. i III kwartał 2017 r. wykazano odpowiednio w wysokości 19.269.861,15 zł oraz 11.815.270,46 zł i było ono zgodne w szczególności dział, rozdział i paragraf z kontami analitycznymi do konta 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego" wynikającymi z wydruków za poszczególne okresy sprawozdawcze.

Sprawdzono kwoty wynikające ze sprawozdań w rozbiciu na poszczególne działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej w kol. 4 „Plan po zmianach” z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Starostwa (wydruki sporządzone 17 stycznia 2018 r. za okres: 12.2016 i 09.2017 pn. „Konta klasyfikacji budżetowej z zakresu od 980010010052110D901000Z do 980926926054700W901000W; Konto analityczne 980, plan finansowy wydatków budżetowych”. Stwierdzono że Plan w ogólnej kwocie (kol. 4) w sprawozdaniu za 2016 r. i III kwartał 2017 r. wykazano odpowiednio w wysokości 20.971.083 zł oraz 25.550.537 zł i był on zgodny w szczególności dział, rozdział i paragraf z danymi kont analitycznych do konta 980 "Plan finansowy wydatków budżetowych" wynikającymi z wydruków za poszczególne okresy sprawozdawcze.

Sprawdzono zgodność na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 30 września 2017 r. ogólnych kwot planu (kolumna 4), zaangażowania (kolumna 5), wykonanych wydatków (kolumna 6) oraz zobowiązań ogółem (kolumna 7) wynikających z przedłożonych do kontroli sprawozdań jednostek organizacyjnych z ogólnymi kwotami zbiorczego sprawozdania budżetowego Rb-28S. Porównane kwoty w zakresie ww. sprawozdawczości zbiorczej i jednostkowej były ze sobą zgodne. Sporządzone w trakcie kontroli przez kontrolującego zestawienia z wynikami kontroli stanowią **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

#### Sprawozdanie Rb-27S

Do kontroli sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2016 r. i za III kwartał 2017 r. przedstawiono sprawozdania:

##### 2016 r.

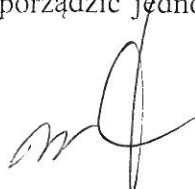
- Rb-27S Powiatu na łączną kwotę planu (po zmianach) 39.229.781 zł, dochodów wykonanych 38.986.010,68 zł (korekta Nr 1),
- Rb-27S Starostwo Powiatowe na łączną kwotę planu (po zmianach) 2.974.460 zł, dochodów wykonanych 3.07.432,98 zł.

##### III kwartał 2017 r.

- Rb-27S Powiatu na łączną kwotę planu (po zmianach) 44.160.214,01 zł, dochodów wykonanych 26.480.930,66 zł,
- Rb-27S Starostwo Powiatowe na łączną kwotę planu (po zmianach) 3.056.989 zł, dochodów wykonanych 2.580.832,26 zł.

Kwoty w rozbiciu na poszczególne rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej ujęte w ww. sprawozdaniach Rb-27S Starostwa i Organu, w kol. 7 „Dochody wykonane” sprawdzono z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont: 130 „Rachunek bieżący jednostki – DOCHODY” za 2016 r. i III kwartał 2017 r. - dla Starostwa (wydruk z 25 stycznia 2018 r. pn. Wydruk księgi głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 12.2016/ 09.2017; Konta klasyfikacji budżetowej z zakresu od 13001001005211D901000Z do 130926926054700W901000W; Konto analityczne 13001, rachunek jednostki - dochody”) oraz 901 „Dochody budżetu” - dla Organu (wydruk z 14 lutego 2018 r. pn. Wydruk księgi głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 12.2016/ 09.2017; Konta klasyfikacji budżetowej z zakresu od 901010010052110D002001Z do 901926926052910D002001W; Konto analityczne 901, dochody budżetowe”). Kwoty dochodów wykonanych, w rozbiciu na poszczególne działy, rozdziały i paragrafy, wykazane w sprawozdaniach za 2016 r. i za III kwartał 2017 r. były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Jednostka budżetowa jaką jest Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej, powinna sporządzić jedno sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu



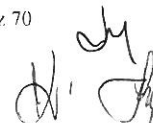
terytorialnego (jednostkowe) jako jednostki i jako organu, które powinno zawierać dane dotyczące dochodów wynikających z § 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) – akt uchylony z dniem 13 stycznia 2018 r., aktualnie od 13 stycznia 2018 r. załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109). Przepis ten wskazuje, że „Jednostka samorządu terytorialnego sporządza sprawozdanie jednostkowe z następujących dochodów budżetowych:

1) z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z § 3 ust. 1, oraz pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, stosując odpowiednio przepis § 10 ust. 4 załącznika nr 37 do rozporządzenia, 2) dochodów jednostki budżetowej, zgodnie z § 3 ust. 2, 3) udziałów jednostki samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, przekazanych z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego, 4) dotacji celowych i subwencji ogólnej otrzymanych z budżetu państwa, 5) dotacji celowych z państwowych funduszy celowych oraz dotacji celowych na zadania realizowane przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego”. Ponadto należy wskazać, iż zgodnie z § 7 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) "Do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych". Dotyczy to dochodów z tytułu subwencji, dotacji, środków z UE, jak również udziałów w podatkach.

Zgodnie z przepisami powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu (§ 6 ust. 1 pkt 3), a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (§ 9 ust. 2).

Kontrola zgodności sprawozdania zbiorczego Powiatu Średzkiego Rb-27S za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. i za okres od 1 stycznia do 31 września 2017 r. ze sprawozdaniami jednostkowymi poszczególnych jednostek, wykazała że porównane kwoty w zakresie ww. sprawozdawczości zbiorczej i jednostkowej były ze sobą zgodne. Do kontroli przyjęto sprawozdania jednostek organizacyjnych w zakresie ogólnych kwot planu dochodów, należności, dochodów wykonanych (wpływy minus zwroty), dochodów otrzymanych, należności pozostałych do zapłaty ogółem i nadpłat w sprawozdaniu Rb-27S. Sporządzone w trakcie kontroli przez kontrolującego zestawienia z wynikami kontroli stanowią **załącznik nr 3** do protokołu kontroli.

Sprawozdania jednostkowe Rb-27S i Rb-28S były przekazywane przez kierowników jednostek organizacyjnych w formie papierowej. Na sprawozdaniach jednostkowych otrzymywanych z podległych jednostek, brak było udokumentowania sprawdzenia ich pod względem formalno-rachunkowym, co było niezgodne z § 9 ust. 3 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi, że „Jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym”.



### 3.2. Sprawozdawczość finansowa

Sprawdzono prawidłowość wykazania danych w bilansie z wykonania budżetu i w bilansie Starostwa Powiatowego sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r. Ustalono, że dane ujęte w ewidencji księgowej zostały prawidłowo zaprezentowane w bilansie Starostwa, natomiast z przeprowadzonej weryfikacji sald kont syntetycznych i odpowiednich pozycji bilansu Powiatu Średzkiego wynikało, że konto 224 „Rozrachunki budżetu” w ewidencji księgowej wykazywało dwa salda: saldo Wn w wysokości 334.577,49 zł i saldo Ma w wysokości 3.578,38 zł (Wszystkie dzienniki – Zestawienie obrotów i sald za grudzień 2016 r.; Konta syntetyczne z zakresu od 133 do 992 - wydruk z 14 lutego 2018 r.), natomiast w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r., konto 224 zostało zaprezentowane w aktywach bilansu per saldem w wysokości 330.999,11 zł.

Należy stwierdzić, że wykazanie stanu konta 224 „Rozrachunki budżetu” per saldem naruszało przepisy zawarte w art. 4 ust. 2 oraz art.7 ust 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U z 2016 r., poz. 1047 ze zm., Dz.U. z 2017 r, poz. 2342 ze zm., aktualnie: Dz.U z 2018 r, poz. 395), które stanowią, że „zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmując się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną” a „wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych”. Ponadto z opisu do konta 224 „Rozrachunki budżetu”, zawartego w załączniku nr 2, wcześniej do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - uchylonego z dniem 1 stycznia 2018 r., aktualnie do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz.1911) wynika, że konto 224 „służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami (...). Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Konto 224 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 224 - stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków”.

W związku z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwrócono się do Skarbnika Powiatu z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Wyjaśnienie Skarbnika o treści: „*Bilans z wykonania budżetu Powiatu Średzkiego za rok 2016 został sporządzony na podstawie ewidencji księgowej. Bilans zawiera dwa załączniki. Załącznik Nr 1 przedstawia szczegółowy wykaz stanu kont rozrachunkowych zgodnie z zapisami na kontach 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych, 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych i 224 – Rozrachunki budżetu. Załączniki stanowią integralną część bilansu wobec czego na druk bilansu konto 224 przeniesiono per saldo. Zapisy nie zmieniają wyniku wykonania budżetu ani też skumulowanego wyniku budżetu i przedstawiają całą sytuację finansową budżetu zgodną z ewidencją. Od roku 2017 załącznik nr 1 zostanie w całości przeniesiony do bilansu wykazując aktywa i pasywa kont 222, 223 i 224*” wraz z kserokopią bilansu z wykonania budżetu Powiatu Średzkiego za rok 2016, załącznikiem nr 1 do bilansu oraz wydrukiem z ewidencji księgowej pn. *Konta analityczne z zakresu od 222 do 224, stanowią akta kontroli część B Nr II-12, str. 72-79.*



## 4. Inwentaryzacja

### 4.1. Inwentaryzacja pełna

Pełna okresowa inwentaryzacja składników majątkowych została przeprowadzona na podstawie zarządzenia Starosty Nr 66/2016 z 28 grudnia 2016 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz materiałów. W § 8 ust. 2 powołanego zarządzenia, Starosta powołał 4 zespoły spisowe, które miały obowiązek przeprowadzić spis z natury oraz weryfikację gruntów i nieruchomości w okresie od 28 do 31 grudnia 2016 r. Inwentaryzacji podlegały:

- składniki majątkowe pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku Starostwa Powiatowego – zespół spisowy nr 1;
- składniki majątkowe pomieszczeń znajdujących się na pierwszym piętrze budynku Starostwa Powiatowego oraz bazę służby drogowej przy ul. Świdnickiej 33 - zespół spisowy nr 2;
- składniki majątkowe pomieszczeń znajdujących się na drugim piętrze budynku Starostwa Powiatowego – zespół spisowy nr 3;
- grunty i nieruchomości – porównanie danych z ewidencji z dowodami źródłowymi (weryfikacja) oraz komputery, drukarki i sprzęt elektroniczny będące własnością Starostwa we wszystkich pomieszczeniach budynku Starostwa i jednostkach podległych - spis z natury - zespół spisowy nr 4.

W powołanym zarządzeniu Starosta wyznaczył tylko Przewodniczącego Komisji inwentaryzacyjnej, natomiast nie powołał jej członków, co było niezgodne z § 8 ust. 1 powołanej Instrukcji inwentaryzacyjnej, według którego „Przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej powołuje kierownik jednostki na wniosek głównego księgowego. Pozostałych członków komisji inwentaryzacyjnej powołuje kierownik jednostki na wniosek jej przewodniczącego, w składzie co najmniej dwóch osób. W związku z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwrócono się do Starosty z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-13, str. 80-82, pytanie nr 1** wynika, że „W zarządzeniu Starosty nr 66/2016 z dnia 28 grudnia 2016 w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej dokonano powołania 4 zespołów spisowych (przewodniczącego i członka), w paragrafie 8 zarządzenia przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej. Przy pisaniu zarządzenia ze względu na powołanie dużej ilości zespołów spisowych z powodu nieuwagi pominięto powołanie 2 członków komisji.” Kserokopia zarządzenia Starosty Nr 66/2016 z 28 grudnia 2016 r. stanowi **akta kontroli część B Nr II-14, str. 83-84**.

### 4.2. Inwentaryzacja składników majątku przeprowadzona według stanu na 31 grudnia 2016 r.

Poprzednia inwentaryzacja środków trwałych i pozostałych środków trwałych została przeprowadzona w okresie od 20 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. na podstawie zarządzenia Starosty 70/2012 z 20 grudnia 2012 r.

Kontrolą objęto ostatnią inwentaryzację środków trwałych i pozostałych środków trwałych Starostwa wg. stanu na 31 grudnia 2016 r. Do kontroli przedstawiono:

- opisane wyżej zarządzenie Starosty Nr 66/2016 z 28 grudnia 2016 r.;
- Protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej przez zespół spisowy nr 1;
- Protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej przez zespół spisowy nr 2;
- Protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej przez zespół spisowy nr 3;
- Protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej przez zespół spisowy nr 4;
- protokół inwentaryzacji środków trwałych: gruntów, budynków i dróg z 14 stycznia 2017 r., w którym wskazano różnice inwentaryzacyjne- grupa-00-grunty (-)139.661,11 zł oraz grupa-01-budynki (+) 9.854,53 zł;

- załącznik do protokołu z inwentaryzacji gruntów, dróg i nieruchomości metodą porównania ewidencji księgowej księgi inwentarzowej z wyciągiem z zasobu nieruchomości Powiatu;
- protokół z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych z rozliczenia inwentaryzacji za 2016 r.;
- rozliczenie inwentaryzacji środków trwałych (konto 011 i 013), przeprowadzonej metodą spisu z natury, za rok 2016.; wartość środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych, wynikająca z arkuszy spisu z natury była zgodna z wartością wynikającą z ewidencji księgowej kont 011 (grupa III-VIII) oraz 013 i wynosiła odpowiednio 3.482.439,51 zł oraz 472.652,33 zł;
- wydruk z ewidencji księgowej konta 013 Pozostałe środki trwałe o łącznej wartości 472.652,33 zł;
- wydruk z ewidencji prowadzonej w programie ZSI SIGID Poznań - ESTiW pn. „TAB-23 ZESTAWIENIE WYPOSAŻENIA WG LOKALIZACJI/OS. ODPOWIEDZIALNEJ” wskazujący wartość łączną 472.652,33 zł;
- arkusze spisu z natury podpisane przez zespoły spisowe (53 szt.);
- wydruk z ewidencji księgowej konta 011 Środki trwałe o łącznej wartości 316.685.344,04 zł;
- wydruk z ewidencji prowadzonej w programie ZSI SIGID Poznań-ESTiW pn. „TAB-23 ZESTAWIENIE ŚRODKÓW TRWAŁYCH” wskazujący wartość łączną 316.685.344,04 zł;
- Protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji sald na dzień 31.12.2016 r.; w powołanym protokole z weryfikacji aktywów i pasywów Komisja inwentaryzacyjna określiła na podstawie jakich dokumentów dokonano weryfikacji stanu ewidencyjnego poszczególnych aktywów i pasywów.

Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że;

W protokole z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych z rozliczenia inwentaryzacji za 2016 r.; Starosta podjął decyzję o rozliczeniu różnicy inwentaryzacyjnej w księgach rachunkowych 2017 roku. Powyższe było niezgodne z art. 27 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, stosownie do którego „Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji”. W związku z powyższym zwrócono się do Starosty z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-13, str. 80-82, pytanie nr 2** wynika, że „Ujawnione w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji różnice inwentaryzacyjne nie zostały rozliczone w roku 2016 z powodu zamknięcia księgi inwentarzowej środków trwałych za rok 2016. Przekonana o zewidencjonowaniu wszystkich zmian w prowadzonej ewidencji środków trwałych zamknęłam rok 2016 aby dokonać naliczenia amortyzacji za mc styczeń 2017 przez rozpoczęciem zapisu zmian w środkach trwałych za mc styczeń 2017. Na skutek zamknięcia roku 2016 w księdze inwentarzowej a w związku z tym brakiem możliwości dokonania korekty zapisów w prowadzonej księdze inwentarzowej doprowadzając je do stanu rzeczywistego nie rozliczono różnic powstałych z rozliczenia inwentaryzacji w roku 2016. Aby zachować zgodności ewidencji księgowej z analityczną (księgą inwentarzową) podjęto decyzję o zaksięgowaniu różnic inwentaryzacyjnych pod datą 17.01.2017 zarówno w księgach rachunkowych jak i księdze inwentarzowej”. Kserokopie protokołu inwentaryzacji środków trwałych: gruntów, budynków i dróg z 14 stycznia 2017 r., załącznik do protokołu z inwentaryzacji gruntów, dróg i nieruchomości metodą porównania ewidencji księgowej księgi inwentarzowej z wyciągiem z zasobu nieruchomości Powiatu, protokołu z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych z rozliczenia inwentaryzacji za 2016 r. oraz rozliczenie i ujęcie różnic inwentaryzacyjnych w księgach rachunkowych Starostwa stanowią **akta kontroli część B Nr II-15, str. 85-104**.

Na przedłożonych kontrolującym arkuszach spisu z natury (53 szt.) brak było wskazania i podpisu osoby materialnie odpowiedzialnej za spisywane składniki mienia, co było niezgodne z § 9 ust. 9 pkt 8 powołanej Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym „Arkusze spisu z natury powinny zawierać co najmniej imię i nazwisko osoby materialnie odpowiedzialnej (...), a także podpisy tych osób na każdej stronie arkusza spisowego (...)”. W związku z powyższym zwrócono się do Starosty z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-13, str. 80-82, pytanie nr 3** wynika, że *„W arkuszach spisu z natury nie podano osób odpowiedzialnych materialnie ponieważ odpowiedzialność nie została powierzona pracownikom”*. Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że powyższe świadczy o nienależyтым wykonaniu kontroli zarządczej. Z art. 69 ust.1 pkt 2 w związku z art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077) wynika, że do obowiązków Starosty należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, której celem jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznym. W regulaminach wewnętrznym, tj. w Instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik nr 6 do zarządzenia Nr 17/2016 z 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych wprowadzonej zarządzeniem nr 16/2016 z 31 marca 2016 r. widniały zapisy dotyczące osób materialnie odpowiedzialnych, z których wynikało, że odpowiedzialność za składniki majątku należało powierzyć pracownikom, tj. np. w § 7 ust. 3 pkt 5 powołanej Instrukcji inwentaryzacyjnej wskazano, że czynności właściwe inwentaryzacji obejmują pobranie oświadczenia osób materialnie odpowiedzialnych, w powołanej Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, w § 18 ust. 14 pkt 14.1 wskazano, że w przypadku powstania szkody pracownik osoba odpowiedzialna za środek trwały sporządza protokół z okoliczności powstania szkody (...), w § 21 ust. 2 zapisano, że (...) likwidacja środka trwałego dokonywana jest na wniosek osoby, której powierzono w używanie lub w ramach odpowiedzialności materialnej składniki majątku.

Kontrolującym nie przedłożono oświadczeń wstępnych oraz oświadczeń po zakończonym spisie z natury osób materialnie odpowiedzialnych, co było niezgodne z § 14 ust. 1 pkt 4 powołanej Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym „Podstawowe dokumenty inwentaryzacyjne obejmują oświadczenia wstępne oraz oświadczenia po zakończonym spisie z natury osób materialnie odpowiedzialnych”. W związku z powyższym zwrócono się do Starosty z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-13, str. 80-82, pytanie nr 4** wynika, że *„Kontrolującym nie przedłożono oświadczeń osób materialnie odpowiedzialnych przed i po zakończonym spisie ponieważ pracownikom nie została ona powierzona”*.

Inwentaryzację środków trwałych (budynków), zaewidencjonowanych na koncie 011 Środki trwałe (konto analityczne 011-02 - 5.201.365,51 zł) przeprowadzono metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami, zamiast metodą spisu z natury, co stanowi naruszenie postanowień art. 26 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 26 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości. W związku z powyższym zwrócono się do Starosty z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Starosty, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-13, str. 80-82, pytanie nr 5** wynika, że *„Inwentaryzację budynków przeprowadzono metodą weryfikacji z dokumentami źródłowymi ponieważ ta metoda jest najbardziej wiarygodna i pozwala na rzetelne przeprowadzenie inwentaryzacji budynków choćby z uwagi na to, że budynek można spisać ale w przypadku kiedy jego część ulega zbyciu to tylko weryfikacja poprzez dokumenty źródłowe w tym przypadku akt notarialny pozwalana na dokładne i precyzyjne zweryfikowanie tych danych oraz określenie udziału Powiatu w budynku po dokonaniu sprzedaży, sam spis z natury niestety jest niewystarczający i budzi wiele wątpliwości co do rzetelności przeprowadzonej inwentaryzacji. Osoby dokonujące spisu nie analizują czy część budynku została sprzedana czy nie. Inwentaryzacja budynków metodą*





spisu z natury nie gwarantuje rzetelności przeprowadzonej inwentaryzacji tej grupy środków trwałych. Poza tym przeprowadzenie spisu z natury nie jest technicznie możliwe do wykonania przez zespoły spisowe, wieloletnia praktyka udowadnia, że z reguły obowiązek ten nie jest realizowany w sposób prawidłowy, dane z księgi inwentarzowej są przepisane na arkusze spisowe. Zasadniczym celem przeprowadzenia inwentaryzacji jest rzetelne i przejrzyste przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki. Przeprowadzenie inwentaryzacji budynków metodą weryfikacji gwarantuje rzetelne jej przeprowadzenie w przeciwieństwie do spisu z natury, dlatego też zdecydowano się na tę metodę inwentaryzacji. Jednakże z uwagi na obowiązujące przepisy ustawy o rachunkowości art. 26 ust 1 pkt 1 z uwzględnieniem art. 26 ust. 3 pkt 3 w przyszłości będziemy dokonywać ją dwiema metodami spisu i weryfikacji". Kserokopie protokołu inwentaryzacji środków trwałych: gruntów, budynków i dróg z 14 stycznia 2017 r., wydruk: Zestawienie obrotów i sald za Grudzień 2016; Konta analityczne z zakresu od 011 do 011 oraz wydruk z ewidencji prowadzonej w programie ZSI SIGID Poznań - ESTiW pn. „TAB-09 ZESTAWIENIE ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG STANU NA KONIEC 2016.12” wskazujący łączną wartość budynków 5.201.365,51 zł stanowią akta kontroli część B Nr II-16, str. 105-108.

### III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego

#### 1. Dochody budżetowe

Zgodnie ze zbiorczymi sprawozdaniami Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego za okres od początku roku do:

- 31 grudnia 2016 r. korekta nr 1 z 27 lutego 2017 r. planowane dochody wyniosły 42.797.676,00 zł a ich wykonanie 42.577.701,22 zł;
- 30 września 2017 r. z 19 października 2017 r. planowane dochody wyniosły 47.720.411,01 zł a ich wykonanie 29.500.198,31 zł.

#### 1.1. Subwencje i dotacje

##### 1.1.1. Subwencja ogólna

Szczegółowy wykaz przyznanych, otrzymanych i wprowadzonych do budżetu na 2016 i 2017 rok subwencji ogólnych dla Powiatu Średzkiego, z wyszczególnieniem pism Ministerstwa Finansów, uchwał Rady Powiatu w Środzie Śląskiej ujęty został jako akta kontroli część B Nr III-1, str. 109.

W 2016 r. Powiat Średzki otrzymał subwencję ogólną w kwocie 12.728.910 zł (w tym część oświatową w kwocie 9.100.613 zł, wyrównawczą w kwocie 1.414.559 zł i równoważącą w kwocie 2.213.738 zł). Według stanu na 30 września 2017 r. w budżecie Powiat Średzkiego zaplanowano subwencję ogólną w kwocie 12.560.196 zł (w tym część oświatowa w kwocie 10.048.453 zł, wyrównawczą w kwocie 1.348.136 zł, równoważącą w kwocie 2.268.643 zł oraz uzupełniającą w kwocie 234.100 zł).

Kwoty subwencji i zmiany ich wysokości w budżecie Powiatu ujemowane były na podstawie uchwał Rady Powiatu Średzkiego, zgodnie z art. 12 pkt 5 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.). Otrzymane w 2016 i 2017 roku subwencje do budżetu Powiatu przyjęto w prawidłowych podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (...).

Różnic między częściami subwencji planowanych a subwencji wykonanych nie stwierdzono. Kwoty subwencji planowanych, wykonanych i otrzymanych były zgodne z kwotami wykazanym w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych za 2016 r. oraz III kwartał 2017 r.

Ewidencja konta 901 „Dochody budżetowe” (Organ), w której prowadzono wykonanie subwencji była prowadzona według klasyfikacji budżetowej. Ewidencję konta 901

oraz 133 „Rachunek bieżący” porównano z pismami Ministerstwa Finansów oraz sprawozdaniami Rb-27S. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kwoty subwencji planowanych, wykonanych i otrzymanych były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S – według stanu na 31 grudnia 2016 r. i 30 września 2017 r.

Szczegółową kontrolą objęto przyznane i przekazane środki z rezerwy subwencji ogólnej na kwotę 234.100 zł (rozdział 75802 § 6180 z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji drogowej pn.: „Przebudowa mostu w Ujeździe Górnym” – pismo Ministerstwa Rozwoju i Finansów nr ST8.4751.4a.2017 z 21 czerwca 2017 r. Subwencja do budżetu powiatu na 2017 r. wprowadzona została uchwałą Nr XXXVI/157/2017 Rady Powiatu w Środzie z 30 czerwca 2017 r. (wpływ na rachunek 23 czerwca 2017 r. - WB nr 119/2017). Subwencja na powyższe zadanie wykorzystana została w całości – wydruk z ewidencji konta 901-75802-6180 i 224-01-5 z 1 marca 2018 r.

### 1.1.2. Dotacje celowe

Według sprawozdań Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami – według stanu na 31 grudnia 2016 r. i 30 września 2017 r., Powiat Średzki otrzymał i wykorzystał przyznane dotację odpowiednio w kwotach: 7.006.820,11 zł i 5.421.122,54 zł.

Kontrolą w zakresie prawidłowości wprowadzenia do budżetu otrzymanych dotacji, zgodności ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi objęto dotację: ujęte w 2016 r. w:

- rozdziale 85203 § 2110 – kwota planowana (po zmianach) – 1.065.120,00 zł, kwota wykonana – 1.065.120,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej; dotację przekazywano do Środowiskowego Domu Samopomocy w Środzie Śląskiej (ewidencja księgowa konta: 901-852-85203-2110D-002001Z, 224-03-46 i 223-009 – wydruki z 18 stycznia 2018 r.);
- rozdziale 85321 § 2110 – kwota planowana (po zmianach) – 168.828,00 zł, kwota wykonana – 168.828,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie działalności powiatowych zespołów do spraw orzekania o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych; dotację przekazywano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej (ewidencja księgowa konta: 901-853-85321-2110D-002001Z, 224-03-43 i 223-003 – wydruki z 18 stycznia 2018 r.);

ujęte w III kwartał 2017 r. w:

- rozdziale 71015 § 2110 – kwota planowana (po zmianach) – 338.334,00 zł, kwota wykonana 259.836,00 zł z przeznaczeniem na zadania z zakresu nadzoru budowlanego; dotację przekazywano Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w Środzie Śląskiej (ewidencja księgowa konta: 901-710-71015-2110D-002001Z, 224-03-35 i 223-015 - z 18 stycznia 2018 r.);
- rozdziale 85508 § 2160 – kwota planowana (po zmianach) – 550.000,00 zł, kwota wykonana 466.000,00 zł z przeznaczeniem na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związane z realizacją dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty stanowiących pomoc państwa w wychowaniu dzieci; dotację przekazywano Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej (ewidencja księgowa konta 901-855-85508-2160D-002001Z; 224-03-90 i 223-03 – wydruki z 8 stycznia 2018 r.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. Dotacje zostały prawidłowo przyjęte do budżetu Powiatu Średzkiego i wykazane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych i Rb-50 o dotacjach (...) za kontrolowane okresy.

## 1.2. Wpływy z opłaty komunikacyjnej

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że dochody z tytułu opłaty komunikacyjnej (756-75618 § 0420) wyniosły: wg stanu na 31 grudnia 2014 r. – 1.331.010,80 zł, wg stanu na 31 grudnia 2015 r. – 1.377.976,77 zł, wg stanu na 31 grudnia 2016 r. – 1.315.125,95 zł, wg stanu na 30 września 2017 r. – 1.000.387,59 zł.

Kontrolą objęto prawidłowość pobierania i ewidencjonowania dochodów z tytułu opłat komunikacyjnych pobieranych w 2017 r. Sprawdzono, czy:

- 1) przy wydawaniu dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, tablic rejestracyjnych, nalepek kontrolnych, znaków legalizacyjnych oraz kart pojazdów, pobierano opłaty komunikacyjne w kwotach wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów i Budownictwa z 9 maja 2016 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, tablic (tablicy) rejestracyjnych i nalepki kontrolnej oraz ich wtórników (Dz.U. z 2016 r. poz. 689) oraz opłaty ewidencyjnej w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 30 sierpnia 2016 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (Dz.U. z 2016 r. poz. 1377 ze zm.),
- 2) przy wydawaniu praw jazdy, pobierano opłaty w kwocie wynikającej z rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 11 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za wydawanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz.U. z 2013 r. poz. 83) oraz opłaty ewidencyjnej w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty ewidencyjnej (...).

Kontroli, pod kątem wysokości naliczonych opłat, prawidłowości przyjęcia wpłat, odprowadzania na rachunek budżetu oraz ujęcia jej w prawidłowej klasyfikacji budżetowej, poddano:

- 20 właścicieli pojazdów, którym w maju 2017 r. wydano decyzję o czasowej rejestracji pojazdu a następnie decyzję o rejestracji pojazdu, w związku z czym zobowiązani byli do uiszczenia opłaty komunikacyjnej tj.: za wydanie dowodu rejestracyjnego – 54 zł, kompletu nalepek legalizacyjnych – 12,50 zł, nalepki kontrolnej – 18,50 zł, samochodowych tablic rejestracyjnych – 80 zł – szczegóły w tabeli nr 1 pn.: „Zestawienie osób oraz numeru rejestracyjnego pojazdów, których dotyczyły naliczone i pobrane opłaty za wydanie: dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, nalepki legalizacyjnej, tablic rejestracyjnych, nalepki kontrolnej i karty pojazdu oraz opłaty ewidencyjnej” ujętym jako **akta kontroli część B Nr III-2, str. 110-112**,
- 20 kierowców, którym we wrześniu 2017 r. wydano prawo jazdy, w związku z czym zobowiązani byli do uiszczenia opłaty za wydanie prawa jazdy – 100 zł oraz opłaty ewidencyjnej 0,50 zł – szczegóły w tabeli nr 2 pn.: „Wykaz osób, którym wydano prawo jazdy lub wtórnik prawa jazdy wraz z informacją o wysokości i terminie wniesienia opłaty za wydanie prawa jazdy i opłaty ewidencyjnej oraz terminie wpłaty” ujętym jako **akta kontroli część B Nr III-2, str. 110-112**.

Zobowiązani wnosili opłaty w kasie Starostwa lub na rachunek bankowy, zgodnie z wymogiem § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty ewidencyjnej (...). Zebrana gotówka w kasie na rachunek bankowy odprowadzana była w dniu jej pobrania. W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono (wniosek nr 4 – był realizowany).

Z oświadczenia złożonego przez Starostę Średzkiego wynikało, iż w latach 2014-2017 Starostwo Powiatowe nie prowadziło sprzedaży ramek pod tablice rejestracyjne (**akta**

kontroli część B Nr III-3, str. 113). Oświadczenie pobrane w związku z wnioskiem pokontrolnym nr 5 wydanym po zakończeniu poprzedniej kontroli, zalecającym ustalanie jednostkowej ceny sprzedaży ramek pod tablice rejestracyjne na podstawie kalkulacji kosztów, uwzględniających zmiany poszczególnych składników, wpływających na cenę sprzedaży, w celu potwierdzenia przestrzegania art. 6 ust. 2 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Kontrolą objęto terminowość przekazywania pobranych opłat ewidencyjnych na rachunek Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców w miesiącach od stycznia do grudnia 2017 r. w łącznej wysokości 15.616,50 zł. Według § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, pobierający przekazuje opłaty ewidencyjne, pobrane w miesiącu poprzedzającym, do 10. dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy Funduszu CEPiK. W okresie objętym kontrolą opłatę przekazywano w obowiązującym terminie. Szczegóły dotyczące kwot, dat i nr wyciągu bankowego przekazywanej opłaty ewidencyjnej zawarto w tabeli nr 3 ujętej jako akta kontroli część B Nr III-2, str. 110-112 (wniosek nr 3 – był realizowany).

## 2. Wydatki budżetowe

### 2.1. Realizacja przez powiat obowiązku zapewnienia średnich płac nauczycielom w 2016 i 2017 roku

W 2016 r. i 2017 r. w Powiecie Średzkim funkcjonowały 4 placówki oświatowe: Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Środzie Śląskiej, Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Środzie Śląskiej, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Środzie Śląskiej, Powiatowy Zespół Placówek Oświatowych w Środzie Śląskiej. Zgodnie z art. 91d pkt 2 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r., poz. 191 ze zm. następnie od 31 sierpnia 2016 r. Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 ze zm., aktualnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1189 ze zm.) w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 30a powołanej ustawy Karta Nauczyciela wykonywał Zarząd Powiatu.

Kontrolą objęto terminowość sporządzenia analiz i sprawozdania z wykonania średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2016 r. i 2017 r.

Zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela: „W terminie do dnia 20 stycznia każdego roku organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przeprowadza analizę poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego”.

Analiza poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2016 r. została sporządzona 18 stycznia 2017 r., za 2017 r. - 11 stycznia 2018 r., zgodnie z art. 30a ust. 1 powołanej ustawy Karta Nauczyciela i zatwierdzona przez Starostę Średzkiego.

W 2016 r. nie osiągnięto wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 1 powołanej ustawy Karta Nauczyciela, dla nauczycieli dyplomowanych. W związku z powyższym zachodziła potrzeba naliczenia i wypłacenia jednorazowych dodatków uzupełniających dla wymienionej grupy nauczycieli w wysokości 32 715,95 zł.

W 2017 r. również nie osiągnięto wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 1 powołanej ustawy Karta Nauczyciela, dla nauczycieli dyplomowanych. W związku z powyższym zachodziła potrzeba naliczenia i wypłacenia jednorazowych



dotatków uzupełniających dla wymienionej grypy nauczycieli w wysokości 75 872,47 zł.

Ustalono, iż zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 30a ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela w kontrolowanej jednostce sporządzono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2016 r. dnia 19 stycznia 2017 r., i za 2017 r. dnia 11 stycznia 2018 r. w związku z czym termin sporządzenia sprawozdania, wynikający z art. 30a ust. 4 powołanej ustawy Karta Nauczyciela, do 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie został zachowany. Sprawozdania za 2016 r. i 2017 r. zostały sporządzone przez Kierownika Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych oraz zatwierdzone przez Starostę Średzkiego i Członków Zarządu. Stwierdzono, brak uchwał Zarządu w sprawie analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz uchwał w sprawie przyjęcia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

Z przepisów § 69 ust.1 i ust. 2 Statutu Powiatu Średzkiego (uchwała Nr XLIII/263/2009 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 29 grudnia 2009 r. ze zm., w sprawie uchwalenia statutu Powiatu Średzkiego) wynikało, że: § 69. 1. „Zarząd rozstrzyga w drodze uchwał wszystkie sprawy należące do jego kompetencji wynikające z ustaw oraz przepisów wykonawczych do ustaw i w granicach upoważnień ustawowych.” 2. „Oprócz uchwał zawierających rozstrzygnięcia, zarząd może podejmować inne stanowiska, w szczególności zawierające opinie zarządu.” Tym samym, należy stwierdzić, że za lata 2016 r. i 2017 r. Zarząd Powiatu jako organ prowadzący jednostki i placówki oświatowe powinien podjąć stosowne uchwały w sprawie przeprowadzonej analizy i sporządzonych sprawozdań.

Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego stanowiącego **akta kontroli część B Nr III-4, str. 114-124** wynikało, że: „Analizy poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń, średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2016 i 2017 rok zostały przedstawione pisemnie na posiedzeniach Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej w dniach 12 stycznia 2018 roku i 21 stycznia 2017 roku i zostały przeprowadzone ich ustne prezentacje. Dokument pod nazwą Analizy Powiatu Średzkiego – organu prowadzącego szkoły poniesionych w 2016 r. i 2017 r. wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust.3 oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego ( podstawa prawna art.30a ust. 1 i ust. 4 Karty Nauczyciela) przedstawiany jest na posiedzeniu Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej przez Kierownika Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Zuzannę Jaskulę, a następnie podpisywany przez Przewodniczącego Zarządu – Starostę Powiatu. Powyższa praktyka była stosowana również w poprzednich latach i była akceptowana przez organy kontroli. Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Średzki za 2016 r. i 2017 r. były przedmiotem obrad i analizy Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej, który w ich następstwie zatwierdził te sprawozdania. Zatem w sensie materialnym Zarząd Powiatu w Środzie Śląskiej podjął uchwały w w/w sprawach, chociaż nie nadano temu sformalizowanej postaci uchwały. Takie postępowanie znajduje podstawę w zapisie par. 69 ust. 2 Statutu Powiatu Średzkiego (uchwała Nr XLIII/263/2009 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia statutu Powiatu Średzkiego) stanowiącym, że „Oprócz uchwał zawierających rozstrzygnięcia, zarząd może podejmować inne stanowiska, w szczególności zawierające opinie zarządu”.

Przedstawione kontrolującym oraz załączone do wyjaśnienia kserokopie protokołów z posiedzenia Zarządu Powiatu Średzkiego z 19 stycznia 2016 r. - Protokół Nr 77/2017 oraz z 12 stycznia 2018 r. - Protokół Nr 105/2017 wskazywały, że Zarząd Powiatu nie dokonał analizy, o której mowa w art. 30a ust. 1 Karty Nauczyciela.

W protokole z 19 stycznia 22 stycznia 2016 r. wskazano jedynie, że na podstawie

przedstawionych analiz zostało sporządzone sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez powiat, które zostało zatwierdzone przez Zarząd. Z wyciągu z protokołu Zarządu Powiatu z 12 stycznia 2018 r. wynikało, że sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zostało zatwierdzone.

Udokumentowanie decyzji Zarządu w sprawie zatwierdzenia analizy i sprawozdań tylko w protokole z posiedzenia było sprzeczne z zapisem powoływanego wyżej § 69 ust. 1 Statutu Powiatu.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Średzki za 2016 r. i 2017 r. zostało sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 6, poz. 35 ze zm.).

Na podstawie art. 30a ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela wymienione sprawozdanie za 2016 r. zostało przekazane adresatom: Regionalnej Izbie Obrachunkowej – 19 stycznia 2017 r. (pismo: EKS.4323.2.2017) oraz potwierdzenie przekazania pocztą elektroniczną - dnia 19 stycznia 2017 r., dyrektorom placówek oświatowych - 19 stycznia 2017 r. (pismo: EKS.4323.1.2017), związkom zawodowym: ZNP Oddział Środa Śl., NSZZ Solidarność Region Dolny Śląsk - Oddział Środa Śl., Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” Region Dolnośląski Pracowników Poradni Psycholog-Pedagogicznych - 19 stycznia 2017 r., (pismo: EKS.4381.1.2017), Zarządowi Powiatu (Biuro Rady) - 19 stycznia 2017 r. (pismo: EKS.430.2.2017). Sprawozdanie za 2017 r. zostało przekazane adresatom w następujących terminach: Regionalnej Izbie Obrachunkowej – 15 stycznia 2018 r. (pismo: EKS.4323.2.2018) oraz potwierdzenie przekazania pocztą elektroniczną z dnia 16 stycznia 2018 r., dyrektorom placówek oświatowych - 15 stycznia 2018 r. (pismo: EKS.4323.2.2018), związkom zawodowym: ZNP Oddział Środa Śl., NSZZ Solidarność Region Dolny Śląsk - Oddział Środa Śl., Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” Region Dolnośląski Pracowników Poradni Psycholog-Pedagogicznych - 15 stycznia 2018 r., (pismo: EKS.4381.1.2018) Zarządowi Powiatu (Biuro Rady) - 11 stycznia 2018 r. (pismo: EKS.430.1.2018).

Pismem z dnia 19 stycznia 2017 r. znak: EKS.4323.1.2017 Starosta Średzki zobowiązał dyrektorów szkół i placówek oświatowych do wypłacenia jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2016 r. w terminie do 31 stycznia 2017 r. dla nauczycieli dyplomowanych i złożeniu informacji w terminie do 7 lutego 2017 r. o dokonaniu wypłaty tego dodatku.

Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych przesłali zwrotne informacje o wypłacie jednorazowych dodatków uzupełniających za 2016 r. dla nauczycieli dyplomowanych w następujących terminach:

- Powiatowy Zespół Placówek Oświatowych w Środzie Śl. - wypłata w dniu 27 stycznia 2017 r. (pismo znak: PZPO.070.8.2017 z dnia 13 lutego 2017 r.),
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Środzie Śl. - wypłata w dniu 27 stycznia 2017 r. (pismo znak: 195/S/17 z 13 lutego 2017 r.),
- Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Środzie Śl. - wypłata w dniu 26 stycznia 2017 r. (pismo znak: PZSP1.35-1.2017 z 2 lutego 2017 r.),
- Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Środzie Śl. - wypłata w dniu 31 stycznia 2017 r. (pismo znak: PZSP2.3140.1.2017 z 6 lutego 2017 r.).

Pismem z dnia 15 stycznia 2018 r. znak: EKS.4323.2.2018 Starosta Średzki zobowiązał dyrektorów szkół i placówek oświatowych do wypłacenia jednorazowego

dotatku uzupełniającego za 2017 r. w terminie do 31 stycznia 2018 r. dla nauczycieli dyplomowanych i złożeniu informacji w terminie do 7 lutego 2018 r. o dokonaniu wypłaty tego dodatku.

Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych przesłali zwrotne informacje o wypłacie jednorazowych dodatków uzupełniających za 2017 r. dla nauczycieli dyplomowanych w następujących terminach:

- Powiatowy Zespół Placówek Oświatowych w Środzie Śl. - w dniu 25 stycznia 2018 r. (pismo z 6 lutego 2018 r.),
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Środzie Śl. - wypłata w dniu 25 stycznia 2017 r. (pismo z 6 lutego 2018 r.),
- Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Środzie Śl. - wypłata w dniu 26 stycznia 2017 r. (pismo znak: PZSP1.037-1.2018 z 6 lutego 2018 r.),
- Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Środzie Śl. - wypłata w dniu 31 stycznia 2017 r. (pismo znak: PZSP2.3140.1.2017 z 6 lutego 2018 r.).

## 2.2. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników Starostwa

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okresy od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz od początku roku do dnia 30 września 2017 r. wykonane wydatki z tytułu wynagrodzeń (750.75020.4010) wynosiły odpowiednio: w 2016 r. - 3 001 346,73 zł (plan - 3 007 519 zł); w 2017 r. - 2 233 088,07 zł (plan - 3 106 440 zł).

Starosta Średzki zarządzeniem Nr 35/2009 z 30 czerwca 2009 r. ustalił Regulamin wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, który stanowił załącznik do zarządzenia. Zmiany do Regulaminu wynagradzania wprowadzane były:

- zarządzeniem Nr 33/2012 z 10 lipca 2012 r. zmieniono brzmienie zapisu § 8 pkt 5 w zakresie obliczania dodatku stażowego,
- zarządzeniem Nr 75/2013 z 31 grudnia 2013 r. zmieniono brzmienie zapisu § 7 pkt 3 w zakresie procentowej wysokości przyznawanego dodatku specjalnego oraz zmieniono załącznik Nr 1 do regulaminu wynagradzania, w którym określono maksymalny poziom wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego zawarty w tabeli pn. Stanowiska w Starostwie Powiatowym i tabeli pn. Stanowiska pomocnicze i obsługi,
- zarządzeniem Nr 63/2014 z 31 grudnia 2014 r. zmieniono załącznik Nr 1 do regulaminu wynagradzania, w którym określono maksymalny poziom wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego zawarty w tabeli pn. „*Stanowiska w Starostwie Powiatowym*” i tabeli pn. „*Stanowiska pomocnicze i obsługi*”,
- zarządzeniem Nr 19/2016 z 11 kwietnia 2016 r. zmieniono załącznik Nr 1 do regulaminu wynagradzania, w którym określono maksymalny poziom wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego zawarty w tabeli pn. „*Stanowiska w Starostwie Powiatowym*” i tabeli pn. „*Stanowiska pomocnicze i obsługi*”,
- zarządzeniem Nr 60/2016 z 2 listopada 2016 r. zmieniono załącznik Nr 1 do regulaminu wynagradzania, w którym określono maksymalny poziom wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego zawarty w tabeli pn. „*Stanowiska w Starostwie Powiatowym*” i tabeli pn. „*Stanowiska pomocnicze i obsługi*”,
- zarządzeniem Nr 65/2016 z 28 grudnia 2016 r. zmieniono załącznik Nr 1 do regulaminu wynagradzania, w którym określono maksymalny poziom wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego zawarty w tabeli pn. „*Stanowiska w Starostwie Powiatowym*” i tabeli pn. „*Stanowiska pomocnicze i obsługi*”.

W Regulaminie wynagradzania określono zgodnie z art. 39 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1202 ze zm., aktualnie Dz.U. z 2016 r., poz. 902 ze zm.):

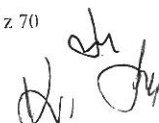
- wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej na podstawie umowy o pracę,
- szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
- szczegółowe warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego oraz specjalnego,
- szczegółowe warunki i sposób przyznawania dodatku stażowego,
- szczegółowe warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż jubileuszowa,
- szczegółowe warunki i sposób przyznawania innych dodatków między innymi za pracę w porze nocnej,
- szczegółowe warunki obliczania wynagradzania i dodatków za prace poza rozkładem czasu pracy przyjętym dla danego pracownika.

Kontrolą objęto: dokumenty dotyczące zatrudnienia i uposażenia Starosty, Wicestarosty, Skarbnika, Sekretarza tj.: kartoteki zarobkowe za 2016 r. i do III kw. 2017 r., listy płac, wyciągi bankowe na potwierdzenie wypłaty wynagrodzeń. Sprawdzono prawidłowość ustalenia kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: za wieloletnią pracę, funkcyjnego i specjalnego, ujęcie podmiotowego wydatku w ewidencji księgowej oraz rzetelność wypłacania wynagrodzeń na podstawie danych z angaży, kart wynagrodzeń i list wypłat w miesiącu wrześniu 2017 r. Zestawienie pn. „Składniki wynagrodzenia kierownictwa i pracowników Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej według stanu na 30.09.2017 r.” stanowi **akta kontroli część B Nr III-5, str. 125.**

Wynagrodzenie Starosty w kontrolowanym okresie zostało ustalone w drodze uchwały Rady Powiatu Nr I/9/2014 z 28 listopada 2014 r. w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia dla Starosty Powiatu Średzkiego. Stawki wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego mieściły się w granicach przewidzianych dla tego stanowiska określone w załączniku Nr 3 "I TABELA - A stanowiska wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów i marszałków województw" rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U z 2014 r., poz. 1786 ze zm.). Wysokość dodatku specjalnego był zgodny z § 6 ww. rozporządzenia, a dodatek za wieloletnią pracę z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 ze zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 902 ze zm.). Łączna kwota miesięcznego wynagrodzenia Starosty na dzień kontroli nie przekraczała, zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych, siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 966 ze zm.). Wynagrodzenie zasadnicze oraz wysokość dodatków funkcyjnych Starosty, Wicestarosty, Skarbnika oraz Sekretarza w kontrolowanym okresie ustalone zostały zgodnie z przepisami ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Szczegółowej kontroli poddano prawidłowość przyznawania dodatków specjalnych dla pracowników Starostwa.

Zasady przyznawania dodatków specjalnych zostały uregulowane w Regulaminie wynagradzania w § 7 pkt. 1, pkt 2, pkt 3, wg którego: pkt 1 „*Dodatek specjalny może zostać przyznany pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań*”, pkt 2 „*Podstawę przyznania dodatku, o którym mowa stanowi decyzja Starosty Powiatu, w której należy określić maksymalny czas, do którego dodatek się przyznaje*”, pkt 3 „*Dodatek przyznaje się na czas określony nie dłuższy niż istnienie okoliczności, o których mowa w ust. 2, w kwocie wynoszącej co najmniej 20% i nie więcej niż 40% łącznie od wynagrodzenia*



zasadniczego i dodatku funkcyjnego osoby, której dodatek przyznano”, § 7 pkt. 3 został zmieniony zarządzeniem Nr 75/2013 z 30 grudnia 2013 r. cyt.: „Dodatek przyznaje się na czas określony nie dłuższy niż istnienie okoliczności, o których mowa w ust. 2, w kwocie wynoszącej nie więcej niż 40% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego osoby, której dodatek przyznano”.

Kontrola wykazała, że:

Dodatek specjalny dla Wicestarosty został przyznany od dnia 28 listopada 2014 r. w wysokości 40% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego w kwocie 2 544,00 zł (pismo IZPO.2122.320.2014 z 1 grudnia 2014 r.). W ww. piśmie nie uzasadniono przesłanek przyznania dodatku specjalnego oraz nie określono na jaki okres dodatek specjalny został przyznany.

Wicestarosta dnia 1 grudnia 2014 r. skierował do Starosty pismo z prośbą o „przyznanie dodatku specjalnego na okres trwania kadencji z tytułu realizacji przez Wicestarostę spraw przypisanych Staroście w zakresie zadań wykonywanych przez Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa (UAB) i Wydział Spraw Obywatelskich i Komunikacji (SOiK)”. Na ww. piśmie widniał zapis Starosty „wyrażam zgodę na 40% dodatku specjalnego”.

Upoważnieniem - pismo IZPO 077.58.2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. Starosta Powiatu Średzkiego, upoważnił Wicestarostę do realizacji wszystkich zadań wykonywanych przez podległe Wicestarości Wydziały Starostwa Powiatowego, zgodnie z regulaminem organizacyjnym Starostwa Powiatowego. Z § 6 ust. 2 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej wprowadzonego uchwałą Nr X/52/2007 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 30 maja 2007 r. ze zm. wynikało, że: „Wicestarosta wykonuje zadania i kompetencje w zakresie działania następujących komórek starostwa tj. wydział urbanistyki, architektury i budownictwa, wydział spraw obywatelskich i komunikacji, wydział mienia i infrastruktury drogowej, wydział środowiska i rolnictwa”.

Z wyjaśnienia Starosty wynikało, że: cyt. „W związku z nowym otwarciem funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 -2020 Zarząd Powiatu postanowił realizować zadania powiatu korzystając przede wszystkim ze środków zewnętrznych, czyli unijnych a wkład własny w programy przynajmniej w 50% uzyskiwać w ramach partnerstwa od Gmin na terenie, której realizowane będzie zadanie. Jako dodatkowe obowiązki powierzono Wicestarości Powiatu przygotowywanie wniosków na zadania inwestycyjne w zakresie

- przebudowy i modernizacji dróg powiatowych
- budowa ścieżek rowerowych
- termomodernizacji budynków będących własnością Powiatu
- modernizacja i rozbudowa systemów teleinformatycznych
- projekty miękkie z zakresu oświaty i pomocy społecznej

Przygotowanie wniosków a co za tym idzie niezbędnych dokumentów które musiały być poparte rozmowami z Gminami o współfinansowaniu zadania rozpoczęły się od 2014 roku. Zwiększenie zadań obejmują cały okres programowania a dodatek specjalny został przyznany na czas kadencji, ponieważ realizowane jest kilka zadań z udziałem środków europejskich. Jeżeli w latach następnych nie będą realizowane nowe projekty z udziałem środków unijnych dodatek ten nie będzie przysługiwał. W okresie od 2014 do 2018 roku przygotowano i złożono do aplikacji kilkanaście wniosków które w większości zostały przyjęte do realizacji a nadzór merytoryczny sprawuje Wicestarosta Powiatu. W momencie prac przygotowawczych nie do końca można określić który wniosek zostanie pozytywnie oceniony ale jako osoby odpowiedzialne prace wykonywały przygotowując całą dokumentację a w okresie realizacji sprawowanie nadzoru merytorycznego. W latach 2014 - 2018 Powiat przygotował, złożył wnioski i po akceptacji realizował następujące zadania z udziałem środków unijnych nad którymi sprawował i sprawuje nadzór merytoryczny:

Wyjaśnienie Starosty oraz kserokopie pisma IZPO.2122.27.2014 z 24 stycznia 2014 r. oraz pisma IZPO.2122.285.2014 z 30 października 2014 r. oraz zakres czynności Skarbnika przyjęty 10 sierpnia 2000 r., stanowią **akta kontroli część B Nr III-7, str. 134-140**.

Odnosząc się do wyjaśnień Starosty, należy stwierdzić, że w momencie przyznawania Skarbnikowi Powiatu dodatku specjalnego brak było merytorycznego uzasadnienia przyznania dodatku. Pracownik powinien wiedzieć za co otrzymał dodatek specjalny.

Dodatek specjalny Sekretarzowi przyznano od dnia 1 lutego 2014 r. w wysokości 30% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego w kwocie: 1 945,80 zł na czas określony do dnia 31 grudnia 2018 r. pismem znak IZPO.2122.29.2014 z 28 stycznia 2014 r. (angaż). W powołanym piśmie nie uzasadniono przesłanek przyznania dodatku specjalnego. Sekretarz dnia 24 stycznia 2014 r. skierował do Starosty wniosek o przyznanie dodatku specjalnego w związku ze zwiększeniem obowiązków polegających na nadzorze nad realizacją zarządzenia Starosty Średzkiego w sprawie organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej. Wniosek został zaakceptowany przez Starostę. W związku z brakiem uzasadnienia przyznania dodatku specjalnego w piśmie (angaż) znak: IZPO.2122.29.2014 z 28 stycznia 2014 r. skierowano pytanie do Starosty o wyjaśnienie.

Z wyjaśnienia Starosty stanowiącego **akta kontroli część B Nr III-8, str. 141-148** wynikało, że „W odpowiedzi na zapytanie z dnia 16 lutego 2018 r. wyjaśniam, iż zakres rzeczowy dotyczący okresowego zwiększenia obowiązków służbowych dla Sekretarza Powiatu został zawarty we wniosku Sekretarza Powiatu z dnia 24.01.2014 r. skierowanym do Starosty Średzkiego, a który to zakres został przeze mnie zatwierdzony na wniosku Sekretarza Powiatu z dnia 24.01.2014 r. W piśmie sygn. IZPO.2122.29.2014 z dnia 28 stycznia 2014 r. zostały przyznane Sekretarzowi Powiatu - Mariuszowi Żałobniakowi składniki wynagrodzenia w postaci wynagrodzenia zasadniczego, dodatku stażowego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego na czas określony od dnia 01.02.2014r. do dnia 31.12.2018 r. Jednocześnie oświadczam, że wniosek Sekretarza Powiatu z dnia 24.01.2014 r., jest integralnie powiązany z angażem z dnia 28.01.2014 r. i oba dokumenty łącznie stanowią podstawę do rozpatrywania zagadnienia związanego z przyznaniem dodatku specjalnego”.

Kserokopia pisma znak: IZPO.2122.29.2014 z 28 stycznia 2014 r., kserokopia wniosku Sekretarza z 24 stycznia 2014 r., str. nr 1 i 12 zarządzenia Nr 65/2011 Starosty Powiatu Średzkiego z 30 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej (...), zakres obowiązków Sekretarza przyjęty dnia 30 stycznia 2003 r. załączono do wyjaśnienia stanowiącego **akta kontroli część B Nr II-8, str. 141-148**.

Odnosząc się do wyjaśnień Starosty należy wskazać, że zadania w zakresie nadzoru nad realizacją kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej zostały określone zarządzeniem Nr 65/2011 Starosty Powiatu Średzkiego z 30 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej oraz w pozostałych jednostkach organizacyjnych Powiatu Średzkiego.

W § 34 ust. 2 określono „Nadzór nad realizacją zarządzenia sprawuje Sekretarz Powiatu Średzkiego”. Nadzór nad realizacją kontroli zarządczej jest zadaniem stałym, które nie ma charakteru okresowego. Jeżeli pracownik stale realizuje zadania, które są podstawą przyznania dodatku specjalnego, powinno to mieć odzwierciedlenie w zakresie czynności pracownika.

Dodatek specjalny Kierownikowi Wydziału Finansowego i Budżetu przyznano:

- od 1 stycznia 2014 do dnia 31 grudnia 2016 r. pismem znak IZPO.2122.177.2014 z 21 maja 2014 r. w kwocie 474,00 zł tj. 10% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem

obowiązków polegających na obsłudze księgowej Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego,

- od dnia 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. pismem znak IZPO.2122.427.2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. w kwocie 494,00 zł oraz 988,00 zł tj. 10% i 30% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem obowiązków polegających na obsłudze księgowej Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego,
- od dnia 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. pismem znak IZPO.2122.98.2017 z dnia 30 grudnia 2016 r. w kwocie 532,40 zł oraz 1 064,80 zł tj. 10% i 30% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego (zmiana warunków płacowych od 1 stycznia 2017 r.). Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem obowiązków polegających na obsłudze księgowej Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego,
- od dnia 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. pismem znak IZPO.452.2017 z dnia 14 grudnia 2017 r. w kwocie 532,00 zł tj. 10% łącznie od wynagrodzenia zasadniczego i [REDAKOWANE] Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych polegających na pełnieniu funkcji [REDAKOWANE] w projekcie „Dobra Edukacja-Lepsza Przyszłość” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej Realizowanego przez Powiat Średzki.

Obsługa księgowo- finansowa Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego (PINB) była wpisana w zakres zadań wykonywanych przez Wydział Finansów i Budżetu Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, wyszczególnionych w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej w pkt 10 „obsługa księgowo-finansowa Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego na podstawie porozumienia”. Kontrolującemu przedłożono Porozumienie zawarte w dniu 25 września 2000 r. pomiędzy Powiatowym Inspektoratem Nadzoru Budowlanego w Środzie Śląskiej a Starostą Powiatu Średzkiego w zakresie prowadzenia przez Wydział Finansów i Budżetu Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej spraw księgowo-finansowych Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego oraz Aneks Nr 9 z dnia 21 grudnia 2014 r. do porozumienia zawartego w dniu 25 września 2000 r. Z zapisu § 1 powołanego Aneksu Nr 9 wynikało, że „Płatność za prowadzenie spraw księgowo-finansowych Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Środzie Śląskiej od 2015 r. na czas nieokreślony wynosi 1 000,00 zł + pochodne miesięcznie. Obciążenie będzie dokonywane kwartalnie po wystawieniu noty księgowej”.

Na podstawie przedłożonych do kontroli Not Księgowych za 2016 i 2017 r. wystawionych dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Środzie Śląskiej oraz wydruków z ewidencji księgowej konta 221-04-005787 „rozrachunki z tytułu należności-media-Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budow.” stwierdzono, że w 2016 r. dochody z tytułu odpłatności za powadzenie spraw finansowo-księgowych PINB wynosiły 14 356,80 zł, za 2017 r. - 14 356,80 zł. Kserokopie Not Księgowych za 2016 i 2017 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej konta 221-04-005787, kserokopia Porozumienia z 25 września 2000 r., kserokopia Aneksu Nr 9 stanowią **akta kontroli część B Nr III-9, str. 149-174.**

Stwierdzono, że nie ma podstaw prawnych na prowadzenie przez Starostwo Powiatowe spraw księgowo-finansowych Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego (odrębnej jednostki organizacyjnej prowadzonej w formie jednostki budżetowej).

Zgodnie z treścią art. 40 ustawy z 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1988, Nr 133, poz. 872 ze zm.) z dniem 1 stycznia 1999 r. w miastach będących siedzibami władz powiatów utworzono powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego jest odrębną jednostką organizacyjną i prowadzenie obsługi finansowo-księgowej Inspektoratu nie należy do zadań Starostwa.

W związku z tym, iż Kierownikowi Budżetu i Finansów oraz Inspektorowi Wydziału Budżetu i Finansów wypłacono dodatki specjalne w związku ze zwiększeniem obowiązków

służbowych polegających na obsłudze księgowej Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego skierowano pytanie do Starosty w celu wyjaśnienia powyższego. Z przedłożonego wyjaśnienia stanowiącego **akta kontroli część B Nr III-10, str. 175-190** wynikało, że cyt.(...) „*Dodatek specjalny został przyznany za dodatkowe obowiązki: obsługa księgowa i Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Obsługa była prowadzona na podstawie porozumienia PINB ze Starostwem na podstawie którego następowała refundacja kosztów z budżetu Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Starostwo z tego tytułu nie ponosi wydatków. Pozostała kwota wynika z dodatkowych obowiązków w zakresie ewidencji księgowej na wyodrębnionych kontach Programów z udziałem środków Unijnych. W związku z tym że obsługa księgowa nie jest zadaniem Starostwa Powiatowego takie porozumienie było zasadne ponieważ o prowadzeniu ewidencji decyduje Kierownik PINB i w każdej chwili może wypowiedzieć porozumienie. Ze względu na realizację wielu programów unijnych i prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej od 1.03.2018 roku rozwiążemy porozumienie z PINB w Środzie Śląskiej a kierownik PINB zatrudni osobę do prowadzenia ewidencji. Należy również uzupełnić wniosek o to, że Pani [REDAKOWANE] i [REDAKOWANE] prowadzą ewidencję księgową dla projektów z udziałem środków europejskich realizowanych przez Powiat.*

- Bezpośrednie wsparcie szkół poprzez wdrożenie zmodernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli, okres realizacji – 2014-2015,
- Zawodowy Dolny Śląski - okres realizacji 2017-2018,
- Dobra Edukacja - okres realizacji 2017-2018,
- Budowa ścieżek rowerowych - okres realizacji 2016-2018,
- Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej Powiatu Średzkiego - okres realizacji 2017-2018,
- Przebudowa drogi powiatowej na odcinku Szymanów - Zawadka - okres realizacji 2017-2018,
- Utworzenie Powiatowego Centrum Kultury Alternatywnej w Środzie Śląskiej - okres realizacji 2018-2019.

*Reasumując przyznany dodatek jest adekwatny do wykonywanych dodatkowych zadań.”*

Dodatek specjalny Inspektorowi Wydziału Finansowego i Budżetu (K.Ch-R) przyznano:

- od 1 stycznia 2017 do dnia 31 grudnia 2019 r. pismem IZPO.2122.413.2016 z 29 grudnia 2016 r. w kwocie 602,00 zł tj. 20% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. (błędnie wpisano „i dodatku funkcyjnego”, ponieważ Inspektor nie otrzymuje dodatku funkcyjnego). Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem obowiązków polegających na obsłudze księgowej Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego,
- od 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. pismem znak IZPO.2122.99.2017 z 21 kwietnia w kwocie 626,66 zł tj. 20% wynagrodzenia (zmiana od 1 stycznia 2017 warunków płacowych),
- od 1 grudnia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. pismem znak IZPO.2122.452.2017 z 14 grudnia 2017 r. w kwocie 156,66 zł tj. 5 % wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych polegających na obsłudze konta projektu „Dobra Edukacja - Lepsza Przyszłość” (przelewy, listy płac) współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej realizowanego przez Powiat Średzki.

Wyjaśnienie Starosty stanowi **akta kontroli część B Nr III-10, str. 175-190** (wyjaśnienie to samo, co dla kierownika finansów).

Dodatek specjalny Kierownikowi Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych przyznano od 1 stycznia 2017 do dnia 31 grudnia 2017 r. pismem IZPO.2122.452.2017 z 14 grudnia 2017 r. w kwocie 2 158,00 zł tj. 40 % wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek został przyznany w związku ze zwiększeniem obowiązków



służbowych polegających na zastępstwie przy wykonywaniu funkcji koordynatora projektu „Dobra Edukacja - Lepsza Przyszłość” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej realizowanego przez Powiat Średzki podczas nieobecności.

Odnosząc się do wyjaśnień Starosty należy stwierdzić, że dodatek specjalny jest świadczeniem o charakterze okresowym, co wynika z art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych. Stosownie do art. 36 ust. 5 powołanej ustawy o pracownikach samorządowych „Pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny.” Jest to dodatek o charakterze fakultatywnym. Okolicznością uzasadniającą przyznanie tego składnika wynagrodzenia jest zawsze cecha „okresowości” zwiększenia obowiązków lub powierzenia zadań, co powoduje, że ma on charakter świadczenia tymczasowego.

Oznacza to, że jeżeli pracownik stale realizuje zadania, które Starosta traktuje jako podstawę przyznania dodatku, to powinno to mieć odzwierciedlenie w zakresie czynności pracownika i poziomie wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek specjalny, mający charakter fakultatywny, może być przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Z brzmienia tego przepisu wynika więc, że przyznanie dodatku może nastąpić przy zaistnieniu jednej z dwóch wymienionych w nim przesłanek.

### **2.2.1. Terminowość odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Pracy i zaliczek na podatek dochodowy**

Szczegóły dotyczące wypłaty wynagrodzeń, odprowadzania składek ZUS oraz zaliczek na podatek dochodowy zawarto w „Zestawieniu wypłat wynagrodzeń pracowników Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej w okresie od 01.01.2016 r. do 30.09.2017 r. i terminowość przekazywania składek na rachunek FUS i FP oraz terminowość odprowadzenia zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych” stanowiącym **akta kontroli część B Nr III-11, str. 191-192.**

Stwierdzono, że składki z tytułu ubezpieczeń społecznych były przekazywane w terminie określonym w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.). Zaliczki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.) winny być odprowadzane w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki. Stwierdzono, że terminów dotrzymano.

### **2.3. Diety radnych**

Wykonane wydatki z tytułu diet radnych Powiatu nie przekraczały wielkości zaplanowanych na lata 2016- III kw. 2017 r. Wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. wynosiły w rozdz. 75019 „Rady Powiatu” § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” – wykonanie 210 770,00 zł (plan po zmianach 210 770,00 zł). Wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 marca 2017 r. w rozdz. 75019, § 3030 wyniosły 53 009,12zł (plan po zmianach 197 000,00 zł).

Rada Powiatu w Środzie Śląskiej wysokość diet radnych uregulowała uchwałą Nr XXVII.183/2008 z 29 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet dla Rady Powiatu w Środzie Śląskiej. Zmiany do powołanej uchwały wprowadzono uchwałą Rady Powiatu w Środzie Śląskiej Nr V/37/2011 z 24 lutego 2011 r.

Podstawę naliczenia diety za dany miesiąc stanowiła kwota bazowa określona w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie

przepisów ustawy z 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 2030 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2016 r., poz. 966 ze zm.) pomniejszona o składki na ubezpieczenie społeczne potrącanie pracownikowi. Na podstawie powołanej uchwały wysokość diet przysługujących radnemu nie mogła przekroczyć w ciągu miesiąca 95% kwoty bazowej tj. 1 448,07 zł (maksymalna wysokość diety radnego) określona na 2016 r. oraz 1466,89 zł na 2017 r.

Radni za udział w pracach organów samorządu powiatowego otrzymywali diety w (§ 1 powołanej uchwały Rady Powiatu) w wysokości:

- przewodniczący Rady Powiatu - 95 % kwoty bazowej,
- nieetatowy członek Zarządu Powiatu - 90 % kwoty bazowej,
- wiceprzewodniczący Rady Powiatu - 65 % kwoty bazowej,
- przewodniczący komisji Rady Powiatu - 55 % kwoty bazowej,
- pozostali radni - 50% kwoty bazowej,
- radni, nie będących członkami komisji Rady Powiatu - 10 % kwoty bazowej.

Na podstawie § 2 ust. 2 wysokość diety była zwiększana odpowiednio o 10% kwoty bazowej dla radnych zamieszkałych do 10 km od siedziby Rady Powiatu, o 15 % kwoty bazowej dla radnych zamieszkałych do 20 km od siedziby Rady Powiatu oraz 20 % kwoty bazowej dla radnych zamieszkałych powyżej 20 km od siedziby Rady Powiatu.

Kontroli poddano wypłatę diet radnych za okres od czerwca 2016 r. do grudnia 2016 r. oraz od czerwca 2017 r. do września 2017 r. w zakresie: ustalenia uprawnień do diety, ustalenia prawidłowej wysokości diety, prawidłowości sporządzenia list wypłat diet.

W trakcie kontroli ustalono, że: wypłat diet dokonano na podstawie list płac (diety radnych) o nr: 186/2016-06 z 10 czerwca 2016 r., 148/2016-05 z 10 maja 2016 r., 106/2016-4 z 8 kwietnia 2016 r., 79/2016-03 z 10 marca 2016 r., 39/2016-02 z 10 lutego 2016 r., 15/2016-01 z 8 stycznia 2016 r., 161/2017-06 z 9 czerwca 2017 r., 210/2017-07 z 10 lipca 2017 r., 247/2017-08 z 10 sierpnia 2017 r., 268/2017-09 z 11 września 2017 r., które były sprawdzone przez osoby upoważnione oraz zatwierdzone do wypłaty. Listy płac diet sporządzane były przez inspektora Wydziału Finansów i Budżetu na podstawie wykazu obecności radnych Powiatu. Wypłaty diet dokonywane były w formie przelewów na rachunki bankowe. Wypłaty diet radnych w kontrolowanym okresie dokonywano do 10 dnia następnego miesiąca z uwzględnieniem potrąceń za nieobecności na sesjach i komisjach stałych zgodnie z § 2 uchwały.

Zróznicowanie wysokości wypłacanych diet, z uwagi na funkcje pełnione przez radnych stanowiło o przestrzeganiu art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 ze zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 814 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2017 r., poz. 1868 ze zm.).

W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

#### **2.4. Wydatki na inwestycje i stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych**

Z informacji przesłanej do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 29 grudnia 2017 r. (pismo ORG.S.1710.10.2017 r.) oraz informacji uzyskanych od kierownika Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Organizacji Urzędu (IZPO) w zakresie wykazu zamówień publicznych udzielonych w latach 2014 - III kw. 2017 r. - wynikało, iż w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 września 2017 r. w Urzędzie przeprowadzono łącznie 56 pozytywnie zakończonych postępowań w trybie ustawy Pzp, w tym:

- w 2014 r. – 14 w trybie przetargu nieograniczonego, 2 w trybie zamówienia z wolnej ręki,
- w 2015 r. – 16 w trybie przetargu nieograniczonego,
- w 2016 r. – 12 w trybie przetargu nieograniczonego,
- w 2017 (III kw.) - 12 w trybie przetargu nieograniczonego.

Z informacji zawartych w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa wynikało, że czynności związane z organizacją zamówień publicznych w Starostwie i prowadzeniem

dokumentacji w tym zakresie należą do zadań Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Organizacji Urzędu (IZPO). Wykonywanie zadań z zakresu zamówień publicznych należało do kierownika Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Organizacji Urzędu (E.Z.)

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą w Starostwie obowiązywał Regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekraczała 30.000 euro wprowadzony zarządzeniem Starosty Nr 11/2014 z 16 kwietnia 2014 r. Zarządzeniem zmieniającym Nr 50/2014 z 2 października 2014 r. do powołanego zarządzenia wprowadzono Aneks Nr 2 z dnia 12 października 2015 r., w którym zapisano nowe brzmienia § 2, § 3, § 4, § 6 Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych.

Regulamin określał procedury udzielania zamówień, których wartość netto wynosi od 10 000,01 zł do 30 000,00 zł, procedury udzielania zamówień, których wartość netto wynosi od 30 000,01 do 60 000,00 zł oraz procedury udzielania zamówień, których wartość netto przekracza 60 000,00 zł.

Kontrolą objęto 3 postępowania przeprowadzone w latach 2015-2017 o łącznej wartości 1 412 390,16 zł brutto. Kwoty zamówień nie przekraczały wyrażonej w euro równowartości kwot unijnych zgodnie z art. 11 ust. 8 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych – dalej jako uPzp (wcześniej Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm., następnie Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm., aktualnie Dz.U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.).

Rok 2015

Przebudowa drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowa przystanku autobusowego - wartość zamówienia - 656 728,41 zł - zamówienie nr

Wyboru Wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowa przystanku autobusowego” dokonano w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie pisemnego przetargu nieograniczonego stosownie do przepisów ustawy Pzp (art. 10 ust.1, art. 39-46 ustawy).

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty:

- ogłoszenie o zamówieniu w BIP pod nr ogłoszenia 114510-2015 z 15 maja 2015 r.,
- specyfikację istotnych warunków zamówienia (siwz) - znak IZPO.272.6.20156 wraz z załącznikami,
- kosztorysy inwestorskie z 12 marca 2015 r. na łączną kwotę 738 990,32 zł,
- oświadczenia członków komisji przetargowej (DRUK ZP-1) i kierownika zamawiającego złożone stosownie do art. 17 ustawy Pzp,
- zarządzenie nr 19/2015 Starosty Powiatu Średzkiego z 1 czerwca 2015 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do oceny spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu przetargowym oraz do badania i oceny ofert w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na przebudowę drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowa przystanku autobusowego (nr postępow. IZPO.272.6.2015), którym Starosta powołał 3 osobową komisję przetargową,
- pytania oferentów i odpowiedzi dotyczące treści siwz w zakresie grubości stabilizacji podłoża oraz grubości podbudowy z kruszywa w konstrukcji chodników i zjazdów,
- wyjaśnienia do siwz z informacją o wprowadzeniu korekt do siwz podpisane przez Starostę z dnia 28 maja 2015 r.,
- oferty firm: STRABAG Infrastruktura Południe Sp. z o. o Wrocław - 736.513,46 zł, Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o. o Jawor; Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Rolne „Sady Dolne” Sp. z o. o Bolków - 656.728,41 zł, EURIWIA POLSKA Kobierzyce - 774.064,35 zł, Przedsiębiorstwo Transportowo-Budowlane Wrocław, Oddział Złotoryja - 732.821,42 zł, Firma Budowlana „FOBIS” Sp. z o. o Lubin - 717.655,84 zł,
- protokół z postępowania ( Druk ZP-PN - zatwierdzony 24 czerwca 2015 r. przez Starostę), z którego wynikało, że 5 wykonawców złożyło oferty z czego nie wykluczono ani nie

- odrzucono żadnego wykonawcy. Wybrano ofertę Nr 2 - Konsorcjum firm: „COM-D” Jawor i „Sady Dolne” Bolków kwota 656.728,41 zł,
- publikacja ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 153752, z datą zamieszczenia 24 czerwca 2015 r.,
  - umowę nr IZPO.273.6.2015 z 9 czerwca 2015 r.,
  - Zarządzenie Nr 52/2015 Starosty Powiatu Średzkiego z 16 października 2015 r. sprawie powołania Komisji Odbiorowej zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowa przystanku autobusowego”.

Z informacji zawartych w protokole z postępowania (druk ZP-PN) wynikało, iż szacunkowa wartość zamówienia ustalona została 12 marca 2015 r. na podstawie dwóch kosztorysów inwestorskich: - przebudowa drogi Nr 2020 D na odcinku przez miejscowość Jarostów od km 8+245 do km 8+920 w kwocie 706 756,76 zł, - przebudowa drogi Nr 2020 D na odcinku od 9 + 800 do km 8 + 840 - budowa przystanku autobusowego w kwocie 32 233,56 zł i wynosiła 738 990,32 zł, co stanowiło równowartość 174 913,09 euro. Wartość zamówienia na ww. roboty ustalono się na podstawie kosztorysów inwestorskich zgodnie z postanowieniem art. 33 ust.1 pkt 1 ustawy Pzp „Wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 290 ze zm. aktualnie Dz. U. z 2017 r., poz. 1332 ze zm.)”.

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Powiatu środków finansowych na realizację przedmiotowego zamówienia ustalono, że na 2015 r. na realizację inwestycji pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowa przystanku autobusowego” zabezpieczono środki finansowe w kwocie zł (dział 600 „Transport i łączność”, rozdział 60014 „Drogi publiczne powiatowe” § 6050 „Wydatki na inwestycje jednostek budżetowych”, przyjętą przez Radę Powiatu uchwałą Nr V/33/2015 z 26 lutego 2015 r. w sprawie zmian w Uchwale budżetowej Powiatu Średzkiego na 2015 r.

Zadnie było realizowane ze środków budżetowych Powiatu, dotacji z Urzędu Dolnośląskiego w ramach Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych - Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność i Rozwój” w 2015 r. oraz z udzielonej pomocy finansowej w formie dotacji celowej z Gminy Udantin (Porozumienie MID.VI.J.2015 i Aneks z 9 października 2015 r. ).

Z informacji zawartych w siwz i ogłoszeniu o zamówieniu wynikało, iż przedmiot zamówienia obejmował przebudowę drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowę przystanku autobusowego zgodnie z dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną stanowiącą załącznik do siwz. Wymagany przez Zamawiającego okres gwarancji określony został na 60 miesięcy licząc od daty podpisania protokołu końcowego. Oferty należało składać w nieprzekraczalnym terminie do 1 czerwca 2015 r. do godziny 10<sup>00</sup>. Zamawiający wymagał wniesienia wadium przez Wykonawców chcących wziąć udział w przedmiotowym postępowaniu przetargowym w wysokości 11.084,85 zł. W dokumentacji znajdowała się Gwarancja ubezpieczeniowa zapłaty wadium Nr 1502/Wr/1512/2015 wystawiona przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Oddział we Wrocławiu w dniu 26 maja 2015 r. W punkcie 6 określono, że gwarancja jest ważna od 1 czerwca 2015 r. do 1 lipca 2015 r.

Kryterium oceny ofert była cena - 95 % oraz gwarancja 5%. Zgodnie z rozdziałem XXIII siwz wskazana w ofercie cena miała stanowić wynagrodzenie ryczałtowe tj. zawierać wszystkie koszty niezbędne do realizacji przedmiotu zamówienia wynikające wprost z dokumentacji projektowej jak również w niej nie ujęte, a bez których nie można wykonać



zamówienia. Zamawiający określił termin zakończenia prac do 31 sierpnia 2015 r.

Starosta skorzystał z uprawnień wynikających z art. 19 ust. 2 ustawy Pzp i powołał 3 osobową komisję przetargową do przygotowania i przeprowadzenia przedmiotowego postępowania - zarządzenie nr 19/2015 z 1 czerwca 2015 r. W wyznaczonym przez Zamawiającego terminie wpłynęło 5 ofert. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający poinformował, iż na realizację zamówienia zabezpieczono w budżecie Gminy środki finansowe w wysokości 760.000,00 zł. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych 24 czerwca 2015 r. pod pozycją nr 153752-2015.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypełnienia przez Zamawiającego obowiązku poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp). Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę Nr 2 konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o. o Jawor; Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Rolne „Sady Dolne” Sp. z o. o Bolków na kwotę 656.728,41 zł.

Umowa nr IZPO.273.6.2015 pomiędzy Powiatem Średzkiem a Konsorcjum: Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o. o Jawor; Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Rolne „Sady Dolne” Sp. z o. o Bolków, którego liderem jest Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o. o Jawor, zawarta została 9 czerwca 2015 r. Z postanowień umowy wynikało, m.in., iż za wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z ofertą, dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną strony ustalają wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości brutto 656 728,41 zł. Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono na dzień 31 sierpnia 2015 r. Na wykonane prace Wykonawca zobowiązał się udzielić 60 miesięcznej gwarancji. Z § 12 ust. 1 umowy wynikało, że wykonawca wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % ceny ofertowej brutto tj. w kwocie 32.386,42 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej. W przedłożonej dokumentacji znajdowała się Gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu Nr 1503/Wr/509/2015 wystawiona w dniu 8 czerwca 2015 r. przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Oddział we Wrocławiu. Z zapisu § 6 pkt 1 i 2 wynikało, że Gwarancja obowiązuje od 9 czerwca 2015 r. do 14 października 2015 r. oraz pkt 2 określono „po upływie terminu obowiązywania określonego w ust. 1 dokument ten powinien być zwrócony”. Aneks nr 1 z dnia 14 października 2015 r. do Gwarancji ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu Nr 1503/Wr/509/2015, zmieniono zapis § 6 pkt 1 i pkt 2 tj. „Gwarancja obowiązuje od 9 czerwca 2015 r. do 24 listopada 2015 r. oraz po upływie terminu obowiązywania określonego w ust. 1 dokument ten powinien być zwrócony. Gwarancja do dnia kontroli nie została zwrócona. W trakcie kontroli dokonano zwrotu gwarancji ubezpieczeniowej wniesionej tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr IZPO.273.6.2015 dotyczącej przebudowy drogi powiatowej nr 2020D w miejscowości Jarostów oraz budowy przystanku autobusowego (pismo z 26 lutego 2018 r., znak 0123.19.2018).

Aneks nr 1 do umowy nr IZPO.273.6.2015 z dnia 17 sierpnia 2015 r. dokonano zmiany zapisu § 2 ust. 2 umowy, w którym określono, że termin zakończenia robót ustala się na dzień 20 września 2015 r. Powyższy Aneks został wprowadzony, na prośbę Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego i Handlowego „COM-D” Sp. z o. o Jawor o przedłużenie terminu realizacji zadania do dnia 20 września 2015 r.

Na kolejną prośbę Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego i Handlowego „COM-D” Sp. z o. o Jawor (pismo z dnia 18 września 2015 r.) o przedłużenie terminu realizacji zadania do dnia 10 października 2015 r., na którą zamawiający wyraził zgodę - podpisany został Aneks nr 2 z dnia 21 września 2015 r., w którym termin zakończenia zadania został

określony na 10 października 2015 r.

Wykonawca poinformował Zamawiającego o zakończeniu prac oraz o gotowości do odbioru końcowego przedmiotowej inwestycji pismem z 7 października 2015 r. (data wpływu do Starostwa 13 października 2015 r.). Zarządzeniem Nr 52/2015 z 16 października 2015 r. Starosta powołał sześciuosobową komisję odbiorową. Odbioru końcowego dokonano 19 października 2015 r., z czynności których sporządzony został stosowny protokół odbioru. W dokumentacji znajdowała się gwarancja ubezpieczeniowa usunięcia wad lub usterek Nr 1504/Wr/562/2015 wystawiona w dniu 8 czerwca 2015 r. na kwotę 9.850,93 zł. Gwarancja zabezpiecza roszczenie Beneficjenta(zamawiającego) w stosunku do Wykonawcy powstałe z tytułu nie zapłacenia przez Wykonawcę należności powstałych w okresie obowiązywania gwarancji w związku z niewłaściwym usunięciem wad lub usterek. Gwarancja obowiązywała w okresie od 15 października 2015 r. do 30 października 2015 r. Z § 6 pkt 2 wynikało, że gwarancja powinna zostać zwrócona po terminie obowiązywania. Gwarancja została zwrócona dopiero w trakcie kontroli (pismo z 26 lutego 2018 r., znak 0123.19.2018).

Za wykonane prace Wykonawca wystawił jedną fakturę VAT nr 075/W4-B/2015 z 19 października 2015 r. na kwotę 656 728,41 zł. Faktura za nadzór inwestorski nr 55/2015 z 19 października 2015 r. na kwotę 2 500,00 zł wystawiona przez firmę „Usługi w Drogownictwie - Ryszard Krzyścin” Szczytna (data wpływu do Starostwa 22 października 2015 r.) oraz faktura nr 37/2015 r. z 16 października 2015 r. na kwotę 3 500,00 zł za nadzór archeologiczn wystawiona przez Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej (umowa z 19 czerwca 2015 r.).

Wykonane zadanie zostało współfinansowane środkami z dotacji Narodowego Programu Przebudowy Dróg lokalnych w kwocie 321 741,20 zł, oraz z budżetu Gminy Udania (dotacja w ramach porozumienia) - 162 120,70 zł tj.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” o nr 201-006584, 201-006205, 201-006217 konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki” oraz wyciągów bankowych Nr 014/2015 z 22 października 2015 r. i nr 015/2015 z 2 listopada 2015 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowego wydatku, jego ujęcia w ewidencji księgowej jak również terminowej płatności za fakturę.

Przyjęcie środka trwałego, w postaci „Przebudowa drogi powiatowej 2020 D w miejscowości Jarostów i budowa przystanku autobusowego” w ramach umowy nr IZPO.273.6.2015 z 9 czerwca 2015 r., w ewidencji księgowej tj. na koncie 011 – „Środki trwałe” nastąpiło pod datą 30 października 2015 r. na podstawie dowodu księgowego OT – „Przyjęcie środka trwałego” o nr OT 4/X/IR/2015 na kwotę 37 658,31zł (zwiększenie wartości drogi o nr inwentarzowym 02-MP-91-2009-GU oraz OT 5/X/IR/2015 na kwotę 634 811,70 zł (zwiększenie wartości drogi o nr inwentarzowym 02-MP-91-2002-GU). Łączna wartość przyjętego środka trwałego stanowiła kwotę 672 470,01 zł i wynikała z wartości ujętej na prowadzonym dla przedmiotowej inwestycji koncie 080 - „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” o nr 080-045. Na przedmiotową kwotę składały się poniesione przez powiat wydatki m.in., na nadzór inwestorski i nadzór archeologiczny, wykonanie dokumentacji projektowej, prace budowlane.

Rok 2016

Mechaniczna ścinka poboczy ścinarką do poboczy - odcinków dróg powiatowych wraz z owozem urobku - wartość zamówienia 180 935,02 zł.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty związane z przedmiotowym zamówieniem: kalkulacja kosztów dotyczących obliczenia kwoty wartości zamówienia dla potrzeb przeprowadzenia przetargu na wykonanie ścinki poboczy odcinków dróg powiatowych przebiegających przez tereny poszczególnych gmin Powiatu Średzkiego, SIWZ - znak: IZPO.272.6.2016 z 23 marca 2016 r., ogłoszenie o zamówieniu nr 64796-2016 z 22

marca 2016 r., oferty – 6 szt., zarządzenie nr 18/2016 Starosty Powiatu Średzkiego z 6 kwietnia 2016 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do oceny spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu przetargowym oraz do badania i oceny ofert w postępowaniu na wykonanie mechanicznej ścinki poboczy dróg powiatowych, wezwania do 4 oferentów do wyjaśnienia wysokości zaoferowanej ceny, protokół z postępowania (druk ZP-PN), ocenę ofert z 20 kwietnia 2016 r., ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 126794-2016 z 19 maja 2016 r., umowę nr IZPO.273.7.2016 z 27 kwietnia 2016 r., zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty z 21 kwietnia 2016 r.

Dokonując kontroli w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na realizację przedmiotowego zadania ustalono, iż w budżecie Powiatu na 2016 r. przyjętym uchwałą zmieniającą Rady nr XVIII/86/2016 z 31 marca 2016 r. w dziale 600 „Transport i łączność”, rozdziale 60014 „Drogi publiczne powiatowe” § 4300 „Zakup usług” zabezpieczono kwotę 300 000,00 zł. Zdanie było współfinansowane ze środków finansowych tj.

- Gminy Środa Śląska w wysokości 30 000,00 zł na podstawie Porozumienia MID.Sc.I.2016 z 31 marca 2016 r.,
- Gminy Udanin w wysokości 30 000,00 zł na podstawie Porozumienia MID.Sc.II.2016 z 10 marca 2016 r. Dnia 30 czerwca 2016 r. podpisany został Aneks Nr 1 do powołanego porozumienia, w którym uległ zmianie zapis § 6 porozumienia dotyczący terminu rozliczenia pomocy finansowej,
- Gminy Kostomłoty w wysokości 30 000,00 zł na podstawie Porozumienia MID.Sc.III.2016 z 17 marca 2016 r.,
- Gminy Miękinia w wysokości 30 000,00 zł na podstawie Porozumienia MID.Sc.IV.2016 z 31 marca 2016 r.,
- Gminy Malczyce w wysokości 10 000,00 zł na podstawie Porozumienia MID.Sc.V.2016 z 8 marca 2016 r.

Z informacji zawartych w siwz oraz ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 64796-2016 z 22 marca 2016 r. wynikało, iż przedmiotem zamówienia była mechaniczna ścinka poboczy dróg powiatowych. Szczegółowy zakres prac zawarty był w załączonej do siwz dokumentacji technicznej – przedmiar robót, SST, STWiOR. Termin zakończenia prac określony został w terminie 30 lub 40 lub 50 dni od dnia przekazania miejsca wykonywania robót. Kryterium oceny ofert była cena ofertowa – 95 % oraz termin wykonania 5%. Wadium nie było wymagane.

Oferty należało składać w Starostwie, w nieprzekraczalnym terminie do 6 kwietnia 2016 r. do godziny 10<sup>00</sup>. W wyznaczonym terminie wpłynęło 6 ofert opiewających na kwoty od 118 993,30 zł do 489 013,56 zł. Zamawiający działając na podstawie art. 90 ustawy Pzp wzywał 4 uczestników postępowania do wyjaśnienia wysokości zaoferowanej ceny. W wyniku przeprowadzonej procedury wykonawcy nie złożyli wyjaśnień. W toku postępowania oferty zostały odrzucone. Mając na uwadze fakt, iż kryterium oceny ofert była cena i termin wykonania za najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 5 złożoną przez Zakład Usługowo-Handlowy Damian Wojtkowiak Bożacin, 63-700 Krotoszyn opiewającą na kwotę 180 935,02 zł brutto.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypełnienia przez Zamawiającego obowiązku poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp). Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy.

Umowa Nr IZPO.273.7.2016 zawarta została 27 kwietnia 2016 r. z jej postanowień wynikało, że za wykonanie przedmiotu zamówienia w postaci mechanicznej ścinki poboczy ścinarką do poboczy odcinków dróg powiatowych wraz z odwozem urobku zgodnie z SIWZ, STWiOR w terminie 30 dni od dnia przekazania Wykonawcy miejsca wykonania robót. Dnia 2 maja 2016 r. przekazano plac budowy dla robót pn. „Mechaniczna ścinka

poboczy powiatowych wraz z wywozem urobku” co stwierdzono na podstawie „Protokołu przekazania placu budowy z 2 maja 2016 r.”. Protokół podpisano bez uwag.

Treści umowy wynikało, że Zamawiający wypłaci Wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 180 935,02 zł. Strony ustaliły, iż rozliczenie za roboty odbędzie się jednorazowo po odbiorze końcowym w oparciu o fakturę płatną w terminie 30 dni od daty jej otrzymania przez zamawiającego.

Wykonawca prac pismem z 20 maja 2016 r. dokonał zgłoszenia gotowości do odbioru wykonanych prac. Z czynności odbiorowych sporządzony został 3 czerwca 2016 r. stosowny protokół odbioru końcowego. Za wykonane prace Wykonawca wystawił fakturę VAT Nr 30/2016 z 3 czerwca na kwotę 180 935,02 zł.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” o nr 201-006300, oraz wyciągu bankowego nr 119 z 20 czerwca 2016 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowych wydatków, ich ujęcia w ewidencji księgowej jak również terminowej płatności za faktury.

#### Przebudowa mostu w miejscowości Ujazd Górny - wartość zamówienia 574 726,73 zł

Wyboru Wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Przebudowa mostu w miejscowości Ujazd Górny” dokonano w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie pisemnego przetargu nieograniczonego stosownie do przepisów ustawy Pzp (art. 10 ust. 1, art. 39-46 ustawy). Do kontroli przedłożono następujące dokumenty:

- ogłoszenie o zamówieniu w BIP pod nr ogłoszenia 530390-N-2017 z 12 czerwca 2017 r.,
- ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 95646-2017 z 12 czerwca 2017 r. w pkt II.1. W ogłoszeniu powinno być: wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy: wymagane zabezpieczenie w wysokości 10 % ceny brutto podanej w ofercie wykonawcy,
- decyzja Nr 1329/2017 Pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych z 8 czerwca 2017 r. z Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu w związku z inwestycją pn.: „Przebudowa mostu o numerze w systemie JN1 01018302 w m. Ujazd Górny gm. Udanin”,
- kosztorys inwestorski z października 2011 r. zatwierdzony przez Starostę - aktualizacja z 9 czerwca 2017 r.,
- specyfikację istotnych warunków zamówienia (siwz) - znak IZPO.272.7.2017 wraz z załącznikami (siwz zostało udostępnione na stronie internetowej od dnia 12 czerwca 2017 r. do dnia 27 czerwca 2017 r.),
- oświadczenia członków komisji przetargowej (DRUK ZP-1) i kierownika zamawiającego złożone stosownie do art. 17 ustawy Pzp,
- zarządzenie Nr 25/2017 Starosty Powiatu Średzkiego z 27 czerwca 2017 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do oceny spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu przetargowym oraz do badania i oceny ofert w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na przebudowę mostu w miejscowości Ujazd Górny 9 nr postęp. IZPO.272.7.2017), którym Starosta powołał 3 osobową komisję,
- informacja z otwarcia ofert z 28 czerwca 2017 r., znak: IZPO.272.7.2017, z której wynikało, że wpłynęła oferta z firmy ES-BUD MOSTY Emilian Sobczyszyn Święta Katarzyna- oferowana cena 574 726,73 zł,
- protokół z postępowania – Druk ZP-PN - zatwierdzony 19 lipca 2017 r. przez Starostę, z którego wynikało, że 1 wykonawca złożył ofertę: cena 574 726,73 zł,
- pełnomocnictwa w sprawie powierzenia Wicestarście wykonywania czynności zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego z 23 czerwca 2017 r. podpisane przez Starostę,
- publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia nr 109822-2017 z datą zamieszczenia



19 lipca 2017 r.,

- umowę nr IZPO.273.7.2015 z 14 lipca 2017 r.,
- Zgłoszenie l.dz. 3/10/2017 z dnia 16 października 2017 r. firmy ES-BUD Święta Katarzyna, dotyczące zakończenia robót „Przebudowa mostu nr JNI 01018302 w miejscowości Ujazd Górny” w dniu 14 października 2017 r.,
- Zarządzenie Nr 50/2017 Starosty Powiatu Średzkiego z 25 października 2017 r. sprawie powołania Komisji Odbiorowej zadania pn. „Przebudowa mostu nr JNI 01018302 w miejscowości Ujazd Górny”,
- protokół zdawczo-odbiorczy przekazania terenu z dnia 16 maja 2017 r.,
- protokół przekazania placu budowy spisany z 21 lipca 2017 r. dotyczący przekazania placu budowy dla robót pod nazwą „Przebudowa mostu nr JNI 01018302 w miejscowości Ujazd Górny,
- protokół częściowego odbioru robót (za realizację robót w okresie od dnia 8 sierpnia 2017 r. do 18 września 2017 r.) wraz z zestawieniem tabelarycznym wykonanych robót,
- protokół odbioru końcowego z dnia 26 października 2017 r. - bez uwag,
- protokół z dnia 14 listopada 2017 r. - potwierdzenie zakończenia badań archeologicznych związanych z przebudową mostu o numerze JNI 01018302 w miejscowości Ujazd Górny,
- karta gwarancyjna do umowy nr IZPO.273.7.2017.

Z informacji zawartych w protokole z postępowania (druk ZP-PN) wynikało, iż szacunkowa wartość zamówienia ustalona została 9 czerwca 2017 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego - przebudowa mostu w miejscowości Ujazd Górny i wynosiła 465 695,06 zł netto, co stanowiło równowartość 111 546,40 euro. Wartość zamówienia na ww. roboty ustalono się na podstawie kosztorysu inwestorskiego zgodnie z postanowieniem art. 33 ust.1 pkt 1 ustawy Pzp „Wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane”.

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Powiatu środków finansowych na realizację przedmiotowego zamówienia ustalono, iż w budżecie na 2017 r. na realizację inwestycji pod nazwą „Przebudowa mostu w miejscowości Ujazd Górny” zabezpieczono środki finansowe w kwocie 582 505,00 zł (dział 600 „Transport i łączność”, rozdział 60014 „Drogi publiczne powiatowe”, przyjętą przez Radę Powiatu uchwałą budżetową Nr XXVIII/129/2016 z 30 grudnia 2016 r. Zadanie ujęte zostało w załączniku Nr 4 do uchwały budżetowej na 2017 r. pn. „Plan wydatków na zadania inwestycyjne realizowane w 2017 roku”. Uchwałą Nr XXXVI/157/2017 Rady Powiatu z 30 czerwca 2017 r. w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2017 r. zwiększono plan dochodów w dziale 758 „Różne rozliczenia” rozdz. 75802 „Uzupełnienie subwencji ogólnej jst.” § 6180 o kwotę 243 100,00 zł oraz zmniejszono plan dochodów w dziale „Transport i łączność”, rozdział 60014 „Drogi publiczne powiatowe” § 6430 „dotacje celowe otrzymane z budżetu na realizację inwestycji” o kwotę 243 100, 00 zł.

Zadanie było realizowane ze środków budżetowych Powiatu oraz środków rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 198 ze zm.). Pismem z 21 czerwca 2017 r. Nr ST8.4751.4a.2017 r. Minister Finansów i Rozwoju przyznał kwotę dofinansowania w wysokości 243 100,00 zł z przeznaczeniem na realizację inwestycji drogowej pn.: przebudowa mostu w Ujeździe Górnym. Kwota dofinansowania inwestycji w wysokości 243 100,00 zł wpłynęła na konto Powiatu Średzkiego 23 czerwca 2017 r., co stwierdzono na podstawie wyciągu bankowego nr WB 119 z 23 czerwca 2017 r.

Z informacji zawartych w siwz i ogłoszeniu o zamówieniu wynikało, iż przedmiot zamówienia obejmował przebudowę mostu o numerze JNI 01018302 w miejscowości Ujazd

Górny, zgodnie z dokumentacją projektową. Wymagany przez Zamawiającego okres gwarancji określony w siwz - najkrótszy możliwy wymagany przez Zamawiającego wynosi 60 miesięcy, a najdłuższy możliwy okres gwarancji wynosi 84 miesiące. Oferty należało składać w Starostwie w nieprzekraczalnym terminie do 27 czerwca 2017 r. do godziny 10<sup>00</sup>. Zamawiający wymagał wniesienia wadium przez Wykonawców chcących wziąć udział w przedmiotowym postępowaniu przetargowym w wysokości 9 313,90 zł. Kryterium oceny ofert była cena - 60 % oraz gwarancja 40 %. Zgodnie z rozdziałem XXV siwz wskazana w ofercie cena miała stanowić wynagrodzenie ryczałtowe tj. zawierać wszystkie koszty niezbędne do realizacji przedmiotu zamówienia. Zamawiający określił termin zakończenia prac - 90 dni kalendarzowych od dnia przekazania Wykonawcy miejsca wykonywania robót. Starosta skorzystał z uprawnień wynikających z art. 19 ust. 2 ustawy Pzp i powołał 3 osobową komisję przetargową do przygotowania i przeprowadzenia przedmiotowego postępowania - zarządzenie Nr 50/2017 z 25 października 2017 r. sprawie powołania Komisji Odbiorowej zadania pn. „Przebudowa mostu nr JN1 01018302 w miejscowości Ujazd Górny”. W wyznaczonym przez Zamawiającego terminie wpłynęła 1 oferta. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w Biuletynie zamówień publicznych 19 lipca 2017 r. pod nr 109822-2017.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypełnienia przez Zamawiającego obowiązku poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp) - Zawiadomienie o wyborze oferty z 30 czerwca 2017 r. znak IZPO. 272.7.2017 r.

Wybrano ofertę firmy ES-BUD MOSTY Emilian Sobczyszyn Świąta Katarzyna na kwotę 574 726,73 zł. Umowa nr IZPO.273.7.2017 pomiędzy Powiatem Średzkim a ES-BUD MOSTY Emilian Sobczyszyn, Świąta Katarzyna zawarta została 14 lipca 2017 r.

Z postanowień umowy wynikało, m.in., że za wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z ofertą, dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną strony ustalają wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości brutto 574 726,73 zł. Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono na 90 dni kalendarzowych od dnia przekazania Wykonawcy miejsca przekazywania robót. Na wykonane prace Wykonawca zobowiązał się udzielić 84 miesięcznej gwarancji. Z § 16 ust. 1 umowy wynikało, że wykonawca wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10 % ceny ofertowej brutto.

Aneksem nr 1 z 19 września 2017 r. do umowy nr IZPO.273.7.2017 z dnia 14 lipca 2017 r. dokonano zmiany zapisu § 3 ust. 1 umowy, w którym określono: Płatność kwoty brutto 574 726,73 zł nastąpi w 2 częściach, tj. 1 część w wysokości 174 726,73 zł po wykonaniu części robót, potwierdzonych protokołem odbioru częściowego; 2 część w pozostałej kwocie 400 000,00 zł po zakończeniu końcowym robót potwierdzonym protokołem odbioru końcowego robót.

Wykonawca zgłosił Zamawiającemu o zakończeniu robót wykonywanych na podstawie ww. umowy pismem z 16 października 2017 r. (pismo wpłynęło do Urzędu drogą elektroniczną 19 października 2017 r.). Odbioru końcowego dokonano 26 października 2017 r., z czynności których sporządzony został stosowny protokół odbioru.

W związku z zakończeniem prac Kierownik Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Organizacji Urzędu skierował 31 października 2017 r. do Wydziału Finansów i Budżetu pismo IZPO.0121.27.2017 z prośbą zwrócenia Wykonawcy kwoty 40 230,87 zł stanowiącej 70% wniesionego w formie gotówki zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Na podstawie wyciągu bankowego nr 047/2017 z 2 listopada 2017 r. ustalono, iż przelew w/w kwoty na rachunek Wykonawcy nastąpił 2 listopada 2017 r. Pozostała kwota zabezpieczenia tj. 7 927,90 zł, została pozostawiona na poczet rękójmi.

Za wykonane prace Wykonawca wystawił dwie faktury: tj. faktura VAT nr 50/09/2017 z 18 września 2017 r. na kwotę 174 726,73 zł oraz faktura VAT nr 59/10/2017 z 30

października 2017 r. na kwotę 400 000,00 zł.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201-006990 – „Rozrachunki z dost. i odb.- ES-BUD Mosty Emilian Sobczyszyn” oraz wyciągów bankowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowego wydatku, jego ujęcia w ewidencji księgowej jak również terminowej płatności za fakturę.

Przyjęcie środka trwałego, w postaci „Przebudowa mostu na drodze powiatowej Nr 2020D w miejscowości Ujazd Górny - zgodnie z protokołem końcowym odbioru z dnia 26 października 2017 r.- zwiększenie wartości drogi o numerze inwentarzowym -02-MP-68-2009-GU” w ramach umowy nr IZPO.273.7.2017 z 14 lipca 2017 r., w ewidencji księgowej tj. na koncie 011 – „Środki trwałe” nastąpiło pod datą 14 listopada 2017 r. na podstawie dowodu księgowego OT – „Przyjęcie środka trwałego” o nr OT 1/XI/2017/IR na kwotę 633 926,73 zł (zwiększenie wartości drogi o nr inwentarzowym 02-MP-68-2009-GU. Łączna wartość przyjętego środka trwałego stanowiła kwotę 633 926,73 zł wynikała z wartości ujętej na prowadzonym dla przedmiotowej inwestycji koncie 080 - 061 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)”. Na przedmiotową kwotę składały się poniesione przez powiat wydatki m.in., na nadzór inwestorski i nadzór archeologiczny, wykonanie dokumentacji projektowej, instalacja znaków geodezyjnych. Zestawienie faktur do zadania inwestycyjnego „Przebudowa mostu w miejscowości Ujazd Górny” stanowi akta kontroli część B Nr III-17, str. 244-245.

## 2.5. Dotacje udzielone z budżetu Powiatu dla jednostek niezliczonych do sektora finansów publicznych.

Sprawy udzielania dotacji w kontrolowanym okresie 2014-2017 III kw. uregulowane były w:

- ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r, poz. 885 ze zm., Dz.U z 2016 r., poz. 1870 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2017 r., poz. 277),
- ustawie z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 239 ze zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2017 r., poz. 1909),
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25), a od 3 września 2016 r. rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U. z 2016 r., poz.1300),
- ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2017 r., poz.2203 ze zm.).

W kontrolowanym okresie dotacji udzielano na podstawie uchwał Rady Powiatu w sprawie przyjęcia rocznych i wieloletnich programów współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 powołanej ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie odpowiednio:

- uchwała Nr XXXVI/231/2013 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 listopada 2013 r. w sprawie „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w latach 2014-2015”,
- uchwała Nr XIV/62/2015 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 26 listopada 2015 r. w sprawie uchwalenia na rok 2016 programu współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 powołanej ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

- uchwała Nr XXVIII/124/2016 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 30 grudnia 2016 r. w sprawie „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w latach 2017-2018”.

Ustalono, że na rok 2014, 2015 i 2017 organ stanowiący nie uchwalił rocznych programów współpracy. Roczny program współpracy, o którym mowa w art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie uchwalany jest obligatoryjnie, natomiast program wieloletni, jak wynika z art. 5a ust. 2 powołanej ustawy, organy samorządowe przyjmują fakultatywnie. Z wyjaśnienia złożonego przez Starostę Średzkiego stanowiącego **akta kontroli część B Nr III-12, str. 193-194** wynikało, że „(...) informuję, że w przedmiotowych latach obowiązywały w naszym powiecie wieloletnie programy współpracy tj.:

- „Wieloletni program współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w latach 2014-2015” – uchwała Rady Powiatu w Środzie Śląskiej nr XXXVI/231/2013
- Wieloletni program współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2017-2018” - uchwała Rady Powiatu w Środzie Śląskiej nr XXVIII/124/2016

Podstawą uchwalenia tych dokumentów był art. 5a ust. 2 ustawy, który brzmi: „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić, w sposób określony w ust. 1, wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3” i ten artykuł był podstawą prawną podejmowanych uchwał. W naszej ocenie i organu nadzoru (Wojewody Dolnośląskiego) ustawodawca daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość wyboru rodzaju dokumentu, rocznego - art. 5a ust. 1 lub wieloletniego – art. 5a ust. 2. Biorąc pod uwagę rolę tego dokumentu, wieloletnie programy są lepszym rozwiązaniem. Zapisy na temat reguł współpracy i zadań priorytetowych dają organizacjom pewność i niezmiennność współpracy. Są dowodem strategicznego myślenia o kooperacji z sektorem pozarządowym. Dodam, że wszystkie uchwały Rady Powiatu w Środzie Śląskiej są objęte nadzorem Wojewody Dolnośląskiego i dotychczas nie kwestionował on naszych rozstrzygnięć odnośnie wieloletnich programów współpracy.”

Stwierdzono, że sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego za 2014 i 2015 rok zostało sporządzone łącznie, jak również sprawozdanie to i sprawozdanie za 2016 rok nie zostały ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, co było niezgodne z zapisem art. 5a ust. 3 powołanej ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z którego wynika, że „Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.”

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielenia i rozliczenia dotacji objęto dotacje udzielone z budżetu Powiatu Średzkiego:

- dotacja udzielona w 2014 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dla Domu Opieki Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Malczycach na kwotę 95.663 zł (85202 § 28),
- dotacja udzielona w 2015 r. na podstawie ustawy o systemie oświaty dla Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego dla dorosłych w Środzie Śląskiej na kwotę 54.540 zł (80120 § 2540),
- dotacja udzielona w 2015 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i



o wolontariacie dla: Koła Łowieckiego Kaczor we Wrocławiu w kwocie 2 000 zł (90095 § 2830),

- dotacja udzielona w 2016 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dla: Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja i Rozwój” Ligota w kwocie 59 946 zł (85220 § 2820),
- dotacja udzielona w 2017 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dla: Stowarzyszenia „Towarzystwo Miłośników Ziemi Średzkiej” Środa Śląska w kwocie 6 000 zł (92195 § 2360).

Wydatki z tytułu dotacji objętych kontrolą ujęto w budżecie Powiatu następującymi uchwałami tj.:

- 1) 2014 r. - uchwała budżetowa Powiatu Średzkiego na rok 2014 Nr XXXVII/237/2013 Rady Powiatu Średzkiego z 19 grudnia 2013 r. – załącznik Nr 8 „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu na zadania bieżące w 2014 r. (rozdział 85202 § 2830 - 94 670 zł, oraz w uchwałach wprowadzających zmiany do budżetu na 2014 r. tj. uchwała Nr 326/2014 Zarządu Powiatu z 20 marca 2014 r. - zwiększenie dotacji o kwotę 1 824 zł, uchwała Nr 339/2014 Zarządu Powiatu z 30 czerwca 2014 r. - zmniejszenie dotacji o kwotę 535 zł, uchwała Nr 353/2014 Zarządu Powiatu z 28 sierpnia 2014 r. - zmniejszenie dotacji o kwotę 296 zł,
- 2) 2015 r. - uchwała budżetowa Powiatu Średzkiego na rok 2015 Nr III/23/2014 Rady Powiatu Średzkiego z 30 grudnia 2014 r. – załącznik Nr 8 „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu na zadania bieżące w 2015 r. (rozdział 80120 § 2540 - 79 400 zł i rozdział 90095 § 2830 - 12 000 zł),
- 3) 2016 r. - uchwałami Rady Powiatu Średzkiego w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2016 r. zwiększono plan dochodów i wydatków Powiatu o kwotę 59 946 zł na realizację zadań w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej tj.
  - a) uchwała Nr XVII/83/2016 Rady Powiatu z 25 lutego 2016 r. - o kwotę 14 987 zł,
  - b) uchwała Nr XVIII/86/2016 Rady Powiatu z 31 marca 2016 r. - o kwotę 14 987 zł,
  - c) uchwała Nr 138/2016 Zarządu Powiatu z dnia 25 lipca 2016 r. - o kwotę 14 987 zł,
  - d) uchwała Nr 151/2016 Zarządu Powiatu z dnia 19 października 2016 r. - o kwotę 14 987 zł.
- 4) 2017 r. - uchwałą Nr XXXII/144/2017 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie zmian w uchwale budżetowej Powiatu Średzkiego na 2017 r. zwiększono plan wydatków w rozdziale 92195 § 2360 o kwotę 6 000 zł.

Realizacja umów:

Rok 2014

Dotacja w wysokości 95.663 zł przekazana została dla Domu Opieki Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Malczycach na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej polegającego na organizowaniu i prowadzeniu Domu Pomocy Społecznej w Malczycach obejmującego świadczenie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na podstawie umowy z 19 grudnia 2013 r.

Oferta Caritas Archidiecezji Wrocławskiej o udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej obejmującego prowadzenie Domu Pomocy Społecznej wpłynęła do Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej 10 grudnia 2013 r. tj. w terminie określonym w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert, stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały Nr 292/2013 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego należącego do Powiatu Średzkiego z zakresu Pomocy Społecznej obejmującego prowadzenie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2018 r. domu pomocy społecznej dla 40 osób w podeszłym wieku.

Oferta zawierała wszystkie wymagane dane. Podmiot ubiegający się o dotację przedłożył również wymagany komplet dokumentów. Całkowity koszt realizacji zadania określony został na kwotę 1 324 200 zł. Caritas Archidiecezji Wrocławskiej o przyznanie dotacji w wysokości 95 000 zł, co stanowiło 7,8 % przewidywanego całkowitego kosztu zadania.

Realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej Zarząd Powiatu powierzył Caritas Archidiecezji Wrocławskiej na podstawie uchwały Nr 305/2013 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wyboru i dofinansowania oferty na realizację zadania publicznego należącego do Powiatu Średzkiego z zakresu pomocy społecznej obejmującego prowadzenie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2018 r. domu pomocy społecznej dla 40 osób w podeszłym wieku.

Umowę zawartą 19 grudnia 2013 r. pomiędzy Powiatem Średzkim a Caritas Archidiecezji Wrocławskiej na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej Starosta przekazał do realizacji pismem Nr BR.0022.144.2013 z 23 grudnia 2013 r. Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej. Umowa z dnia 19 grudnia 2013 r. oraz pismo Nr BR.0022.144.2013 z dnia 23 grudnia 2013 r. stanowi **akta kontroli część B Nr III-13, str. 195-201.**

Termin wykonania zadania w zakresie świadczenia w Domu Pomocy Społecznej usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających ustalono w § 2 pkt 5 zawartej umowy z dnia 19 grudnia 2013 r. na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. Zgodnie z § 2 pkt 4 zadanie finansowane będzie w postaci dotacji celowej ustalonej w wysokości odpowiadającej iloczynowi liczby mieszkańców domu, przyjętych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. lub przyjętych ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem i średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca Domu, pomniejszonego o dochody uzyskiwane z odpłatności za pobyt w Domu, nie wyższy jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla Województwa Dolnośląskiego na dany rok budżetowy. Dotacja była wypłacana na podstawie listy mieszkańców Domu na ostatni dzień danego miesiąca ze wskazaniem ilości osób umieszczonych po dniu 1.01.2004 r.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 224-03 DPS w Malczycach za okres od stycznia do grudnia 2014 r. (wydruk z 22 stycznia 2018 r. ustalono iż dotację przekazano w łącznej wysokości 95 663 zł.

Sprawozdanie z realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej wpłynęło do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w dniu 18 lutego 2015 r. Zgodnie z art. 6 ust. 1 powołanej umowy z 19 grudnia 2013 r. ww. sprawozdanie powinno być przedłożone do dnia 31 stycznia roku następnego. Z wyjaśnienia Starosty stanowiącego **akta kontroli część B Nr III-14, str. 202-204** wynikało, że „*Informuje, iż umowa zawarta 19 grudnia 2013 r. jest pomiędzy Powiatem Średzkim a Caritas Archidiecezji Wrocławskiej z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Katedralnej 7. O zaistniałej sytuacji odnośnie nieterminowego złożenia sprawozdania z realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej byliśmy informowani telefonicznie przez Dyrektora DPS w Malczycach. Powodem nieterminowego złożenia sprawozdania były trudności w uzyskaniu podpisu zatwierdzającego ze strony Dyrektora Caritas Archidiecezji Wrocławskiej. Dyrektor DPS w Malczycach nie posiada upoważnienia do podpisu w/w sprawozdań, co wiąże się z koniecznością wyjazdu oraz wizytą u ks. Dyrektora Caritas we Wrocławiu. Niejednokrotnie spotkanie z ks. Dyrektorem Caritas Archidiecezji Wrocławskiej jest niemożliwe ze względu na harmonogram zajęć i spotkań związanych z pełnieniem swojej funkcji w związku z czym zdobycie podpisu zatwierdzającego sporadycznie jest utrudnione. W załączeniu pismo wyjaśniające Dyrektora DPS w Malczycach z dnia 12 marca 2018 r.*”

Wykonane wydatki w zakresie udzielonej dotacji celowej na finansowanie zadania z zakresu pomocy społecznej nie przekraczały wielkości zaplanowanych na rok 2014. Wydatki wykazane jako wykonane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków

budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 r. wynosiły w dz.852 - Pomoc społeczna, 85202 - Domy pomocy społecznej w § 2830 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – 95 663 zł (plan 95 663 zł).

2015

1. Dotacja w wysokości 2 000 zł przyznana dla Koła Łowieckiego „KACZOR” Wrocław na realizację zadania pn. „Odbudowa populacji zwierzyny drobnej”.

Uchwałą Nr VI/44/2011 z 31 marca 2011 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej kołom łowieckim na realizację odbudowy populacji gatunków zwierzyny drobnej Rada Powiatu w Środzie Śląskiej przyjęła zasady udzielania dotacji celowej kołom łowieckim stanowiące załącznik do uchwały.

Stwierdzono, że powołana uchwała nie została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113, aktualnie Dz. U. z 2016 r., poz. 561) uchwały w sprawie zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu j.s.t., podlegają pod względem właściwości rzeczowej nadzorowi regionalnych izb obrachunkowych.

Z wyjaśnienia Starosty Powiatu wynikało, że cyt.: „*W nawiązaniu do pytania zawartego w piśmie z dnia 30 stycznia 2018 roku odnośnie uchwały Nr VI/44/2011 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej kołom łowieckim na realizację odbudowy populacji gatunków zwierzyny drobnej, informuję że powyższa uchwała została wysłana do Wojewody Dolnośląskiego, natomiast nie przekazano jej do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z powodu niedopatrzenia*”. Wyjaśnienia Starosty stanowią **akta kontroli część B Nr III-15, str. 205-208.**

Na podstawie umowy Nr ŚiR.6150.9.3.2015 z 27 marca 2015 r. z budżetu Powiatu Średzkiego dla Koła Łowieckiego „Kaczor” udzielona została dotacja w wysokości 2.000 zł na wsparcie introdukcji zwierzyny drobnej. Dotacja udzielona została w oparciu o art. 19a ust. 1 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Klub Łowiecki 12 stycznia 2015 r. Dotację udzielono zgodnie z zasadami udzielania dotacji określonymi w załączniku do powołanej uchwały Nr VI/44/2011 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej. Zgodnie z zapisem § 2 ust. 2 załącznika do powołanej uchwały warunkiem uzyskania dofinansowania jest złożenie wniosku do Starosty Średzkiego o udzielenie pomocy na zakup zwierząt w terminie do 30 kwietnia każdego roku kalendarzowego. Zarząd Koła Łowieckiego „Kaczor” we Wrocławiu złożył wniosek o udzielenie pomocy na zakup bażantów z przeznaczeniem na odbudowę populacji zwierzyny drobnej dnia 16 marca 2015 r. Wniosek zawierał wszystkie dane wymienione w § 2 ust.3 załącznika do uchwały.

Z zawartej umowy nr ŚiR.6150.9.3.2015 z 27 marca 2015 r. wynikało, że dotacja przekazana będzie na wsparcie introdukcji zwierzyny drobnej (zajęcy, bażantów, kuropatw) na zasadzie refinansowania połowy kosztów poniesionych na zakup zwierząt jednak nie więcej niż 2.000 zł. Przekazanie dotacji nastąpić miało po uprzednim przedstawieniu Staroście Średzkiemu kserokopii faktury (oryginał do wglądu) oraz protokół zasiedlenia zwierzyny. Termin zakończenia zadania ustalony został na 30 września 2015 r.

Zarząd Koła Łowieckiego dnia 30 września 2015 r. (data wpływu do Starostwa Powiatowego) przesłał protokół zasiedlenia bażantami oraz fakturę Vat 34/2015 z dnia 1 czerwca 2015 r. na kwotę brutto 4.305,00 zł.

Na konto Koła przekazana została dotacja w wysokości 2 000 zł dnia 7 października 2015 r. (WB/197 z 7 października 2015 r.). Końcowego rozliczenia przekazanej dotacji dokonano 15 października 2015 r. poleceniem księgowania PK/203 z 15 października 2015 r. na kwotę 2 000 zł na kontach Wn 810, Ma 224-24. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

## 2. Dotacja udzielona w wysokości 54.540 zł dla Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego dla dorosłych w Środzie Śląskiej

Zasady udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych podmiotów oświatowych oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania określone zostały przez Radę Powiatu Średzkiego w uchwale Nr XXXVIII/244/2014 z 30 stycznia 2014 r. Na podstawie dokumentów:

- wniosek o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Średzkiego na rok 2015 dla Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Środzie Śląskiej,
- informacje o liczbie słuchaczy składane przez Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w terminie wynikającym z § 6 ust. 2 uchwały;
- informacja z dnia 20 lutego 2015 r. znak: BR3.0022.28.2015 o przyjętej przez Zarząd Powiatu w Środzie Śląskiej wysokości dotacji przekazywanej dla Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Środzie Śląskiej (stawka miesięczna ustalona zgodnie z § 4 uchwały w wysokości 66 zł miesięcznie na jednego ucznia).
- rozliczenie wykorzystania dotacji w roku 2015 z dnia 5 stycznia 2016 r., złożone w terminie wynikającym z § 6 ust. 4 powołanej uchwały,

stwierdzono, iż w zakresie udzielenia dotacji przestrzegane były przepisy uchwały Nr XXXVIII/244/2014 z 30 stycznia 2014 r.

Ewidencję rozliczenia dotacji prowadzono na koncie 224-19 - „Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące” (wydruk z 2 lutego 2018 r.). Na rachunek beneficjenta dotację przekazywano w wysokości wynikającej ze złożonych miesięcznych informacji, co ustalono na podstawie wyciągów bankowych o numerach nr: 23, 44, 71,85, 108, 130, 152, 174, 200, 220, 238, 247 w terminie wynikającym z § 5 uchwały.

Na podstawie § 7 ust. 1 powołanej uchwały w Niepublicznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Środzie Śląskiej została przeprowadzona kontrola prawidłowości pobierania i wykorzystania dotacji za rok 2015. Kontrola została przeprowadzona przez Kierownika Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego (Z.J.). W wyniku kontroli stwierdzono, że dotacja została pobrana w nadmiernej wysokości. W miesięcznych informacjach dotyczących aktualnej liczby uczniów za miesiące: styczeń, luty, grudzień i październik 2014 r. Liceum wykazało zawyżoną liczbę, co w konsekwencji spowodowało, że dotacja została pobrana w nadmiernej wysokości. Decyzją Nr 2/2017 z 11 grudnia 2017 r. znak: EKS.4331.132.2017 Starosta Średzki ustalił kwotę do zwrotu przez Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące w wysokości 1 135 zł. Zwrot kwoty 1 135 zł na konto Starostwa został dokonany dnia 13 grudnia 2017 r. WB Nr 240 z dnia 13 grudnia 2017 r. Kierownik Wydziału Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Środzie Śl. pismem z 17 stycznia 2016 r., poinformował Wydział Finansów i Budżetu Starostwa, że dotacja przekazana dla Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego została wykorzystana i rozliczona zgodnie z zapisami uchwały XXXVIII/244/2014 Rady Powiatu w Środzie Śl.

Rozliczenia dotacji dokonano dokumentem PK Nr 205 z 31 grudnia 2015 r. na kontach Wn 810, Ma 224-19 w wysokości 54 540 zł. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

## 3. Konkurs pn.: „Nasz wieś ma się czym pochwalić”

Starosta Średzki w dniu 15 czerwca 2015 r. ogłosił konkurs pn. „Nasza wieś ma się czym pochwalić”. Konkurs został ogłoszony na podstawie regulaminu konkursu zaakceptowanego przez Zarząd Powiatu na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 2015 r. i podpisanego przez Starostę Powiatu Średzkiego. Celem konkursu była promocja Powiatu poprzez kształtowanie świadomości obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej, pobudzanie aktywności na rzecz lokalnego środowiska,



zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń a także kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Z punktu 6 i 7 regulaminu wynikało, że nagrody w konkursie będą przyznane w formie gotówkowej po dokonaniu wizytacji i oceny wsi zgłoszonych do konkursu.

Konkurs był adresowany do wsi z terenu powiatu średzkiego. Termin zgłoszenia do konkursu ustalony został na 31 sierpnia 2015 r. Wzór zgłoszenia do konkursu stanowił załącznik Nr 1 do regulaminu.

Pismem z dnia 15 czerwca 2015 r. Starosta przekazał sołtysom wsi z terenu Powiatu Średzkiego regulaminy konkursu wraz zaproszeniem do wzięcia udziału w konkursie.

Stwierdzono, że do konkursu zgłosiło się 9 sołectw z gminy Środa Śląska. Do oceny sołectw Starosta powołał czteroosobową komisję konkursową. Na podstawie protokołu komisji konkursowej z dnia 14 października 2015 r. wyłoniono zwycięzców konkursu i przyznano nagrody w wysokości tj. I miejsce sołectwo Bukówek - nagroda 10 000 zł, II miejsce sołectwo Wróblowice nagroda 7 000 zł i III miejsce nagrody po 3 000 zł dla sołectwa Kwietno i Szczepanów.

Zarząd Powiatu w Środzie Śląskiej na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2015 r. na wniosek komisji budżetowej (sygn. BR1.0012.24.2015 z dnia 21 lipca 2017 r.) doprecyzował zapis regulaminu „Nasza wieś ma się czym pochwalić” w zakresie sposobu przekazywania nagród. Zarząd postanowił, że nagrody nie zostaną wypłacone w formie gotówki, lecz za określoną kwotę zostaną zakupione uzgodnione wcześniej przedmioty.

Zgodnie z podjętą decyzją Zarządu w ramach konkursu, nagrody nie zostały wypłacone w formie pieniężnej, a zwycięskie sołectwa określiły przedmioty jakie Powiat zakupił w limicie kwotowym określonym w wysokości przyznanej nagrody.

Na podstawie faktur oraz ewidencji księgowej wydruk z dnia 13 lutego 2018 r. pn.: „Wydruk księgi głównej - Wszystkie dzienniki - Kartoteka za okres 01.2015-12.2015, konta klasyfikacji budżetowej z zakresu od 13075075075419W901000W do 13075075075419W901000W - konto analityczne: 130-750-75074-4190W-901000W” stwierdzono, że zrealizowano wydatki na zakupy w ramach przyznanych nagród konkursowych w łącznej wysokości 22 999,31 zł tj. dla sołectwa Bukówek - w kwocie 9 999,25 zł, dla sołectwa Wróblowice w kwocie 7 000,06 zł, dla sołectwa Kwietno w kwocie 3 000,00 zł i Szczepanów w kwocie 3000,00 zł.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. wykonane wydatki z tytułu realizacji zadań w dziale: 750 „Administracja publiczna”, rozdz. 75075 „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” w § 4190 „Nagrody konkursowe” wynosiły - 26 000,64 zł (plan - 26 300,00 zł).

Promocja powiatu poprzez kształtowanie świadomości obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej, pobudzanie aktywności na rzecz lokalnego środowiska, zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń a także kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego mieści się w katalogu zadań publicznych o charakterze ponadgminnym, które wykonuje Powiat - art. 4 ust. 1 pkt 21 powołanej ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym

#### Rok 2016

Dotacja udzielona dla Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja i Rozwój” Ligota w kwocie 59 946 zł na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej Powiatu Średzkiego w 2016 r.

Oferta Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja i Rozwój” Ligota wpłynęła do Starostwa 12 listopada 2015 r. tj. w terminie określonym w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert na powierzenie prowadzenia „Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej

Powiatu Średzkiego w 2016 r.” stanowiącym załącznik do uchwały Nr 73/2015 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z 22 października 2015 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie prowadzenia „Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej Powiatu Średzkiego” w 2016 r.

Uchwałą Nr 76/2015 Zarządu Powiatu w Środzie Śl. z 19 listopada 2015 r. została powołana czteroosobowa komisja konkursowa opiniująca oferty w sprawie ww. zadania. Członkowie komisji konkursowej w dniu 17 listopada 2015 r. złożyli stosowne oświadczenia, z których wynikało że nie pozostają w stosunku prawnym lub faktycznym z podmiotami biorącymi udział w konkursie ofert ogłoszonym przez Zarząd Powiatu.

Protokół z prac komisji konkursowej sporządzony został 9 grudnia 2015 r. Ocenie zostały poddane oferty, które wpłynęły na konkurs. Spośród 6 ofert, cztery nie spełniły wymogów formalnych i zostały odrzucone tylko dwie były poddane ocenie.

Oferta złożona przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja i Rozwój” otrzymała największą liczbę punktów i zawierała wszystkie dane oraz wymagany komplet dokumentów. Uchwałą Nr 83/2015 Zarząd Powiat w Środzie Śląskiej z 10 grudnia 2015 r. w sprawie wyboru oferty na prowadzenie „Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej powiatu średzkiego” w 2016 r. dokonał wyboru oferty Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” i przyznał dotacje w kwocie 59 946,00 zł na prowadzenia ww. zadania.

Umowę na realizację zadania w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej Powiatu Średzkiego podpisano dnia 28 grudnia 2015 r.

Całkowity koszt realizacji zadania określony został na kwotę 61 046,00 zł. Termin wykonania zadania ustalono w § 2 pkt 1 zawartej umowy na okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. Zgodnie z § 3 pkt 1 zawartej umowy, dotację należało przekazać w 12 transzach na rachunek bankowy Zleceniobiorcy wskazanym w umowie.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 224-30 Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych za okres od stycznia do grudnia 2016 r. (wydruk z 1 lutego 2018 r.) oraz na podstawie wyciągów bankowych ustalono, iż dotację przekazano w transzach i terminach wynikających z umowy.

Zgodnie z § 9 pkt 2 powołanej umowy, Zleceniobiorca był obowiązany do złożenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. Sprawozdanie końcowe zostało złożone 24 stycznia 2017 r.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 224-30 Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych za okres od stycznia do grudnia 2016 r. (wydruk z 1 lutego 2018 r.) ustalono, iż dotacja rozliczona została poleceniem księgowania nr 150 z 31 grudnia 2016 r. (data zapisu 14 marca 2017 r.) w korespondencji z kontem 810-Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje.

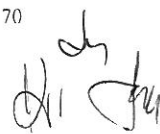
Wykonane wydatki w zakresie udzielonej dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych nie przekraczały wielkości zaplanowanej na rok 2016. Wydatki wykazane jako wykonane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. wynosiły w dz. 755 - Wymiar sprawiedliwości, rozdz. 75515 - Nieodpłatna pomoc prawna w § 2360 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami – 59 946 zł (plan 59 946 zł).

W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

#### Rok 2017

Dotacja udzielona dla Stowarzyszenia „Towarzystwo Miłośników Ziemi Średzkiej” Środa Śląska w kwocie 6 000 zł.

Na podstawie oferty złożonej przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Średzkiej w Środzie



Śląskiej na realizację zadania w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Zarząd Powiatu Średzkiego podjął uchwałę Nr 200/2017 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie: rozpatrzenia oferty złożonej przez Stowarzyszenie „Towarzystwa Miłośników Ziemi Średzkiej w Środzie Śląskiej”. Zarząd Powiatu uznając celowość realizacji zadania publicznego z zakresu podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej przyznał dotację w wysokości 6 000 zł.

Na podstawie Umowy o realizację zadania publicznego nr REP.525.1.2017 pod tytułem: Wystawa „Rodem z Łukowca” z 17 maja 2017 r. z budżetu Powiatu Średzkiego dla Towarzystwa Miłośników Ziemi Średzkiej w Środzie Śląskiej udzielona została dotacja w wysokości 6.000 zł na realizację zadania pod tytułem: Wystawa „Rodem z Łukowca”.

Termin realizacji zadania publicznego określony został w § 2 w pkt 1 umowy tj. od dnia 17 maja 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. Termin poniesienia wydatków dla środków pochodzących z dotacji określono § 2 w pkt 2 umowy tj. od dnia 17 maja 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r.

Z przedstawionej oferty wynikało, iż zadanie łącznie spełniało przesłanki określone w art. 19a ust. 1 pkt 1-2 ustawy, tj. wysokość dofinansowania nie przekroczyła kwoty 10.000 zł a zadanie miało być realizowane w okresie od 10 maja do 30 czerwca 2017 r. (tj. nie dłużej niż 90 dni). Przedłożona oferta zamieszczona została w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie Starostwa w terminie określonym w art. 19a ust. 4.

Z przedłożonego 20 lipca 2017 r. sprawozdania końcowego wynikało, iż zadanie zostało zrealizowane przy wykorzystaniu kwoty 5 720,69 zł środków dotacji.

Pismem znak RFP. 525.1.2017 z 10 sierpnia 2017 r. Starosta Średzki poinformował Prezesa Stowarzyszenia „Towarzystwo Miłośników Ziemi Średzkiej”, że sprawozdanie końcowe z realizacji zadania publicznego pn.: Wystawa „Rodem z Łukowca” spełniała wymogi formalne i merytoryczne wynikające z umowy oraz poinformował, że do zakończenia procedury i rozliczenia przyznanej dotacji niezbędny jest zwrot niewykorzystanych środków w kwocie 279,31 zł. Kwota 279,31zł została przez Stowarzyszenie zwrócona 9 października 2017 r. WB Nr 197 z 9 października 2017 r.

Pismem RFP. 525.1.2017 r. z 13 października 2017 r. Prezes Stowarzyszenia „Towarzystwo Miłośników Ziemi Średzkiej” został poinformowany, że procedura rozliczenia przyznanej dotacji w wysokości 6 000 zł została zakończona.

Z przedłożonego w Starostwie dnia 20 lipca 2017 r. sprawozdania z wykonania zadania publicznego wynikało, iż w części II pkt 4 *Zestawienie faktur (rachunków)* wykazano również wydatki, które były zrealizowane przed zawarciem umowy oraz po terminie określonym w § 2 pkt 2 umowy, który stanowi, że Termin poniesienia wydatków dla środków pochodzących z dotacji ustala się od dnia 17 maja 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r.

Na podstawie Zestawienia faktur (część II pkt 4 sprawozdania) stwierdzono, że przed datą podpisania umowy zostały zrealizowane wydatki w łącznej wysokości 2 581,86 zł tj.:

- Faktura VAT 507/DÓŁ/05/17 z dnia 12.05.2017 na kwotę 49,90 zł - kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego - 19,90 zł,
- Faktura VAT 519/DÓŁ/05/17 z dnia 16.05.2017 na kwotę 143,60 zł - kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego - 57,44 zł,
- Faktura VAT 505/DÓŁ/05/17 z dnia 12.05.2017 na kwotę 999,00 zł - kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego - 399,60 zł,
- Faktura VAT F/ST/009/05/2017 z dnia 12.05.2017 na kwotę 300,00 zł - kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego - 120,00 zł,
- Faktura FV/4/2017/07 z dnia 18.07.2017 na kwotę 3 474,30 zł - kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego - 1 984,92 zł,

W związku z powyższym skierowano pytanie do Starosty, z którego wynikało, że: „W odpowiedzi na Pani pismo z dnia 12.03.2018 r. zawierające zapytanie dlaczego zatwierdzono sprawozdanie końcowe złożone przez Stowarzyszenie „Towarzystwo Miłośników Ziemi

Średzkiej” z wykonania zadania publicznego pn. Wystawa „Rodem z Łukowca” określonego w umowie RFP.525.1.2017, zawartej w dniu 17 maja 2017 r. informuję:

Wydatki poniesione przed zawarciem umowy tj.:

- faktura VAT 507/DÓŁ/05/17 z dnia 12.05.2017 na kwotę 49,90 – kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego – 19,90 zł
- faktura VAT 519/DÓŁ/05/17 z dnia 16.05.2017 na kwotę 143,60 – kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego – 57,44 zł
- faktura VAT 505/DÓŁ/05/17 z dnia 12.05.2017 na kwotę 999,00 – kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego – 399,60 zł
- faktura VAT F/ST/009/05/2017 z dnia 12.05.2017 na kwotę 300,00 – kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego – 120,00 zł

Łączna kwota wydatków poniesionych przed terminem zawarcia umowy - 1 492,50 zł. Łączna kwota wydatków poniesionych przed terminem zawarcia objętych dotacją z budżetu powiatu Średzkiego – 596,94 zł. Uzasadnienie zatwierdzenia w/w wydatków jako kwalifikowanych:

W/w wydatki zostały poniesione zgodnie z uproszczoną ofertą na realizację zadania publicznego złożoną do Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej 24.04.2017 r., zgodnie z nią termin rozpoczęcia zadania określono na dzień 10.05.2017 roku. Umowa nr RFP.525.1.2017 zawarta w dniu 17 maja 2017 w §2 ust 2 zobowiązuje wykonawcę do poniesienia wydatków w terminie od dnia 17 maja ( data podpisania umowy). W związku z faktem, że płatności za w/w faktury dokonano 19.07.2017 roku tj. w okresie zgodnym z aneksem do umowy nr RFP.525.1.2017. oraz w związku z faktem, że wydatki poniesione zostały w terminie określonym w ofercie wykonawcy a ich fizyczna płatność nastąpiła zgodnie z terminem określonym w umowie zdecydowano o zatwierdzeniu ww. wydatków jako prawidłowo poniesionych.

Wydatki poniesione po terminie zawarcia umowy tj.:

- faktura VAT FV/4/2017/07 z dnia 18.07.2017 Na kwotę 3474,30 – kwota wydatków objętych dotacją z budżetu Powiatu Średzkiego – 1 984,92 zł

30 czerwca 2017 roku, w związku z opóźnieniem realizacji zobowiązań wynikających z realizacji zadania publicznego, na wniosek prezesa Towarzystwa Miłośników Ziemi Średzkiej sporządzono aneks do umowy nr RFP.525.1.2017 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniający datę ponoszenia wydatków dla środków pochodzących z dotacji do dnia 20 lipca 2017 roku.

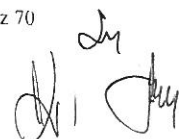
W/w aneks przez przeoczenie pracownika nie znalazł się w dokumentacji przekazanej kontrolującemu. Aneks nr 1 z dnia 30 czerwca 2017 roku do umowy RFP.525.1.2017.”

Wyjaśnienie Starosty oraz kserokopie umowy o realizację zadania publicznego, wyciąg Nr 110/2017, uchwała Nr 200/2017 z 17 maja 2017 r., wydruk z ewidencji księgowej, faktury, sprawozdanie z wykonania zadania publicznego, pismo z 10 sierpnia 2017 r. oraz pismo z 13 października 2017 r. stanowi **akta kontroli część B Nr III-16, str. 209-243.**

Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że termin realizacji wydatków został określony w powołanej umowie RFP.525.1.2017 z 17 maja 2017 r. w § 2 ust. 1 i ust. 2.

Wydatkowanie środków dotacji przed terminem realizacji zadania stanowiło naruszenie przepisów umowy polegającej na wykorzystaniu środków dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Było to niezgodne również z art. 252 ust. 1 powoływanej ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2, tj. do 15 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 224-32 Towarzystwo Miłośników Ziemi Średzkiej za okres od stycznia do grudnia 2017 r. (wydruk z 1 lutego 2018 r.) ustalono, iż dotacja rozliczona została poleceniem księgowania nr PK 126 z 24.10.2017 r. w korespondencji z kontem 810-Dotacje budżetowe, płatności z budżetu





środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje.

Wykonane wydatki w zakresie udzielonej dotacji celowej na finansowanie zadania publicznego określonego w umowie nr REP.525.1.2017 z 17 maja 2017 r. nie przekraczały wielkości zaplanowanej na rok 2017. Wydatki wykazane jako wykonane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 października 2017 r. wynosiły w dz. 921-Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdz. 92195 - Pozostała działalność w § 2360 Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego – 5 720,69 zł (plan 6.000 zł).

### 3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu

W kontrolowanym okresie Powiat Średzki nie posiadał kredytów ani pożyczek. Obowiązywała jedynie umowa na przygotowanie, przeprowadzenie i obsługę niepublicznej emisji obligacji w formie niematerialnej.

#### 3.1. Obligacje na kwotę 14.915.000 zł

Dnia 5 października 2012 r. pomiędzy Nordea Bank Polska S.A. z siedzibą w Gdyni a Powiatem Średzkim, reprezentowanym przez Starostę Sebastiana Burdzego i Wicestarostę Mieczysława Kudryńskiego przy kontrasygnacie Skarbnika Janiny Gawlik, zawarto umowę na przygotowanie, przeprowadzenie i obsługę niepublicznej emisji obligacji w formie niematerialnej. Wynika z niej, że Powiat wyemituje 14.915 obligacji o wartości nominalnej 1000 zł każda, przy czym maksymalna wartość nominalna programu emisji obligacji nie przekroczy 14.915.000 zł. Obligacje nie mają formy dokumentu i nie są zabezpieczone. Jak wynika z umowy środki uzyskane z emisji obligacji mają zostać przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów. Emisja obligacji nastąpiła w seriach A12, B12, C12, D12, E12, F12, G12, H12 w dniu 15 października 2012 r. z datą wykupu z chwilą upływu od 5 do 12 lat od daty emisji. Serie A12, B12, C12, D12, E12, F12, G12 zostały wyemitowane w liczbie 2.000 szt. każda o wartości 2.000.000 zł (łącznie 14.000.000 zł) oraz seria H12 w liczbie 915 szt. o wartości 2.000.000 (łącznie 915.000 zł). Stopą bazową dla danego okresu odsetkowego będzie stopa bazowa (stawka WIBOR 6M ustalana na dwa dni robocze poprzedzające rozpoczęcie każdego z półrocznych okresów oprocentowania) powiększona o marżę w wysokości: 1,30% dla obligacji 5-letnich serii A12; 1,40% dla obligacji 6-letnich serii B12; 1,50% dla obligacji 7-letnich serii C12; 1,65% dla obligacji 8-letnich serii D12; 1,75% dla obligacji 9-letnich serii E12; 1,85% dla obligacji 10-letnich serii F12; 1,95% dla obligacji 11-letnich serii G12 oraz 1,99% dla obligacji 12-letnich serii H12. Podpisanie powyższej umowy poprzedzone było podjęciem przez Radę uchwały nr XVIII/127/2012 z 26 kwietnia 2012 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz uzyskaniem pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu (uchwała nr V/135/2012 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu).

W dniu 19 grudnia 2014 r. zawarto aneks nr 1 do umowy na przygotowanie, przeprowadzenie i obsługę niepublicznej emisji obligacji w formie niematerialnej z 5 października 2012 r. Na podstawie w/w aneksu, w związku z połączeniem w dniu 31 października 2014 r. Nordea Bank Polska SA oraz PKO Bank Polski SA dokonano zmiany dotychczasowego rachunku bankowego na nowy rachunek w PKO Banku Polskim SA.

Stan zobowiązań z tytułu emisji obligacji wg stanu na 31 grudnia 2016 r., wynosił 13.915.000 zł. oraz wg stanu na 31 grudnia 2017 r. - 12.915.000 zł. Jak wynika z ewidencji księgowej Wydruk księgi głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 01.2016-12.2016; KONTO: 260-01 zobowiązania finansowe-obligacje oraz Wydruk księgi głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 01.2017 – 12.2017; KONTO: 260-01 zobowiązania finansowe-

obligacje obroty strony Wn wyniosły odpowiednio: 1.000.000 zł - kwota dotyczyła wykupu obligacji serii A12 (2016 r.) oraz 1.000.000 zł - kwota dotyczyła wykupu obligacji serii B12 (2017 r.).

Saldo Ma, wg stanu na 31 grudnia 2017 r., w wysokości 12.915.000 zł stanowi stan zaciągniętych zobowiązań z tyt. emisji obligacji serii C12, D12, E12, F12, G12, H12. W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

### **3.2. Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji**

Według kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, kwota zadłużenia ogółem Powiatu Głogowskiego (poz. E.2 Kredyty i pożyczki długoterminowe) na koniec 2016 r. i 2017 r. wyniosła odpowiednio 13.915.000 zł. i 12.915.000 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Wykazane w podmiotowym sprawozdaniu zobowiązania wynikały z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 260 „Zobowiązania finansowe”, co ustalono na podstawie wydruków z ewidencji księgowej pn.: Wydruk księgi głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 01.2016 – 12.2016; KONTO: 260-01 zobowiązania finansowe-obligacje oraz Wydruk księgi głównej-Wszystkie dzienniki-Kartoteka za okres 01.2017 – 12.2017; KONTO: 260-01 zobowiązania finansowe-obligacje (wydruk z 1 marca 2018 r.).

### **3.3. Rb-NDS o nadwyżce/ deficycie jednostki samorządu terytorialnego**

Planowane i wykonane dochody budżetowe według sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/ deficycie osiągnęły na 31 grudnia 2016 r. odpowiednio wysokości 42.797.676 zł (plan) i 42.577.701,22 zł (wykonanie), na 31 grudnia 2017 r.: 46.238.395,01 zł (plan) i 42.272.095,82 zł (wykonanie). Kwoty te były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych odpowiednio za rok 2016 i 2017.

#### Przychody

W 2016 r. zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2016, Powiat Średzki osiągnął przychody ogółem 788.392 zł. Na ich wartość składały się wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

W 2017 r. zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017, Powiat Średzki osiągnął przychody ogółem 1.770.680 zł, na ich wartość składały się wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

#### Rozchody

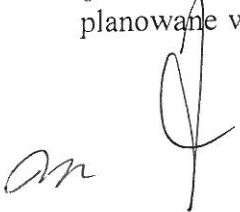
W latach 2016-2017 w sprawozdaniach Rb-NDS w pozycji rozchody wykazano odpowiednio kwoty 1.000.000 zł i 1.000.000 zł, na które składały się:

- 1) 2016 r. - wykup obligacji seria A12 - 1.000.000 zł;
- 2) 2017 r. - wykup obligacji seria B12 – 1.000.000 zł.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową konta 260 Zobowiązania finansowe; konto analityczne 260-01 zobowiązania finansowe – obligacje.

### **3.4. Odsetki**

W sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. oraz za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. w dz. 757 Obsługa długu publicznego rozdz. 75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego §8110 Rozliczenie z bankami związane z obsługą długu publicznego wykazano wydatki planowane w 2016 r. w kwocie 510.000 zł, w 2017 r. w kwocie 496.100 zł, z czego wydatki



wykonane wyniosły odpowiednio 508.206,82 zł i 473.523,92 zł. Powyższe dane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej pn. „KONTO: 130-757-75702-8110W-901000W rachunek bankowy jednostki – OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego-Odsetki od samorządowych papierów wartościowych-Starostwo Powiatowe” za okres 01.2016 – 12.2016 oraz 01.2017 – 12.2017.

#### IV. Gospodarka mieniem

##### 1. Gospodarka nieruchomościami

Według sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (§ 0770) oraz wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Powiatu Średzkiego oraz Skarbu Państwa (§ 0750) wyniosły:

	Rb-27S (zł)	Rb-27ZZ (zł)
<b>31.12.2014 r.</b>		
	700-70005-0770 – 633.332,63	700-70005-0750 – 6.571,64
	750-75020-0750 – 253.260,03	700-70005-0770 – 24.881,13
<b>31.12.2015 r.</b>		
	700-70005-0770 – 64.550,00	700-70005-0750 – 3.321,31
	750-75020-0750 – 174.084,89	700-70005-0770 – 8.336,00
<b>31.12.2016 r.</b>		
	700-70005-0770 – 72.974,00	700-70005-0750 – 8.660,00
	750-75020-0750 – 188.261,67	700-70005-0770 – 86.136,00
<b>30.09.2017 r.</b>		
	700-70005-0770 – 46.783,00	700-70005-0750 – 7.901,19
	750-75020-0750 – 147.154,21	700-70005-0770 – 1.197,56

Ustalono, iż w ewidencji księgowej (konto 221-01) wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Powiatu Średzkiego, klasyfikowano w dziale 750 „Administracja publiczna” w rozdziale 75020 „Starostwa powiatowe” w § 0750. Z wyjaśnień Starosty Średzkiego wynikało, iż „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych w ewidencji księgowej konto 221-01 – lata 2014-2016 i III kw. Sklasyfikowano w dziale 750 administracja publiczna Rozdział 75020 Starostwo Powiatowe, ponieważ mienie to stanowi mienie komunalne ale zostało przypisane konkretnej jednostce czyli Starostwu Powiatowemu. Wydatki związane z jego utrzymaniem pokrywa Starostwo Powiatowe i dochody za wynajem pomieszczeń również pobiera Starostwo Powiatowe i przekazuje na dochody Powiatu” (**akta kontroli część B Nr IV-1, str. 246-251, pytanie nr 1**). Według zasad zawartych w załączniku nr 1 „Klasyfikacja działów” do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), wpływy z tego tytułu klasyfikować należało w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” rozdział 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”. Począwszy od 1 stycznia 2018 r. wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Powiatu Średzkiego klasyfikowano w dziale 700 rozdział 70005 § 0750 i w tej podziałce klasyfikacji budżetowej wykazano w sprawozdaniu Rb-27S jednostkowym Starostwa Powiatowego za okres od 1 do 31 stycznia 2018 r.

##### 1.1. Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Powiatu Średzkiego oraz własność Skarbu Państwa

W okresie objętym kontrolą zasady gospodarowania nieruchomościami Powiatu Średzkiego określone zostały w uchwale Nr XLIV/269/2010 z 28 stycznia 2010 r. Uchwałą Nr XVI/99/2012 z 23 lutego 2012 r. Rada Powiatu w Środzie Śląskiej określiła zasady i tryb

umarzania, odraczania i rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilno-prawnym przypadających Powiatowi Średzkiemu oraz jego jednostkom organizacyjnym.

Sprawy z zakresu gospodarki nieruchomościami prowadzone były w Wydziale Mienia i Infrastruktury Drogowej.

W okresie od 01 stycznia 2014 r. do 30 września 2017 r. liczba transakcji sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Powiatu Średzkiego oraz nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa wyniosła:

Rok	Powiatu Średzkiego	Skarbu Państwa
2014	1	1
2015	3	2
2016	2	2
do 30.09.2017 r.	0	0

Szczegółowa kontrolą w zakresie trybu sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Powiatu oraz własność Skarbu Państwa z zasadami określonymi w ustawie z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U z 2014 r. poz. 518 ze zm.; obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 121 ze zm.) i rozporządzeniu Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490) objęto wszystkie transakcje sprzedaży nieruchomości Powiatu Średzkiego oraz Skarbu Państwa, które wymienione zostały w poniższej tabeli:

Oznaczenie nieruchomości	Tryb sprzedaży	Data sprzedaży	Cena (zł)
<b>mienie Powiatu Średzkiego</b>			
1. lokal użytkowy nr 5 o pow. 391,70 m <sup>2</sup> z pomieszczeniami przynależnym o pow. 186,24 m <sup>2</sup> , położony w Środzie Śląskiej, w budynku użyteczności publicznej, na działce nr 27/7, o pow. 2057 m <sup>2</sup> wraz z udziałem	bezprzetargowo na rzecz dotychczasowego najemcy	14.11.2014 r.	580.000 zł
2. lokal użytkowy nr 10 o pow. 22,30 m <sup>2</sup> położony w Środzie Śląskiej, w budynku użyteczności publicznej, na działce nr 27/7, o pow. 2057 m <sup>2</sup> wraz z udziałem	bezprzetargowo na rzecz dotychczasowego najemcy	28.01.2015 r.	35.600 zł
3. lokal użytkowy nr 11 o pow. 11,60 m <sup>2</sup> z pomieszczeniami przynależnym o pow. 9,26 m <sup>2</sup> położony w Środzie Śląskiej, w budynku użyteczności publicznej na działce nr 27/7, o pow. 2057 m <sup>2</sup> wraz z udziałem	bezprzetargowo na rzecz dotychczasowego najemcy	28.01.2015 r.	18.500 zł
4. lokal użytkowy nr 13 o powierzchni 10,60 m <sup>2</sup> z pomieszczeniem przynależnym o pow. 8,57 m <sup>2</sup> , położony w Środzie Śląskiej, w budynku użyteczności publicznej na działce nr 27/7, o pow. 2057 m <sup>2</sup> wraz z udziałem	bezprzetargowo na rzecz dotychczasowego najemcy	28.01.2015 r.	17.000 zł
5. pomieszczenie przynależne o pow. 8,40m <sup>2</sup> do lokalu mieszkalnego położonego w budynku przy ul. Świdnickiej 33 w Środzie Śląskiej - działka nr 91/1 o pow. 0,0632 ha	bezprzetargowo na rzecz właściciela lokalu mieszkalnego – na polepszenie warunków	12.04.2016 r.	4.125 zł
6. nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w Środzie Śląskiej przy ul. Strzeleckiej – działka nr 27/3, o pow. 483 m <sup>2</sup>	przetarg ustny ograniczony do właścicieli nieruchomości	22.03.2016 r.	28.000 zł
<b>mienie Skarbu Państwa</b>			
1. nieruchomość gruntowa położona w Wróblowicach - działka nr 4/167, o pow. 280m <sup>2</sup>	przetarg ustny ograniczony do właścicieli nieruchomości sąsiednich	01.07.2014 r.	20.100 zł



2.	nieruchomość gruntowa położona w Krynicznie - działka nr 454/2 o pow. 0,06 ha	bezprzetargowo na polepszenie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej	03.12.2015 r.	2.800 zł
3.	nieruchomość gruntowa położona w Brzezince Średzkiej - działka nr 170, o pow. 0,03 ha	bezprzetargowo na polepszenie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej	27.07.2015 r.	1.120 zł
4.	nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym i gospodarczym położona w Rzeczycy - działka nr 174/2 o pow. 514 m <sup>2</sup>	przetarg pisemny nieograniczony	08.09.2016 r.	61.300 zł
5.	nieruchomość gruntowa położona w miejscowości Święte - działka nr 8/10, o pow. 627 m <sup>2</sup>	bezprzetargowo na polepszenie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej	18.10.2016 r.	23.700 zł

Szczegółowe informacje dotyczące m.in. daty zawarcia aktu notarialnego, ceny wywoławczej, daty sporządzenia operatu szacunkowego, opisu procedury sprzedaży objętych kontrolą transakcji ujęto w **załączniku nr 4** do protokołu kontroli.

Ustalono, iż;

W piśmie nr MiD.6840.4.2015 z 9 marca 2016 r. (**akta kontroli część B Nr IV-2, str. 252-253**), zobowiązano nabywcę niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Środzie Śląskiej przy ul. Strzeleckiej – działka nr 27/3 (sprzedaż w trybie przetargu ustnego ograniczonego), do zapłaty kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży w wysokości 717,90 zł (wycena nieruchomości, ogłoszenie w prasie, wypisy i wyrisy z ewidencji gruntów). Według treści powołanego pisma, wpłata kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży stanowiła warunek zawarcia umowy notarialnej kupna-sprzedaży. Według art. 23 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zapewnienie wyceny zbywanej nieruchomości ciąży na organie gospodarującym zasobem nieruchomości. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż zobowiązanie do zapłaty i pobranie kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży wynikało „Przeoczenia polegającego na niezastosowaniu się do wymogów art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (...)” - **akta kontroli część B Nr IV-1, str. 246-251, pytanie nr 2.**

W 4 transakcjach sprzedaży na 11 objętych kontrolą zawarcie umowy notarialnej kupna-sprzedaży nastąpiło przed upływem terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, wskazanego w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Dotyczy to:

Oznaczenie nieruchomości	Okres wywieszenia wykazu	Termin do złożenia wniosku	Data zawarcia aktu notarialnego
<b>mienie Powiatu Średzkiego</b>			
lokal użytkowy nr 5 z pomieszczeniami przynależnym, al. Konstytucji 3 Maja 7 w Środzie Śląskiej wraz z udziałem	22.10.2014 r. – 12.11.2014 r.	03.12.2014 r.	14.11.2014 r. Rep A numer 4763/2014
lokal użytkowy nr 10 z pomieszczeniami przynależnym al. Konstytucji 3 Maja 7 w Środzie Śląskiej wraz z udziałem	03.12.2014 r. – 24.12.2014 r.	14.02.2015 r.	28.01.2015 r. Rep A numer 297/2015

mienie Skarbu Państwa			
nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w obrębie Kryniczno – działka nr 454/2	28.10.2015 r. – 18.11.2015 r.	09.12.2015 r.	03.12.2015 r. Rep A numer 4398/2015
nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w obrębie Święte – działka nr 8/10	20.09.2016 r. – 11.10.2016 r.	01.11.2016 r.	18.10.2016 r. Rep A numer 4049/2016

Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż sytuacja ta wynikała z przeoczenia (akta kontroli część B Nr IV-1, str. 246-251, pytanie nr 3).

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości w przestrzeganiu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów (...) oraz uchwały Nr XLIV/269/2010 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 stycznia 2010 r. W przypadku zbywania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, Starosta Średzki występował do Wojewody Dolnośląskiego o zgodę na zbycie, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 7 i pkt 7a ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Na podstawie: wydruków z ewidencji księgowej z 24 stycznia 2018 r. operacje na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki – w dzienniku prowadzonym dla Powiatu i dla Skarbu Państwa, wyciągów bankowych powołanych w załączniku nr 4 do protokołu kontroli, ustalono, iż operacje zapłaty za sprzedane nieruchomości w ewidencji księgowej ujmowane były na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzonym według klasyfikacji budżetowej (130-0770) w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (221-05).

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących klasyfikacji wpływów ze sprzedaży składników majątkowych wynikających z załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczególnej klasyfikacji dochodów, wydatków i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.) – wniosek nr 1 wydany po zakończeniu poprzedniej kontroli RIO we Wrocławiu.

#### 1.1.1. Ujęcie w ewidencji księgowej operacji zbycia nieruchomości stanowiących mienie Powiatu Średzkiego

Na podstawie ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” w latach 2014-2017 – (operacje na koncie prowadzonym wg klasyfikacji budżetowej i wg grup Klasyfikacji Środków Trwałych - wydruki z 24 stycznia 2018 r.) oraz dokumentów źródłowych (akty notarialne) ustalono, że operacje gospodarcze dotyczące zbycia w 2016 r. nieruchomości w księgach rachunkowych (konto 011) ujęte zostały w 2017 r. Dotyczyło to 2 niżej opisanych nieruchomości:

L.p.	Oznaczenie nieruchomości	Zbycia	Data ujęcia w ewidencji księgowej
1.	Nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w Środzie Śląskiej przy ul. Strzeleckiej - działka nr 27/3 o pow. 483m <sup>2</sup>	22.03.2016 r. Rep. A nr 1274/2016	17.01.2017 r. LT-3/2017/U z 02.01.2017 r.
2.	pomieszczenie o pow. 8,40m <sup>2</sup> przylegające do lokalu mieszkalnego nr 6 usytuowanego przy ul. Świdnickiej 33 w Środzie Śląskiej wraz z udziałem wynoszącym 1,50% w częściach wspólnych - działka nr 91/1 o pow. 0,0632m <sup>2</sup>	12.04.2016 r. Rep. A nr 1569/2016	17.01.2017 r. LT-2/2017/U – lokal LT-1/2017/U – udział z 02.01.2017 r.

Według art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „Zbycie

nieruchomości (...) nie zostało ujęte w księgach rachunkowych we właściwym okresie (...) z powodu dużej ilości pracy w okresie w którym doszło do sprzedaży obydwu nieruchomości. Pragnę zauważyć, że jest to okres sporządzania bilansu oraz sprawozdań za I kwartał 2016 roku. Z powodu natłoku pracy i przyjęcia obowiązków Pracownika A.G. przebywającego na ponad półrocznym chorobowym (...), powyższe zdarzenie umknęło uwadze Kierownika Wydziału FiB. Jednakże podczas przeprowadzania inwentaryzacji drogą weryfikacji zauważono powyższą nieprawidłowość i zaksięgowano pod datą 17.01.2017 r." (akta kontroli część B Nr IV-1, str. 246-251, pytanie nr 4)

## 2. Dochody z mienia wynikające z najmu lokali użytkowych i dzierżawy gruntów

W zakresie zasad najmu i dzierżawy mienia Powiatu, poza ogólnymi zasadami zawartymi w uchwale Nr XLIV/269/2010 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z 28 stycznia 2010 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami Powiatu Średzkiego – nie było odrębnych uregulowań.

Wysokość minimalnych miesięcznych stawek netto czynszu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych oraz dzierżawionych gruntów stanowiących własność Powiatu Średzkiego określona została przez Zarząd Powiatu w Środzie Śląskiej w uchwałach:

- Nr 288/2013 z 14 listopada 2013 r. – obowiązująca od 01 stycznia 2014 r. do 31 stycznia 2015 r.
- Nr 8/2015 z 22 stycznia 2015 r. – obowiązująca od 01 lutego 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.
- Nr 85/2015 z 23 grudnia 2015 r. – obowiązująca od 01 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.
- Nr 166/2016 z 30 grudnia 2016 r. – obowiązująca od 01 stycznia 2017 r. do 31 maja 2017 r.
- Nr 204/2017 z 25 maja 2017 r. – obowiązująca od 01 czerwca 2017 r.

Kontrolą w zakresie procedury zawierania umów najmu/dzierżawy, ujęcia w ewidencji księgowej oraz terminowość wpłaty czynszów za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2017 r. wynikającą z zawartych umów, a także czy w przypadku powstawania zaległości naliczane były odsetki objęto następujące umowy najmu/dzierżawy:

nieruchomości stanowiących własność Powiatu Średzkiego:

- 1) lokal użytkowy o pow. 16,60m<sup>2</sup>, ul. Wrocławska 2 w Środzie Śląskiej;
- 2) lokal użytkowy o pow. 47,20m<sup>2</sup>, ul. Wrocławska 2 w Środzie Śląskiej;
- 3) lokal użytkowy o pow. 305m<sup>2</sup>, ul. Korwina 2 w Środzie Śląskiej;
- 4) lokal użytkowy o pow. 5m<sup>2</sup>, ul. Wrocławska 2 w Środzie Śląskiej;
- 5) lokal użytkowy o pow. 52,60m<sup>2</sup>, ul. Kilińskiego 30 w Środzie Śląskiej;
- 6) nieruchomość gruntowa niezabudowana o pow. 8,53ha, położona na działce nr 168 w obrębie Osiek;

nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa:

- 1) nieruchomość gruntowa o pow. 25m<sup>2</sup>, położona na działce nr 152 w obrębie Rakoszyce;
- 2) lokal mieszkalny o pow. 57m<sup>2</sup> wraz z pomieszczeniem gospodarczym o pow. 25m<sup>2</sup>, ul. Wrocławska 12/4 Rakoszyce;
- 3) nieruchomość gruntowa zabudowana o pow. 0,1149ha, położona na działce nr 17/3 w obrębie Ciechanów;
- 4) nieruchomość gruntowa zabudowana o pow. 1000m<sup>2</sup> wraz z pomieszczeniami gospodarczymi o pow. 497,20m<sup>2</sup>, położona na działce nr 31/2 w obrębie Mieczków;
- 5) lokal mieszkalny o pow. 43m<sup>2</sup>, ul. Wrocławska 12/4 Rakoszyce.

Szczegółowe dane dotyczące przedmiotowych umów ujęto w załączniku nr 5 do protokołu kontroli.

Stwierdzono, że:

Nie podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronach internetowych Starostwa, informacji o wywieszeniu wykazu nr 3/ 2015 nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy: tj. nieruchomości gruntowej położonej w Rakoszycach – działka nr 152 i nieruchomości gruntowej zabudowanej położonej w Jugowcu – działka nr 17/3 (szczegóły – tabela nr 7 i 9 załącznika nr 5. do protokołu kontroli). Według art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, a informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej, a także na stronach internetowych właściwego urzędu. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż powodem tego było przeoczenie pracownika (**akta kontroli część B Nr IV-1, str. 246-251, pytanie nr 5**).

Pomimo wystąpienia zaległości za najem/dzierżawę nieruchomości stanowiących własność Powiatu Średzkiego – dot. to najemców/dzierżawców o nr kont w ewidencji księgowej: 221-01-005026, 221-01-005009 i 221-01-005060 oraz Skarbu Państwa – dot. to najemców/dzierżawców o nr konta w ewidencji księgowej: 221-5-6, 221-3-017, 221-5-100 i 221-3-055 objętych kontrolą (lata 2014-2017) nie naliczono i nie ewidencjonowano pod datą ostatniego dnia kwartału odsetek należnych na koniec tego kwartału. Tym samym, wartość tych odsetek nie była wykazywana w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz sprawozdaniach Rb-ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (...). Z § 8 ust. 5 obowiązującego do końca 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm. i Dz.U. z 2017 r. poz. 760) wynikało, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Z wyjaśnienia złożonego przez Starostę Średzkiego wynikało, iż „(...) w wytypowanych przez Państwa przypadkach nie naliczono odsetek od zaległości z tytułu najmu i dzierżawy, ale nie zgadzam się z twierdzeniem, że nie dokonywano przypisu odsetek dla wszystkich najemców na koniec każdego kwartału, co jest nieprawdą. W przypadku kontrahentów wytypowanych do kontroli najemcy płacili czynsz z reguły systematycznie z niewielkim odstępstwami 1-8 sporadycznie 46 dniowymi. Pracownik odpowiedzialny za naliczenie odsetek wyliczył ze do wybranych do kontroli najemców są to kwoty bardzo niewielkie kwartalnie 0,21 do największej 0,83 gdzie wysyłka listu poleconego czasami przekracza ich wartość kilkanaście razy. Pracownik przystępując na co kwartalnego naliczenia odsetek zasugerował się przepisami w zakresie naliczania i egzekwowania odsetek od zaległości podatkowych według których nie nalicza się odsetek od zaległości podatkowych nieprzekraczającej trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez Poczta Polska S.A. za polecenie przesyłki listowej (art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji)” (**akta kontroli część B Nr IV-3, str. 254-258, pytanie nr 1**).

Pomimo, iż w umowach najmu/dzierżawy nieruchomości objętych kontrolą znajdowały się zapisy o naliczaniu odsetek za nieterminową zapłatę czynszu, nie obciążano najemców odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia w zapłacie czynszu. Dotyczyło to:

Nr konta	Liczba dni zwłoki	Okres zaległości
nieruchomości Powiatu Średzkiego		
221-01-005026	1	2017 r. – szczegóły w tabeli nr: 1, 2 i 5 – załącznik nr 5 do protokołu kontroli
221-01-005009	2-3	
221-01-005060	8-9	



Nieruchomości Skarbu Państwa		
221-5-6	15-20	lata 2015-2017 – szczegóły w tabeli nr: 7, 8, 10 i 11 – załącznik nr 5 do protokołu kontroli
221-3-017	46	
221-5-199	1-25	
221-3-055	1-7	

Stosownie do art. 42 ust 5 powołanej ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalenia przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązań. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „(...) nie naliczono odsetek od należności wymienionych w tabeli z powodu bardzo niskich kwot odsetek (...)”. W trakcie kontroli, w stosunku do wyżej wymienionych najemców, naliczono odsetki za okres od 2015 r. do III kwartału 2017 r. w łącznej wysokości 48,73 zł, które zostały zapłacone przez najemców w 26 lutego 2018 r. i 2 marca 2018 r. – dowody wpłat ujęto do wyjaśnienia Starosty Średzkiego - **(akta kontroli część B Nr IV-3, str. 254-258, pytanie nr 2).**

W zakresie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 221-5-165, dla dzierżawcy nieruchomości gruntowej położonej w Rakoszycach działka nr 152 stanowiącej własność Skarbu Państwa – umowa zawarta na okres od 01 kwietnia 2015 r. do 31 marca 2016 r. – miesięczny czynsz netto 75 zł (17,25 zł Vat, czynsz brutto 92,25 zł), płatny z góry do 10 dnia każdego miesiąca (wydruk z ewidencji księgowej konta 221-5-165 z 1 marca 2018 r. - operacje w okresie od stycznia 2015 r. do grudnia 2016 r. – ujęto jako **akta kontroli część B Nr IV-4, str. 259-260)** ustalono, iż:

Przypisu należności z tytułu czynszu dzierżawnego dokonywano po dniu płatności czynszu wynikającego z umowy. Dotyczyło to czynszu za: kwiecień 2015 r. – przypisanego 17 kwietnia 2015 r., za sierpień 2015 r. – przypisanego 20 sierpnia 2015 r. Dokonywanie przypisu należności po dacie wymaganej zapłaty powoduje brak możliwości ustalenia czy płatności dokonano w terminie wynikającym z umowy, co ma znaczenie przy określaniu liczby dni zwłoki w zapłacie i w konsekwencji wysokości odsetek w przypadku zapłaty należności po terminie.

Z art. 24 ust. 2, ust. 4 i ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości wynika, iż księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty; księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie m.in. stanów (sald) oraz działania stosownych procedur obliczeniowych; księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają dokonanie rozliczeń finansowych. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „(...) Przypisu należności po terminie płatności z okresu 01.01.2015 do 31.12.2015 dokonano tylko w miesiącu sierpniu, w miesiącu kwietniu dokonano przypisu pod datą 17.04.2015 r. ponieważ od tego dnia zawarto umowę, natomiast w sierpniu pracownik odpowiedzialny za dokonanie przypisu przebywała na urlopie wypoczynkowym. Dokonanie przypisu po terminie płatności nie ma wpływu na prawidłowe naliczenie odsetek ponieważ termin płatności jest określony w umowie, i chcąc naliczyć odsetki musimy sięgnąć do umowy, z kartoteki nie wynika kiedy przypada termin płatności, termin płatności nie jest widoczny na kartotece jedynie zapłata najemcy. Nadmieniam, że jednorazowe uzasadnione okresem urlopowym zdarzenie nie jest dowodem ani świadectwem nierzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Nie zgadzam się także z zapisem, że informacje pochodzące z kartoteki uniemożliwiają prawidłowe sporządzenie sprawozdania”. **akta kontroli część B Nr IV-5, str. 261-274, pytanie nr 1.1).** Odnosząc się do złożonych wyjaśnień stwierdzić należy, iż dokonując zapisów księgowych w ewidencji księgowej, jednostka obowiązana jest przestrzegać art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości według którego, zapis księgowy powinien zawierać daty: operacji gospodarczej, dowodu księgowego, jeżeli różni się od daty dokonania operacji oraz zapisu księgowego. W zawartej 17 kwietnia 2015 r. umowie najmu wskazano iż, miesięczny czynsz

płatny będzie z góry do 10 każdego miesiąca. Umowa nie zawierała zapisów dot. terminu płatności czynszu za kwiecień 2015 r. w kontekście zawarcia umowy 17 kwietnia 2015 r. Według zasad ewidencji konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, wynikających z obowiązującego w jednostce Zakładowego Planu Kont (stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 17/2016 Kierownika jednostki Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej z 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości), na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. W przypadku omawianej umowy, która obowiązywała od 1 kwietnia 2015 r. do 31 marca 2016 r. datą ustalenia należności z tytułu czynszu jest 10 kwietnia 2015 r. a datą dowodu księgowego jest moment zawarcia umowy - 17 kwietnia 2015 r. Zapis księgowy zawierać powinien również datę zapisu księgowego w księgach rachunkowych, czyli dzień wprowadzenia i zapisania umowy w księgach rachunkowych.

W okresie od kwietnia do grudnia 2015 r. przypis i wpłaty czynszu dzierżawnego ewidencjonowane były w dziale 700 rozdział 70005 § 0750 w kwotach brutto zapisem księgowym:

- przypis należności na podstawie umowy:
  - Wn/221-5-165 – kwota brutto
  - Ma/720-70005-0750 – kwota brutto
- wpływ na rachunek bankowy należności
  - Wn/130-1-70005-0750 – kwota brutto
  - Ma/221-5-165 – kwota brutto

łącznie za okres od kwietnia do grudnia 830,25 zł brutto, tj. 675 zł czynsz netto + 155,25 zł VAT. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało iż „Przypis czynszu dzierżawnego w okresie od kwietnia 2015 do grudnia 2015 księgowano w kwocie brutto przez pomyłkę. W 2016 roku przypis księgowano w kwocie netto. W tym samym roku chcąc dokonać korekty przypisu za 2015 rok dowodem księgowym PS-160023 zmniejszono wymiar z wartości brutto na wartość netto a różnicę w kwocie 138 zł zamiast 155,25 zł przeksięgowano na konto 201-M (różnica 17,25 – podatek Vat)”. (akta kontroli część B Nr IV-5, str. 261-274, pytanie 1.2).

W okresie od stycznia do marca 2016 r. na koncie dzierżawcy przypisu należności dokonywano w wysokości netto. Stwierdzono, że wysokość przypisywanego czynszu netto była wyższa niż wynikająca z umowy, tj. w wysokości 75,50 zł netto zamiast 75 zł netto miesięcznie. Spowodowało to zawyżenie dochodów z tytułu wpłat czynszu o kwotę 1,50 zł. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „W okresie od stycznia do marca 2016 r. przypisu należności pomyłkowo dokonano w kwocie 75,50 a nie jak powinno zgodnie z umową z dnia 17.04.2015 – 75 zł. Dowodem PS160023 w którego treści nie doprecyzowano przyczyn i okresu wyksięgowano w jednej pozycji podatek Vat oraz zawyżony wymiar czynszu w kwocie 1 zł zamiast 1,50. W dniu 28.02.2018 dowodem PS 180003 dokonano wyksięgowania zapisów z dowodu PS-160023 doprowadzając do stanu prawidłowego z podaniem przyczyny dokonanej korekty o okresu którego dotyczy. Powstała nadpłata w kwocie 2,50 została zwrócona na rachunek bankowy najemcy w dniu 02.03.2018” – potwierdzenie wykonania operacji ujęto do wyjaśnienia Starosty Średzkiego; na kwotę 2,50 zł składała się nadpłata za 2015 r. w wysokości 1 zł i nadpłata za 2016 r. w wysokości 1,50 zł (akta kontroli część B IV-5, str. 261-274, pytanie nr 1.3).

Wpływy na rachunek bieżący należności z tytułu czynszu za okres od stycznia do marca 2016 r. w ewidencji księgowej ewidencjonowano w następujący sposób:

- Wn/130-1-70005-0750 – kwota netto
- Ma/221-5-165 – kwota netto
- Wn/130-1-M – należny podatek VAT
- Ma/201-M – należny podatek VAT

Według ustaleń obowiązującego w jednostce Zakładowego Planu Kont, do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu podatku VAT wprowadzone zostało

konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, którego ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Z treści wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „Zgodnie z wprowadzonym i przyjętym zarządzeniem 17/2016 Starosty planem kont wynika że konto 225 jest kontem na którym prowadzi się ewidencję rozliczeń z Urzędem Skarbowym, a w omawianym przypadku mamy do czynienia a z przekazywaniem podatku VAT (jako mylnej wpłaty) z konta na które mylnie wpłynął na właściwe konto z którego będzie dokonywany przelew do US. Właściwym kontem do ewidencji w omawianym przypadku jest konto 245 sumy do wyjaśnienia. Powyższej Operacji nie powinno się księgować na koncie 201-M, zapisów na tym koncie dokonano niezgodnie z przyjętym zakładowym planem kont. W dniu 02.03.2018 r. dowodem PS 180005 dokonano przeksięgowania z konta 201-M na właściwe konto 245-01” – dowód PS 180005 ujęto do wyjaśnienia (**akta kontroli część B Nr IV-5, str. 261-274, pytanie nr 1.4**).

Pod datą 17 czerwca 2016 r. na koncie dokonano zapisów:

1) zwrot podatku Vat:

Wn/221-5-165 w korespondencji z Ma/130-1-70005-0750 kwota 138 zł (wyciąg bankowy nr 108/2016 z 17 czerwca 2016 r. – ujęty jako **akta kontroli część B Nr IV-5, str. 270**),

2) zapis czyszczący:

Wn/221-5-165 w korespondencji z Ma/221-5-165 kwota (-)138 zł

Wn/130-1-70005-0750 w korespondencji z Ma/130-1-70005-0750 kwota (-)138 zł

Pod datą 16 czerwca 2016 r.:

1) wyksięgowanie podatku Vat: Wn/221-5-165 w korespondencji z Ma/720-70005-0750 kwota 137 zł (polecenie księgowania PS160023 z 16 czerwca 2016 r. – ujęte jako **akta kontroli część B Nr IV-5, str. 271**).

W związku z tym, iż w 2016 r. przypisu należności na koncie 221-5-165 dokonywano w wysokość netto, a podatek Vat za okres od stycznia do marca 2016 r. wyniósł 51,75 zł do Starosty Średzkiego zwrócono się z prośbą o wyjaśnienie jakiego podatku Vat dotyczyły zapisy dokonane pod datą 16 i 17 czerwca 2016 r. w kwotach odpowiednio 138 zł i 137 zł. Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „Pod datą 17.06.2016 w kwocie 138 zł dokonano wyksięgowania i przekazania na właściwy rachunek bankowy jednostki podatku VAT (kwiecień 2015 – listopada 2015)” (**akta kontroli część B Nr IV-5, str. 261-274, pytanie nr 1.5**).

W zakresie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 221-3-017 dla najemcy lokalu mieszkalnego położonego w Rakoszycach przy ul. Wrocławskiej 12/4 wraz z pomieszczeniami gospodarczymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa, który zobowiązany był do regulowania czynszu z góry do 10 dnia każdego miesiąca w następujących wysokościach:

– 83,40 zł w okresie od 22 listopada 2013 r. do 28 lutego 2016 r. – umowa nr MiD.6845.12.2013 z 22 listopada 2013 r.

– 68,40 zł w okresie od 01 marca 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. - aneks nr 1 z 3 marca 2016 r. oraz aneks nr 2 z 26 września 2016 r.

ustalono, iż:

Przypisu należności z tytułu najmu dokonano po dniu płatności czynszu wynikającego z umowy. Dotyczyło to czynszu za kwiecień 2015 r. – przypisanego 16 kwietnia 2015 r., za sierpień 2015 r. – przypisanego 20 sierpnia 2015 r., za marzec 2016 r. – przypisanego 20 kwietnia, za kwiecień 2016 r. – przypisanego 20 kwietnia 2016 r., za sierpień 2016 r. – przypisanego 17 sierpnia 2016 r., za październik 2016 r. – przypisanego 14 października 2016 r., za maj 2017 r. – przypisanego 17 maja 2017 r. Dokonywanie przypisu należności po dacie wymaganej zapłaty powoduje brak możliwości ustalenia czy płatności dokonano w terminie wynikającym z umowy, co ma znaczenie przy określaniu liczby dni zwłoki w zapłacie i w

konsekwencji wysokości odsetek w przypadku zapłaty należności po terminie. Z art. 24 ust. 2, ust. 4 i ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości wynika, iż księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty; księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie m.in. stanów (sald) oraz działania stosownych procedur obliczeniowych; księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają dokonanie rozliczeń finansowych. Z wyjaśnienia Starosty wynikało, iż „Spóźniony przypis czynszu w miesiącu kwietniu wynikała z późnego wpływu aneksu do wydziału finansowego już po terminie płatności 12.04.2015 r., pozostałe spóźnienia wynikały z częstej absencji chorobowej pracownika” (akta kontroli część B Nr IV-5, str. 261-274, pytanie nr 2.1)

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień oraz treści przepisów podanych na stronie 64-65 protokołu (taki sam stan faktycznych) stwierdzić należy, iż:

- umowa zawarta 22 listopada 2016 r. nie posiadała udokumentowania daty wpływu do Wydziału Finansów i Budżetu
- aneks nr 1 do umowy zawartej 3 marca 2016 r. – do Wydziału Finansów i Budżetu wpłynął 12 kwietnia 2016 r. (podpis Inspektora FiB – U.Ż.)
- aneks nr 2 do umowy zawarty 26 września 2016 r. – do Wydziału Finansów i Budżetu wpłynął 28 października 2016 r. (podpis Inspektora FiB – U. Ż.).

Z obowiązujących w jednostce przepisów wewnętrznych, w szczególności Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie powiatowym w Środzie Śląskiej, nie wynikało w jakim terminie wydziały merytoryczne, w tym przypadku Wydział Mienia i Infrastruktury Drogowej obowiązane są do przekazywania do Wydziału Finansów i Budżetu umów, na podstawie których Powiat Średzki pobiera i egzekwuje dochody budżetowe. W § 10 Instrukcji obiegu (...) ogólnie wskazano, iż „Obieg dokumentów księgowych jest systemem przekazywania dokumentów od chwili ich sporządzenia względnie wpływu do jednostki z zewnątrz, aż do momentu ich zakwalifikowania i ujęcia w księgach rachunkowych. Bez względu na rodzaj dokumentu należy zawsze dążyć, aby ich obieg odbywał się najkrótszą drogą. W tym celu należy stosować następujące zasady obiegu dowodów księgowych:

- zasadę terminowości – polegającą na przestrzeganiu ustalonych terminów przekazywania dokumentów, tj. niezwłocznie po ich otrzymaniu, wystawieniu czy wykorzystaniu, do pracowników, których dotyczą. Ostateczne zaksięgowanie operacji gospodarczych danego miesiąca musi umożliwić terminowe sporządzenie sprawozdań i deklaracji,
- zasadę systematyczności – polegającą na wykonywaniu czynności związanych z obiegiem dowodów księgowych w sposób systematyczny i ciągły,
- zasadę samokontroli obiegu – polegającą na bezkolizyjnym obiegu dokumentów pomiędzy osobami uczestniczącymi w systemie obiegu, nawzajem się kontrolujących,
- zasadę odpowiedzialności indywidualnej – imienne wyznaczenie osób odpowiedzialnych za konkretne czynności przynależne do systemu obiegu dokumentów, przekazywanie dokumentów tylko do tych komórek organizacyjnych, które korzystają z zawartych w nich danych i są kompetentne do ich sprawdzenia (...).”

W obowiązujących przepisach wewnętrznych nie ustalono w szczególności terminów przekazywania dokumentów oraz nie wyznaczono imiennie osób odpowiedzialnych za konkretne czynności przynależne do systemu obiegu dokumentów. Z art. 69 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 68 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych wynika, że do obowiązków Starosty należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, której celem jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi.

Przypisu należności za okres od marca do października 2016 r. dokonano w wysokości



innej niż wynikająca z umowy, tj. w kwocie 30,10 zł miesięcznie; winno być w kwocie 68,40 zł miesięcznie. Zgodnie z umową dzierżawy, czynsz za 2016 r. wyniósł 850,80 zł, tj.  $(2 \times 83,40 \text{ zł}) + (10 \times 68,40 \text{ zł}) = 166,80 + 684 = 850,80 \text{ zł}$ . Według dowodów wpłat (KP001357/1 z 25 stycznia 2016 r., KP003854/1 z 26 lutego 2016 r., KP007616/1 z 13 kwietnia 2016 r., KP0016160/1 z 28 lipca 2016 r., WB nr 142/2016 z 25 sierpnia 2016 r., WB nr 177/2016 z 8 listopada 2016 r. i WB nr 190/2016 z 8 grudnia 2016 r.) w 2016 r. najemca dokonał wpłat na kwotę 666,10 zł, z czego 83,40 zł wpłacone 25 stycznia 2016 r. zaliczone zostało na poczet czynszu za grudzień 2015 r. Na poczet czynszu za 2016 r. zaliczone zostały pozostałe wpłaty w wysokości 582,70 zł. Zaległość wg stanu na 31 grudnia 2016 r. – 268,10 zł. Według ewidencji księgowej na 31 grudnia 2016 r. konto 221-03-017 po stronie Wn i Ma nie wykazywało sald. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco; księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Z wyjaśnienia Starosty Średzkiego wynikało, iż „Przypisu należności za okres od marca do października 2016 dokonano w kwocie innej niż wynikała z umowy z powodu nieuwagi pracownika i roztargnienia. Pracownik tłumaczył się tym, że posiadał aneks który został wycofany z uwagi na powstałe w nim błędy, podczas dokonania zmiany zniszczył z roztargnienia prawidłowy, będący przekonany że posiada aktualnie obowiązujący. Po weryfikacji konta i wyksięgowaniu błędnych zapisów powstała nadpłata w wysokości 268,10 zł. Do najemcy wysłano wezwanie do zapłaty łącznie z naliczonymi odsetkami” – upomnienie nr 3/2018 z 28 lutego 2018 r. załączono do wyjaśnienia (akta kontroli część B Nr IV-5, str. 261-274, pytanie nr 2.2).

Wydruk z ewidencji księgowej konta 221-3-017 z 1 marca 2018 r. - operacje w okresie od stycznia 2014 r. do grudnia 2017 r., umowę nr MiD.6845.12.2013 z 22 listopada 2013 r. wraz z aneksami aneks nr 1 z 3 marca 2016 r. oraz aneks nr 2 z 26 września 2016 r. ujęto jako akta kontroli część B Nr IV-6, str. 275-278.

## V. Rozliczenia pobranych przez jednostki budżetowe dochodów i środków otrzymanych na wydatki

Przekazywanie środków finansowych dla jednostek budżetowych ewidencjonowano na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Dochody uzyskane przez jednostki i przekazane do budżetu Powiatu ewidencjonowano na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”. Na dzień 31 grudnia 2016 r. konta 222 i 223 nie wykazywały sald po stronie Ma. Po stronie Wn kont wystąpiły następujące salda:

Konto	Jednostka	Saldo Wn (zł)	Zwrot – wpływ na rachunek budżetu
1.	2.	3.	4.
222-013	Straż Pożarna	18,66	05.01.2017 r. WB nr 1
223-003	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej	13.071,67	-
223-005	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Środzie Śląskiej	3.558,98	05.01.2017 r. WB nr 1-
223-013	Straż Pożarna	162.000,00	-

Kwota: 13.071,67 zł ujęta na kwocie 223-003 oraz 162.000,00 zł ujęta na koncie 223-013 stanowiła środki pieniężne przeznaczone na realizację projektów unijnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ewidencji księgowej kont 222 i 223

## 2. Kontrola w powiatowej jednostce organizacyjnej

W dniach od 26 lutego do 9 marca 2018 r., w ramach kontroli kompleksowej Powiatu Średzkiego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej przeprowadzono kontrolę problemową, z której sporządzono odrębny protokół.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono.

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki nr:

1. Protokół z kontroli kasy
2. Kwoty łączne wynikające ze sprawozdań jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2016 r. i III kwartał 2017 r. składające się na zbiorcze sprawozdanie robocze
3. Kwoty łączne wynikające ze sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2016 r. i III kwartał 2017 r. składające się na zbiorcze sprawozdanie robocze
4. Szczegółowe informacje dotyczące transakcji zbycia mienia Powiatu Średzkiego oraz mienia Skarbu Państwa
5. Szczegółowe dane dotyczące umów najmu/dzierżawy objętych kontrolą
6. Zestawienie akt kontrolo część B

Starosta i Skarbnik Powiatu Średzkiego zostali poinformowani o przysługującym im prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania, pisemnych wyjaśnień co do przyczyny tej odmowy, zgodnie z pkt 9 ppkt 9 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747).

Protokół kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu wręczono Kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Przeprowadzenie kontroli udokumentowano w książce kontroli prowadzonej od 10 stycznia 2000 r. w pozycji nr 1/2018.

Środa Śląska, 20 marca 2018 r.

Za jednostkę kontrolowaną:

**STAROSTA**

*Sebastian Burdzy*  
1. ....

**SKARBNIK  
POWIATU ŚREDZKIEGO**

*mgr Janina Gawlik*  
2. ....

**STAROSTWO POWIATOWE  
W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ**  
**Wydział Finansów i Budżetu**  
ul. Wrocławska 2; 55-300 Środa Śląska  
NIP 913-14-47-812; REGON 931950092  
tel. 71 317 56 46

Kontrolujący:

**SE. INSPEKTOR  
DS. KONTROLI GOSPODARSTWA FINANSOWEJ**  
*mgr Joanna Skajchrowska*

1. ....

**INSPEKTOR  
DS. KONTROLI GOSPODARSTWA FINANSOWEJ**  
*mgr Ewa Koziel*  
2. ....

**INSPEKTOR  
DS. KONTROLI GOSPODARSTWA FINANSOWEJ**  
*mgr Renata Luoga*  
3. ....